A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kilencedik tanács)

2016. február 29.*

„Verseny — Kartellek — Nemzetközi légi szállítmányozási szolgáltatások — Az EUMSZ 101. cikk megsértését megállapító határozat — Az árak rögzítése — A végső árat befolyásoló pótdíjak és díjszabási mechanizmusok — A mentesség iránti kérelemben foglalt bizonyítékok — Az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezés bizalmas jellegének védelme — A lojalitási kötelezettségre és a kettős képviselet tilalmára vonatkozó szakmai etikai szabályok — Vagyonkezelői kötelezettségek — A tagállamok közötti kereskedelem érintettsége — A jogsértő magatartás betudhatósága — A társaságok kiválasztása — Bírságok — Arányosság — A jogsértés súlya — Enyhítő körülmények — Egyenlő bánásmód — Együttműködés — Vitarendezés — A 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás”

A T-265/12. sz. ügyben,

a **Schenker Ltd** (székhelye: Feltham [Egyesült Királyság], képviselik: F. Montag, B. Kacholdt, F. Hoseinian ügyvédek, D. Colgan és T. Morgan solicitors)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: A. Dawes és N. von Lingen, később: A. Dawes és G. Meessen, meghatalmazotti minőségben, segítőik: B. Kennelly és H. Mussa barristers)

alperes ellen

az [EUMSZ] 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke szerinti eljárásban (COMP/39462 – „szállítmányozás”-ügy) 2012. március 28-án hozott C(2012) 1959 final bizottsági határozatnak a felperest érintő részében történő megsemmisítése iránti kérelme, valamint az e határozatban vele szemben kiszabott bírság megváltoztatása iránti kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kilencedik tanács),

tagjai: G. Berardis elnök, Czúcz O. (előadó) és A. Popescu bírák,

hivatalvezető: C. Kristensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. szeptember 24-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: angol.

Ítéletet

A jogvita előzményei és a megtámadott határozat

1 Az [EUMSZ] 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke szerinti eljárásban (COMP/39462 – „szállítmányozás”-ügy) 2012. március 28-án hozott C(2012) 1959 final határozatban (a továbbiakban: megtámadott határozat) az Európai Bizottság megállapította, hogy a nemzetközi légi szállítmányozási szolgáltatások ágazatában tevékenykedő társaságok a 2002 és 2007 közötti időszakokban a nemzetközi légi szállítmányozási szolgáltatások ágazatában különböző megállapodásokban és összehangolt magatartásokban vettek részt, amelyek négy különböző, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikkének (1) bekezdésébe ütköző jogsértést valósítottak meg.

2 A felperes Schenker Ltd a Deutsche Bahn AG (a továbbiakban: DB) tulajdonában áll, amely utóbbi egy teljes mértékben a Németországi Szövetségi Köztársaság tulajdonában lévő, német jog szerinti részvénytársaság. A DB egy világszinten mobilitási és logisztikai szolgáltatásokat nyújtó cégcsoport (a továbbiakban: DB-csoport) végső anyavállalata. A DB-csoport a DB Schenker cégnév alatt és különösen a több jogalanyt – köztük a felperest – magában foglaló Schenker-cégcsoporton keresztül különösen légi szállítmányozási szolgáltatásokat nyújt. [*bizalmas*] [1] A The Brink’s Company (a továbbiakban: Brink’s) eladott a DB számára egy, a Bax Global Inc. által irányított cégcsoportot, amelynek többek között a Bax Global Ltd (UK) is a részét képezte. A Bax Global (UK), miután tevékenységeit a felperesre ruházták, tevékenységeit megszüntette, és megszűnt létezni.

3 A jelen ügy a fenti 1. pontban említett négy jogsértés közül csak egyet, azaz az új exportrendszerre (a továbbiakban: NES) vonatkozó kartellt érinti. Nem érinti a pénzügyi kiigazítási tényezőre (a továbbiakban: CAF) vonatkozó kartellt, a fejlett rakományjegyzék-rendszerre (a továbbiakban: AMS) vonatkozó kartellt, sem pedig a csúcsszezon pótdíjra (a továbbiakban: PSS) vonatkozó kartellt. Mivel a Bizottság a megtámadott határozatban a DB-csoport más társaságait szankcionálta a CAF-re, az AMS-re és a PSS-re vonatkozó kartellekben való részvételük miatt, e társaságok külön keresetet nyújtottak be, amely a T-267/12. sz. ügy tárgyát képezi.

4 A fenti 3. pontban említett kartellek a nemzetközi légi szállítmányozási szolgáltatások piacára vonatkoznak. Ezen ágazatnak a Bizottság által a megtámadott határozat (3)–(71) preambulumbekezdésében adott leírása szerint a szállítmányozási szolgáltatásokat az áruszállításnak az ügyfelek nevében és azok igényeinek megfelelően történő megszervezéseként lehet meghatározni, amely olyan tevékenységeket is magában foglalhat, mint a vámkezelés, a tárolás vagy a földi kiszolgálási szolgáltatások. A szállítmányozási szolgáltatások belső szállítmányozási és nemzetközi szállítmányozási szolgáltatásokként, illetve légi szállítmányozási, földi szállítmányozási és tengeri szállítmányozási szolgáltatásokként csoportosíthatók (a megtámadott határozat (3) preambulumbekezdése).

5 A Bizottság által a megtámadott határozat (92)–(114) preambulumbekezdésében a NES-re vonatkozó kartellel kapcsolatban adott leírás a következőképpen foglalható össze: a NES az Egyesült Királyságból az EGT-n kívüli országokba irányuló exportokra vonatkozó előzetes bejelentési rendszer, amelyet az Egyesült Királyság hatóságai 2002-ben vezettek be. Egy találkozón a szállítmányozók egy csoportja megegyezett abban, hogy pótdíjat vezet be a NES-bejelentések után, valamint megállapodtak a pótdíj mértékében és alkalmazásának ütemtervében. E találkozót követően e szállítmányozók több elektronikus levelet is váltottak a kartell végrehajtásának figyelemmel kísérése érdekében. A versenyellenes kapcsolatok 2002. október 1-jétől 2003. március 10-ig tartottak.

1 — Törölt bizalmas adatok.

6 Az AMS-re vonatkozó kartellel kapcsolatos megbeszélésekre és e kartell végrehajtásának ellenőrzésére különösen a Freight Forward International szövetség (2004. január 1-je előtti nevén Freight Forward Europe, a továbbiakban: FFI-szövetség) keretében került sor.

7 A megtámadott határozat (72) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság a Deutsche Post AG (a továbbiakban: DP) által a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2006. C 298., 17. o., a továbbiakban: 2006. évi engedékenységi közlemény) alapján benyújtott mentesség iránti kérelmet követően indította meg vizsgálatát. A DP nyilatkozatokkal és okirati bizonyítékokkal egészítette ki mentesség iránti kérelmét. 2007. szeptember 24-i levelében a Bizottság feltételes mentességet nyújtott a DP-nek a nemzetközi szállítmányozási szolgáltatásokat nyújtó magánszereplők között létrejött, különböző illetékek és pótdíjak megállapítására, illetve továbbhárítására vonatkozó feltételezett kartellel kapcsolatban.

8 A Bizottság 2007. október 10. és 12. között bejelentés nélküli helyszíni vizsgálatokat végzett.

9 [*bizalmas*] A DB és leányvállalatai engedékenység címén mentesség iránti kérelmet, illetve ennek hiányában a bírság összegének csökkentése iránti kérelmet terjesztettek elő (a megtámadott határozat (76) preambulumbekezdése).

10 A Bizottság 2010. február 5-én kifogásközlést címzett a felpereshez, aki arra válaszolt is (a megtámadott határozat (87) és (89) preambulumbekezdése).

11 A Bizottság 2010. július 6. és 9. között meghallgatást tartott, amelyen a felperes részt vett (a megtámadott határozat (89) preambulumbekezdése).

12 A megtámadott határozatban a Bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékokra tekintettel megállapította, hogy a felperes mint a Bax Global (UK) gazdasági jogutódja felelős ez utóbbinak a NES-re vonatkozó kartellben való részvételéért.

13 A megtámadott határozat 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában a Bizottság megállapította, hogy a NES-re vonatkozó kartellt illetően a felperes mint a Bax Global (UK) gazdasági jogutódja megsértette az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét azzal, hogy 2002. október 1-jétől 2003. március 10-ig az Egyesült Királyság területén a légi szállítmányozási szolgáltatások ágazatában az árak, illetve más kereskedelmi feltételek rögzítésében álló egységes és folyamatos jogsértésben vett részt. A megtámadott határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a felperessel szemben e jogsértés miatt 3 673 000 euró összegű bírság kerül kiszabásra. A felperes a Bizottsággal való együttműködése címén nem részesült a bírsága összegének csökkentésében.

14 A megtámadott határozat (856) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a kiszabott bírság összege az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o., a továbbiakban: 2006. évi iránymutatás) alapján került kiszámításra.

A Törvényszék előtti eljárás és a felek kérelmei

15 A Törvényszék Hivatalához 2012. június 12-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.

16 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (kilencedik tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott, és az 1991. május 2-i eljárási szabályzatának 64. cikkében foglalt pervezető intézkedések keretében írásban kérdéseket intézett a felekhez, és felhívta őket, hogy azokra válaszoljanak. A felek e felhívásnak a kitűzött határidőn belül eleget tettek.

17 2014. szeptember 5-i levelében a felperes észrevételeket nyújtott be a tárgyalásra készített jelentéssel kapcsolatban.

18 A Törvényszék a 2014. szeptember 24-én tartott tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszaikat.

19 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozat 1. cikke (1) bekezdésének a) pontját;

– teljes mértékben törölje, illetve másodlagosan csökkentse a megtámadott határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában megállapított bírság összegét;

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

20 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

A jogkérdésről

21 Keresetének alátámasztására a felperes hét jogalapot hoz fel.

22 Az első jogalap egyrészt az [EUMSZ 101.] és az [EUMSZ 102.] cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 4. és 7. cikkének, valamint 27. cikke (2) bekezdésének megsértésén, továbbá a védelemhez való jog és a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésén, másrészt pedig a megfelelő ügyintézés elvének megsértésén alapul. A felperes lényegében azzal érvel, hogy a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információk és bizonyítékok elfogadhatatlanok voltak.

23 A második jogalap keretében a felperes előadja, hogy a Bizottságnak nem volt hatásköre arra, hogy a NES-re vonatkozó kartellel kapcsolatban határozatot fogadjon el, mivel e kartell a szállításnak a 17. tanácsi rendelet alkalmazása alóli mentesítéséről szóló 141. tanácsi rendelet (HL 1962. 124., 2751. o.) 1. cikke értelmében mentesül az európai uniós versenyjog alkalmazása alól.

24 A harmadik jogalap keretében a felperes előadja, hogy a Bizottság annak megállapításával, hogy a NES-re vonatkozó kartell alkalmas volt arra, hogy érzékelhetően érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, megsértette az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését, az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkét, valamint a megfelelő ügyintézés elvét, és nem tartotta tiszteletben az [EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102.] cikkben szereplő, a kereskedelemre gyakorolt hatás fogalmáról szóló iránymutatást (HL 2004. C 101., 81. o., a továbbiakban: 2004. évi iránymutatás).

25 A negyedik jogalap az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének, az EUMSZ 296. cikknek, az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkének, az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkének, továbbá 23. cikke (2) bekezdésének, valamint a személyes felelősség elvének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértésén alapul, mivel kizárólag a felperes felelősségét állapították meg a Bax Global (UK) magatartásáért.

26 Az ötödik jogalap keretében a felperes egyrészt azzal érvel, hogy a Bizottság azáltal, hogy a bírság összegét olyan forgalom alapján állapította meg, amely meghaladja azon elméleti maximális összeget, amelyet a NES-re vonatkozó kartellel el lehetett érni, megsértette az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) és (3) bekezdését, az arányosság elvét, azt az elvet, hogy a büntetésnek a jogsértő cselekményhez kell igazodnia, továbbá megsértette a *nulla poena sine culpa* elvét és a megfelelő ügyintézés elvét, nem tartotta tiszteletben a 2006. évi iránymutatást, és értékelési hibákat vétett. Másrészt úgy érvel, hogy a Bizottság megsértette az 1/2003 rendelet 27. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint a védelemhez való jogot.

27 A hatodik jogalappal a felperes előadja, hogy a Bizottság a mentesség és a bírság összegének csökkentése iránti kérelmek vizsgálatakor megsértette az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdését, valamint az egyenlő bánásmód elvét, nem tartotta tiszteletben a 2006. évi engedékenységi közleményt, és értékelési hibát vétett.

28 A hetedik jogalap azon alapul, hogy a Bizottság megsértette az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdését, valamint az egyenlő bánásmód elvét, és értékelési hibát vétett, amikor megtagadta azt, hogy megbeszéléseket kezdjen annak érdekében, hogy az 1/2003 rendelet 7. és 23. cikke szerint kartellügyekben hozott határozatok elfogadása érdekében folytatott vitarendezési eljárások lefolytatásáról szóló bizottsági közleménynek (HL 2008. C 167., 1. o., a továbbiakban: vitarendezési eljárásokról szóló bizottsági közlemény) megfelelően rendezzék a vitát.

29 Beadványaiban a felperes kifejti, hogy az első–negyedik jogalapot a megtámadott határozat 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának megsemmisítése iránti kérelem alátámasztására hozza fel, és azok „következésképpen” a megtámadott határozat 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának megsemmisítésére is irányulnak. Az ötödik–hetedik jogalapot, illetve másodlagosan a negyedik jogalapot a megtámadott határozat 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának megsemmisítése iránti kérelem alátámasztására hozza fel.

30 A felperes arra is kéri a Törvényszéket, hogy gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét, mivel az ötödik–hetedik jogalapot kifejezetten e kérelem alátámasztására hozza fel. Egyébiránt a negyedik jogalap keretében a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva csökkentse a bírság összegét.

31 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság által elfogadott határozatok jogszerűségének vizsgálatát kiegészíti a korlátlan felülvizsgálati jogkör, amelyet az EUMSZ 261. cikknek megfelelően az 1/2003 rendelet 31. cikke ruházott az uniós bíróságra.

32 E jogkör felhatalmazza a bíróságot arra, hogy a szankció jogszerűségének egyszerű felülvizsgálatán túl a Bizottság értékelését a sajátjával helyettesítse, és következésképpen a kiszabott bírság vagy kényszerítő bírság összegét törölje, csökkentse vagy növelje. Amennyiben azok a megfontolások, amelyekre a Bizottság a kiszabott bírság vagy kényszerítő bírság összegének megállapításakor támaszkodott, jogellenesek, azonban a bírság vagy kényszerítő bírság végső összege megfelelőnek tekintendő, a korlátlan felülvizsgálati jogkör feljogosítja a bíróságot arra, hogy a bírság összegét helybenhagyja.

33 A Törvényszék feladata tehát, hogy korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva határozata meghozatalának időpontjában értékelje, hogy a felperesre olyan bírságot szabtak-e ki, amelynek összege megfelelően tükrözi a szóban forgó jogsértés súlyát és időtartamát (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 27-i Shell Petroleum és társai kontra Bizottság ítélet, T-343/06, EBHT, EU:T:2012:478, 117. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Hangsúlyozni kell azonban, hogy a korlátlan felülvizsgálati jogkör gyakorlása nem egyezik meg a hivatalból való felülvizsgálattal, és emlékeztetni kell arra, hogy az uniós bíróságok előtti eljárás kontradiktórius (2011. december 8-i KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, C-389/10 P, EBHT, EU:C:2011:816, 131. pont).

1. *Az egyrészt az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkének, valamint 27. cikke (2) bekezdésének megsértésére, továbbá a védelemhez való jog és a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére, másrészt pedig a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére alapított, első jogalapról*

35 A jelen jogalap a Bizottságnak a megtámadott határozat (658) preambulumbekezdésében szereplő állítására vonatkozik, amely szerint a Bizottság jogszerűen használhatta fel a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat.

36 E jogalap két részre tagolódik. Elsősorban a felperes azt állítja, hogy a Bizottság azáltal, hogy felhasználta a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat, megsértette az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkét, valamint 27. cikkének (2) bekezdését, továbbá a védelemhez való jogot és a tisztességes eljáráshoz való jogot. Másodsorban úgy érvel, hogy a Bizottság megsértette a megfelelő ügyintézés elvét azzal, hogy nem vette megfelelően figyelembe a felperes által a közigazgatási eljárás során előadott érveket.

Az 1/2003 rendelet 4. és. 7. cikkének, valamint 27. cikke (2) bekezdésének, továbbá a védelemhez való jognak és a tisztességes eljáráshoz való jognak a megsértésére alapított, első részről

37 A felperes előadja, hogy a Bizottság azáltal, hogy felhasználta a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat, megsértette az 1/2003 rendelet 4. és. 7. cikkét, valamint 27. cikkének (2) bekezdését, továbbá a védelemhez való jogot és a tisztességes eljáráshoz való jogot, amelyet az uniós jog is elismer, és amelyet az Alapjogi Charta 47. cikke és 48. cikkének (2) bekezdése, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt egyezmény 6. cikke rögzít.

38 A felperes szerint a jelen ügyben a Bizottság nem volt jogosult a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat felhasználni, a Bizottságnak le kellett volna zárnia a vizsgálatot, illetve legalábbis figyelmen kívül kellett volna hagynia az ügy irataiban szereplő ezen információkat és bizonyítékokat. Először is a DP-nek az említett kérelem megfogalmazása és benyújtása során segítséget nyújtó C. ügyvédi iroda megsértette a szakmai titoktartási kötelezettséget, valamint a kettős képviselet tilalmát, illetve a korábbi ügyfelekkel szembeni lojalitás elvét. A felperes szerint ezen ügyvédi iroda kettős szerepet játszott. Egyrészt ezen iroda volt az FFI-szövetségnek és annak egyedi tagjainak – köztük a felperesnek – a jogtanácsosa. Másrészt az említett iroda azzal egyidejűleg, illetve legalábbis kevéssel azt követően, hogy e jogviszonyt megszüntette, amikor is még mindig terhelték az FFI-szövetség és annak egyedi tagjai jogtanácsosa minőségéből eredő jogi kötelezettségek, legalább 2006. július 27-étől kezdődően segítséget nyújtott a DP-nek az uniós versenyszabályokba ütköző esetleges jogsértésekre utaló információk összegyűjtésében, összefoglalásában, elemzésében, valamint ezen információknak több versenyhatóság, többek között a Bizottság számára való megküldésében. Másodszor a DP mint az FFI-szövetség elnöke és titkára megsértette vagyonkezelői kötelezettségeit. E vállalkozás kétségtelenül azért kérte C. ügyvédi iroda segítségét, mert előnyt akart húzni az ezen irodát az FFI-szövetséggel összekötő sajátos kapcsolatokból és így az ezen iroda rendelkezésére álló bizalmas információkból. Mivel egyrészt az AMS-re vonatkozó magatartások, amelyekben az FFI-szövetség tagjai részt vettek, másrészt pedig a NES-re vonatkozó magatartások szorosan összekapcsolódnak, a Bizottság arra sem volt jogosult, hogy a NES-re vonatkozó kartellt illetően felhasználja a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat.

39 A Bizottság vitatja ezeket az érveket. Különösen úgy érvel, hogy amennyiben a felperes a válaszában arra hivatkozik, hogy az uniós jog tiltja azt, hogy egy ügyvéd az ügyfelétől szerzett ismereteket és információkat ez utóbbi hátrányára használja fel, új jogalapról van szó, amelyet elfogadhatatlannak kell tekinteni.

40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogban a bizonyítékok szabad értékelésének elve érvényesül (2004. július 8-i Dalmine kontra Bizottság ítélet, T-50/00, EBHT, EU:T:2004:220, 72. pont).

41 Főszabály szerint az uniós jog egyetlen rendelkezése vagy általános elve sem tiltja, hogy a Bizottság valamely vállalkozással szemben más, eljárás alá vont vállalkozások nyilatkozataira támaszkodjon. Ugyanis, ha ez nem így lenne, az EUMSZ 101. cikkel és az EUMSZ 102. cikkel ellentétes magatartás bizonyításának a Bizottságra háruló terhe tarthatatlan lenne, és ellentétes az EUM-Szerződés alapján ráruházott azon feladattal, hogy e rendelkezések megfelelő alkalmazását felügyelje (2004. július 8-i JFE Engineering és társai kontra Bizottság ítélet, T-67/00, T-68/00, T-71/00 és T-78/00, EBHT, EU:T:2004:221, 192. pont).

42 Azon jogköröket azonban, amelyekkel a Bizottság az előzetes vizsgálati és információszerzési szakaszban rendelkezik, össze kell egyeztetni az alapvető jogok tiszteletben tartásával és az uniós jog általános elveivel, amelyek az uniós versenyszabályok alkalmazására vonatkozó valamennyi eljárásban alkalmazandók.

43 Ezen ítélkezési gyakorlat és ezen elvek fényében kell megvizsgálni az először is a szakmai titoktartási kötelezettségnek, másodszor a kettős képviselet tilalmának, valamint a lojalitás elvének, harmadszor pedig a DP vagyonkezelői kötelezettségeinek megsértésére alapított kifogásokat.

A szakmai titoktartási kötelezettség megsértésére alapított kifogásról

44 A felperes előadja, hogy mivel C. ügyvédi iroda megsértette a szakmai titoktartási kötelezettséget, a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információk és bizonyítékok elfogadhatatlanok, és azokat a Bizottság nem használhatta volna fel.

45 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezés bizalmas jellege az uniós jog által nyújtott védelemben részesül (lásd ebben az értelemben: 1982. május 18-i AM & S Europe kontra Bizottság ítélet, 155/79, EBHT, EU:C:1982:157, 18–28. pont).

46 Így a Bizottságnak az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezésre irányuló vizsgálati intézkedéseit illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy ezen érintkezés bizalmas jellegének védelme kizárja azt, hogy a Bizottság annak tartalmáról tudomást szerezzen. Egyébként abban az esetben, ha arról a Bizottság tudomást szerzett, ezen érintkezés bizalmas jellegének védelme kizárná azt, hogy a Bizottság ezen érintkezésre alapozzon az uniós versenyjog megsértése miatt bírságot kiszabó határozatot (lásd ebben az értelemben: 2007. szeptember 17-i Akzo Nobel Chemicals és Akcros Chemicals kontra Bizottság ítélet, T-125/03 és T-253/03, EBHT, EU:T:2007:287, 86–88. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 A felperes úgy érvel, hogy a jelen ügyben az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezés bizalmas jellegének védelme azt is kizárta, hogy a Bizottság a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat felhasználja. Mivel az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezés bizalmas jellege azt hivatott elősegíteni, hogy az ügyfél teljesen nyíltan megbízhasson ügyvédjében anélkül, hogy attól kellene tartania, hogy az ügyvédjével való érintkezését később nyilvánosságra hozzák, ami sérelmes lehet számára, az említett érintkezésnek nem csupán a Bizottság vizsgálati intézkedései vonatkozásában, hanem a szakmai titoktartási kötelezettségét megsértő ügyvéd által való nyilvánosságra hozatal vonatkozásában is védelemben kell részesülnie.

48 E tekintetben elegendő kiemelni azt, hogy a megtámadott határozat (658) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a DP által a mentesség iránti kérelmében benyújtott összes információ és bizonyíték az FFI-szövetség valamennyi tagjának rendelkezésére állt. Ennélfogva a Bizottság megállapításai szerint a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információk és bizonyítékok a DP rendelkezésére álltak, függetlenül attól, hogy C. ügyvédi iroda megsértette-e a szakmai titoktartási kötelezettséget.

49 A felperes nem ad elő semmilyen, e megállapítás megkérdőjelezésére alkalmas érvet. Meg kell ugyanis állapítani, hogy annak ellenére, hogy az a vállalkozás, amelyhez a felperes tartozik, az FFI-szövetség tagja volt, tehát a felperes ellenőrizni tudta a Bizottság e megállapításának megalapozottságát, a felperes nem jelöl meg egyetlen olyan, a DP engedékenység iránti kérelmében lévő elemet sem, amelyet C. ügyvédi iroda a szakmai titoktartási kötelezettség megsértésével hozott volna nyilvánosságra, hanem csupán arra hivatkozik, hogy annak oka, hogy a DP miért éppen C. ügyvédi iroda segítségét kérte a mentesség iránti kérelmének elkészítéséhez, csak az lehetett, hogy „előnyt akart húzni" az ezen iroda és az FFI-szövetség, illetve annak tagjai között fennálló korábbi viszonnyal összefüggő „kiváltságos körülményekből".

50 Ennélfogva el kell utasítani a szakmai titoktartási kötelezettség megsértésére alapított kifogást, anélkül hogy meg kellene vizsgálni azt a kérdést, hogy az ügyvédek és ügyfeleik közötti érintkezés bizalmas jellegének védelme kizárja-e azt, hogy a Bizottság olyan dokumentumokat használjon fel, amelyeket egy vállalkozás nyújtott be hozzá azt követően, hogy azokat egy ügyvéd a szakmai titoktartási kötelezettséget megsértve hozta nyilvánosságra e vállalkozás számára.

A kettős képviselet tilalmának és a lojalitás elvének a megsértésére alapított kifogásról

51 A felperes úgy érvel, hogy a DP mentesség iránti kérelmében foglalt bizonyítékok elfogadhatatlanok, mivel C. ügyvédi iroda azáltal, hogy segítséget nyújtott a DP-nek a mentesség iránti kérelmének elkészítéséhez és benyújtásához, megsértette a kettős képviselet tilalmát és a lojalitás elvét, amelyeket az Európai Unió Ügyvédi Kamaráinak Tanácsa által kiadott, az európai ügyvédek alapelveinek chartája és az európai ügyvédek etikai kódexe rögzít.

52 E tekintetben elsősorban rá kell mutatni arra, hogy az uniós jogban nem létezik olyan rendelkezés, amely előírná, hogy a Bizottság nem jogosult felhasználni azon információkat és bizonyítékokat, amelyeket valamely vállalkozás mentesség iránti kérelem keretében nyújtott be neki, amennyiben az e vállalkozásnak segítséget nyújtó ügyvéd megsértette a kettős képviselet tilalmát vagy a korábbi ügyfeleivel szembeni lojalitási kötelezettséget.

53 Másodsorban tekintettel arra, hogy a Bizottság az előzetes vizsgálati és információszerzési szakaszban is köteles tiszteletben tartani az alapvető jogokat és az uniós jog általános elveit (lásd a fenti 42. pontot), meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság jogszerűen használhatta-e fel a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat.

54 Ezzel összefüggésben előzetesen ki kell emelni, hogy a felperes által hivatkozott kettős képviselet tilalma és a lojalitási kötelezettség nem csupán az ügyvédek függetlenségét és lojalitását hivatott biztosítani, hanem annak elkerülésére is irányul, hogy az ügyvédek olyan helyzetbe ne kerüljenek, amelyben a különböző ügyfeleik érdekei közötti összeütközés miatt esetleg kénytelenek megsérteni a szakmai titoktartási kötelezettséget.

55 Márpedig, még ha feltételezzük is egyrészt azt, hogy a felperes által hivatkozott szakmai etikai szabályok a Bizottság előtti eljárás keretében figyelembe veendő közös általános elvek kifejeződéseinek tekintendők, másrészt pedig azt, hogy C. ügyvédi iroda magatartása nem felelt meg e szabályoknak, meg kell állapítani, hogy a jelen ügy körülményei között a Bizottság nem követett el hibát akkor, amikor megállapította, hogy jogosan használhatja fel a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat.

56 Ugyanis, amint a fenti 48. és 49. pontban kifejtésre került, a jelen ügy körülményei között a Bizottság jogosan tekinthette úgy, hogy az említett kérelemben foglalt információk és bizonyítékok a DP-től származnak, tehát nem annak eredményei, hogy C. ügyvédi iroda megsértette a szakmai titoktartási kötelezettséget. Egyébként nem létezik olyan kötelezettség, amely szerint a vállalkozás a mentesség iránti kérelem elkészítése és benyújtása során köteles ügyvéd segítségét kérni, illetve köteles magát

ügyvéd által képviseltetni. E körülményekre tekintettel a Bizottság még a fenti 55. pontban említett kettős feltételezés esetén is jogosan használhatta fel a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat. Ezzel összefüggésben arra is rá kell mutatni, hogy a C. ügyvédi irodára alkalmazandó nemzeti etikai szabályok ezen iroda általi megsértése a nemzeti jog alapján szankcionálható.

57 Ennélfogva el kell utasítani a kettős képviselet tilalmának és a lojalitás elvének a megsértésére alapított kifogást, anélkül hogy meg kellene vizsgálni azt a kérdést, hogy ezek a tagállamoknak a Bizottság előtti eljárás keretében figyelembe veendő közös általános elveinek a kifejeződései-e, és hogy C. ügyvédi iroda magatartása megfelelt-e ezen elveknek.

A DP vagyonkezelői kötelezettségeinek megsértésére alapított kifogásról

58 A felperes előadja, hogy a DP mentesség iránti kérelme elfogadhatatlan, mivel a DP megsértette az FFI-szövetség elnöke és titkára minőségéből eredő vagyonkezelői kötelezettségeit.

59 Elsősorban, amennyiben a felperes e kifogása magára a DP azon döntésére vonatkozik, hogy együttműködik a Bizottsággal, e kifogást el kell utasítani. E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy azok a jogkörök, amelyekkel a Bizottság az előzetes vizsgálati és információszerzési szakaszban rendelkezik, nem állnak a vállalkozások rendelkezésére. Ez még inkább érvényes a 2006. évi engedékenységi közleményre, figyelemmel arra, hogy a Bizottság e közleménnyel arra kívánja ösztönözni a vállalkozásokat, hogy fedjék fel jogellenes kartellek létezését, és működjenek együtt a Bizottság vizsgálata során azáltal, hogy bejelentik a kartellben részt vevő vállalkozások magatartását.

60 Másodsorban, amennyiben a jelen kifogás kizárólag a DP azon döntésére vonatkozik, hogy éppen C. ügyvédi irodától kér segítséget, e kifogást szintén el kell utasítani. Még ha feltételezzük is, hogy a DP azáltal, hogy C. ügyvédi iroda segítségét kérte, a jelen ügyben szóban forgó érdekekre tekintettel megsértette vagyonkezelői kötelezettségeit, ez nem zárja ki azt, hogy a Bizottság felhasználja a mentesség iránti kérelmében foglalt információkat és bizonyítékokat (lásd a fenti 56. pontot). Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell továbbá arra, hogy abban az esetben, ha a felperes által hivatkozott vagyonkezelői kötelezettségeket önmagukban nem lehet az EUMSZ 101. cikk (2) bekezdése alapján tiltottnak és jogilag semmisnek tekinteni, a felperes által hivatkozott kötelezettségek megsértése mindazonáltal a nemzeti jog alapján szankcionálható.

61 Ennélfogva el kell utasítani a DP vagyonkezelői kötelezettségeinek megsértésére alapított, harmadik kifogást is.

62 Következésképpen az első részt teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy meg kellene vizsgálni a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást.

A megfelelő ügyintézés elvének megsértésére alapított, második részről

63 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette a megfelelő ügyintézés elvét, mivel nem vette megfelelően figyelembe az általa a közigazgatási eljárás során előadott, a szakmai titoktartási kötelezettségnek, a kettős képviselet tilalmának, a lojalitási kötelezettségnek és a vagyonkezelői kötelezettségeknek a megsértésére vonatkozó érveket.

64 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

65 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 101. cikk megsértése miatt a vállalkozásokkal szemben bírság kiszabására irányuló eljárás keretében a Bizottság nem szorítkozhat a vállalkozások által benyújtott bizonyítékok vizsgálatára, hanem a megfelelő ügyintézésnek megfelelően a saját

eszközeivel a releváns tények és körülmények megállapítására kell törekednie (lásd ebben az értelemben: 1966. július 13-i Consten és Grundig kontra Bizottság ítélet, 56/64 és 58/64, EBHT, EU:C:1966:41, 501. o.).

66 A jelen ügyben a Bizottság figyelembe vette a szakmai titoktartási kötelezettség megsértésére vonatkozó érveket. Amint ugyanis a fenti 48. és 49. pontban kifejtésre került, megvizsgálta a DP mentesség iránti kérelmében foglalt információk és bizonyítékok eredetét, és megállapította, hogy azok a DP rendelkezésére álltak, függetlenül attól, hogy C. ügyvédi iroda megsértette-e a szakmai titoktartási kötelezettséget. A felperes semmilyen érvet nem adott elő, amely alkalmas lenne annak bizonyítására, hogy a Bizottság e megfontolásai hibásak.

67 Egyébiránt a kettős képviselet tilalmának, a lojalitási kötelezettségnek és a DP vagyonkezelői kötelezettségeinek megsértésére vonatkozó érveket illetően elegendő a fenti 51–61. pontra utalva emlékeztetni arra, hogy a jelen ügy körülményei között az ilyen jogsértések, még ha bizonyítást is nyernek, nem lettek volna alkalmasak arra, hogy megakadályozzák a Bizottságot az információk felhasználásában. Ennélfogva a Bizottság nem volt köteles ezen érvek további vizsgálatára.

68 A fenti megfontolásokra figyelemmel az első jogalap második részét is, és ennélfogva az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy meg kellene válaszolni azt a kérdést, hogy a felperes által hivatkozott jogsértések, amelyek az AMS-re vonatkozó kartellel kapcsolatosak, a NES-re vonatkozó kartellt illetően érinthették-e a megtámadott határozat jogszerűségét.

2. *A 141. rendelet 1. cikkének megsértésére alapított, második jogalapról*

69 A jelen jogalap a Bizottságnak a megtámadott határozat (644)–(648) preambulumbekezdésében szereplő azon megállapítására vonatkozik, amely szerint a Bizottság jogszerűen támaszkodhatott az 1/2003 rendeletre akkor, amikor a Bax Global (UK)-nek a NES-re vonatkozó kartellben való részvétele miatt a felperest szankcionálta. A Bizottság szerint e kartell a 141. rendelet 1. cikkében foglalt, a szállításra vonatkozó kivétel értelmében nem mentesül az [EUMSZ 101.] és az [EUMSZ 102.] cikk végrehajtásáról szóló első, 1962. február 6-i 17. tanácsi rendelet (HL 1962. 13., 204. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 3. o.) alkalmazása alól. Ezzel összefüggésben a Bizottság különösen arra a megfontolásra támaszkodott, miszerint a NES-re vonatkozó kartell résztvevői annak érdekében egyeztették magatartásukat, hogy a szállítmányozási ágazatban csökkentsék a különböző árösszetevőkkel kapcsolatos bizonytalansági tényezőket, tehát az említett kartell nem a szállítási szolgáltatások áraira, hanem a szállítmányozási szolgáltatások áraira vonatkozott. Még ha a szállítmányozók szerződéses jogviszonyban is álltak a légitársaságokkal, e jogviszonyok a légi szállítási szolgáltatások nyújtásának alapját képezték, nem pedig a NES-re vonatkozó kartell által érintett szállítmányozási szolgáltatások nyújtásának alapját.

70 A felperes úgy ítéli meg, hogy a Bizottság e megfontolásai tévesek. A 141. rendelet 1. cikke alapján a Bizottságnak nem volt hatásköre arra, hogy a NES-re vonatkozó kartellel kapcsolatban határozatot fogadjon el.

71 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet – a Közösség és harmadik országok közötti légi közlekedéssel összefüggésben a 3975/87/EKG rendelet hatályon kívül helyezéséről, valamint a 3976/87/EKG és az 1/2003 rendelet módosításáról szóló, 2004. február 26-i 411/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 68., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 8. kötet, 17. o.) szerinti változatában –, amely rendeletre a Bizottság a megtámadott határozatot alapította, alkalmazandó a légi szállításra.

72 Az 1/2003 rendelet alkalmazását, azaz 2004. május 1-jét megelőzően hatályban lévő szabályozás értelmében azonban a Közösség és harmadik országok közötti légi közlekedésre vonatkozó kartellek mentesültek a 17. rendelet alkalmazása alól. A 141. rendelet 1. cikke értelmében ugyanis a 17. rendelet

nem volt alkalmazandó azokra a szállítási ágazatbeli kartellekre, amelyek célja az árak és a szállításai feltételek rögzítése, a szállítási kínálat korlátozása vagy ellenőrzése, vagy a szállítási piacok felosztása volt, illetve amelyek ilyen hatással jártak. Kétségtelen, hogy az 1992. július 23-i 2410/92/EGK tanácsi rendelettel (HL L 240., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 430. o.) módosított, a légiközlekedési ágazat vállalkozásaira vonatkozó versenyszabályok alkalmazásával kapcsolatos eljárás megállapításáról szóló, 1987. december 14-i 3975/87/EGK tanácsi rendelet az 1. cikkében előírta e mentesség megszüntetését a Közösség repülőterei közötti légi közlekedés vonatkozásában, a Közösség és harmadik országok közötti légi közlekedés vonatkozásában azonban nem.

73 Lényegében a felperes tehát azzal érvel, hogy mivel a Bax Global (UK)-nak a NES-re vonatkozó kartellben való részvételére 2004. május 1-jét megelőzően került sor, e részvétel a 141. rendelet 1. cikke értelmében mentesült a 17. rendelet alkalmazása alól. A felperes szerint a szállítmányozási szolgáltatások és a NES bejelentési szolgáltatások a szállítási folyamat részét képezik, tehát az említett cikk értelmében vett szállítási szolgáltatásoknak minősülnek. Mindenesetre a szállítmányozási szolgáltatások a maguk összességében és közelebbről a NES-szel kapcsolatos szolgáltatások közvetlenül a légi szállításra vonatkoznak. Ennélfogva a Bizottság nem volt jogosult arra, hogy az 1/2003 rendelet alapján szankcionálja a felperest.

74 Először is a felperesnek a 141. rendelet 1. cikkének értelmezésére vonatkozó érveit kell megvizsgálni, majd a Bizottság azon megállapítására vonatkozó érveit, amely szerint a NES-re vonatkozó kartell nem a szállítási szolgáltatásokra, hanem a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult.

A 141. rendelet 1. cikkének értelmezéséről

75 A felperes előadja, hogy a 141. rendelet 1. cikkének célja az, hogy a szállítási ágazaton belül kizárja a tevékenységek egy területét, azaz minden, a szállítási folyamat részét képező tevékenységet, tekintettel arra, hogy az ipari ágazat fogalma tágabb lehet az érintett piac fogalmánál. Az e cikk értelmében mentesülő tevékenységek értékelése során figyelembe kell venni a vállalkozások gazdasági tevékenységének jellegét. Ezzel összefüggésben semmilyen különbséget nem lehet tenni valamely vállalkozás különböző tevékenységi szintjeit illetően. Így a Bax Global (UK) esetében a Bizottság nem különböztethette volna meg egyrészt a rakodótérnek a szállítóktól való beszerzését, másrészt pedig e tér rakodóknak való felkínálását. Egyébiránt a felperes előadja, hogy a 141. rendelet 1. cikkét a szállítással összefüggő szolgáltatásokra kell alkalmazni, mivel e cikk a „szállítási feltételekre” hivatkozik, és az említett rendelet preambuluma a közvetlenül a szállítási szolgáltatások nyújtására vonatkozó megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra utal.

76 A Bizottság vitatja ezen érveket.

77 E tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy a 141. rendelet 1. cikke értelmében a 17. rendelet alkalmazása alól mentesüljön, a vállalkozás magatartásának a szállítási piacon fennálló verseny korlátozására kell irányulnia, vagy ilyen hatással kell járnia. Az említett rendelet harmadik preambulumbekezdése szerint kizárólag a közvetlenül a szállítási szolgáltatások nyújtását érintő magatartások mentesülnek az említett cikk alapján.

78 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamely vállalkozás olyan magatartása, amely nem magára a légi szállításra vonatkozik, hanem egy attól feljebb vagy lejjebb lévő piacra, nem tekinthető úgy, mint amely közvetlenül a szállítási szolgáltatások nyújtására vonatkozik, tehát nem mentesül a 141. rendelet 1. cikke alapján (lásd ebben az értelemben: 2003. december 17-i British Airways kontra Bizottság ítélet, T-219/99, EBHT, EU:T:2003:343, 171. és 172. pont).

79 A fenti megfontolásokra figyelemmel a 141. rendelet 1. cikkének a felperes által előadott értelmezése nem fogadható el.

80 Ugyanis a 141. rendelet 1. cikkének azon értelmezése, amely szerint e rendelkezés nem korlátozódik a légi szállítási szolgáltatásokra vonatkozó kartellek mentesítésére, hanem a légi szállítási ágazaton belül a tevékenységek egy csoportját mentesíti, nem felel meg sem e rendelkezés szövegének, sem az említett rendelet harmadik preambulumbekezdésének, sem pedig a fent említett ítélkezési gyakorlatnak, amelyből kitűnik, hogy kartellnek közvetlenül a légi szállítási szolgáltatások nyújtására kell vonatkoznia.

81 Ezt követően a felperes által előadottakkal ellentétben a 141. rendelet 1. cikke nem mentesíti valamely vállalkozás tevékenységeinek összességét pusztán azon oknál fogva, hogy a tevékenységeinek egy része a légi szállítási szolgáltatásokra vonatkozik. Ennélfogva, még ha valamely vállalkozás egy feljebb lévő piacon szállítási szolgáltatásokat vesz is igénybe, a valamely lejjebb lévő piacon folytatott tevékenységei, amelyek nem közvetlenül a szállítási szolgáltatásokra vonatkoznak, nem mentesülnek az említett cikk alapján.

82 Egyébiránt el kell utasítani a felperes által javasolt azon értelmezést, amely szerint a 141. rendelet 1. cikke minden olyan szolgáltatást mentesít, amely közvetlen kapcsolatban van a szállítási szolgáltatásokkal. Amint ugyanis a fenti 80. pontban foglalt megfontolásokból kitűnik, e rendelkezés csupán azokat a kartelleket mentesíti, amelyek közvetlenül a szállítási szolgáltatásokra vonatkoznak, a szállítási szolgáltatásokkal közvetlen kapcsolatban álló szolgáltatásokra vonatkozó kartelleket azonban nem mentesíti.

83 Ezenkívül, amennyiben a felperes a 141. rendelet 1. cikke általa javasolt értelmezésének alátámasztása érdekében arra hivatkozik, hogy e cikk a „szállítási feltételekre” utal, elegendő megállapítani azt, hogy e megfogalmazás csupán azt kívánja egyértelművé tenni, hogy nem csupán a szállítási szolgáltatások árára vonatkozó kartellek, hanem az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett üzleti feltételeket rögzítő kartellek is mentesülnek. A felperes által előadottakkal ellentétben azonban ebből nem lehet arra következtetni, hogy azok a szolgáltatások is mentesülnek a 17. rendelet alkalmazása alól, amelyek nem szállítási szolgáltatások, de közvetlen kapcsolatban vannak azokkal.

A NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatásokról

84 A felperes vitatja a Bizottság azon megfontolását is, amely szerint a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokat mint szolgáltatások együttesét érintette.

85 E tekintetben különösen a megtámadott határozat (3)–(6), (64)–(66), (614), (867)–(872) és (877)–(879) preambulumbekezdésében a Bizottság rámutatott arra, hogy gazdasági szempontból a szállítmányozók a szállítási szolgáltatásokat és a szállítmányozási szolgáltatások egyéb inputszolgáltatásait átalakítják, és szolgáltatásaik az ügyfeleik sajátos igényeit elégítik ki. E keresletet a szállítmányozási szolgáltatásokat alkotó egyedi szolgáltatások nem elégítenék ki. A szállítmányozók a szolgáltatások olyan együttesét kínálják ügyfeleiknek, amelyek lehetővé teszik számukra áruk könnyű feladását, anélkül hogy foglalkozniuk kellene a szállítás megszervezésének részleteivel. E szolgáltatások magukban foglalják a légi szállítási szolgáltatásokat, de magukban foglalhatnak raktározási, árukezelési, logisztikai vagy földi szállítási szolgáltatásokat, valamint vám- és adózási eljárásokat is. Abban az esetben, ha magának a rakodónak kellene beszereznie az annak garantálásához szükséges egyedi szolgáltatásokat, hogy az áru a megfelelő kikötőbe érkezzen, egyrészt neki kellene a saját kockázatára összehangolnia a különböző ügyleteket, másrészt pedig nem részesülhetne azon méretgazdaságosság előnyeiből, amelyet a szállítmányozók el tudnak érni azáltal, hogy a különböző ügyfeleik áruit összehangolják. A szállítmányozók viszont előre finanszírozzák, illetve előre megvásárolják harmadik személyektől azon szolgáltatásokat, amelyek a nagybani szállítmányozási szolgáltatások nyújtásához szükségesek, és azáltal, hogy saját ügyfeleik áruit – azokat összehangolva – optimális súlyú és méretű rakományokba csoportosítják, ki tudják használni a méretgazdaságosság nyújtotta előnyöket, és e kapacitásokat hatékonyabban tudják kihasználni, mint ahogyan azt valamely ügyfelük egyedül tudta volna tenni akkor, ha a légi szállítási szolgáltatásokat vagy kapcsolódó szolgáltatásokat közvetlenül egy

légi szállítótól, egy földi kiszolgálást végző vagy egy raktározó társaságtól próbálta volna meg igénybe venni. A szállítmányozási szolgáltatások a szállítmányozók ügyfelei számára tehát magasabb értéket jelentenek, mint a szállítmányozási szolgáltatások külön-külön figyelembe vett inputszolgáltatásainak értéke.

86 Egyébiránt különösen a megtámadott határozat (129) és (130), (572), (645), (868), (869) és (872) preambulumbekezdésében a Bizottság megállapította, hogy még ha a szállítmányozók a NES-re vonatkozó kartell révén csak a NES-pótdíjban egyeztek is meg, e kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra vonatkozott. Először is ezzel összefüggésben a Bizottság arra a megfontolásra támaszkodott, amely szerint a NES-pótdíj azon teljes ár részét képezte, amelyet az ügyfeleknek a szállítmányozási szolgáltatások nyújtásáért fizetniük kellett. Másodszor rámutatott arra, hogy a NES-re vonatkozó kartellben részt vevő szállítmányozók nem csupán NES bejelentési szolgáltatásokat nyújtottak, továbbá hogy az egyedi NES bejelentési szolgáltatásokat nyújtó, nem szállítmányozó harmadik személyeket nem tekintették tényleges vagy potenciális versenytársaknak, és nem próbálták meg bevonni e szolgáltatókat a NES-re vonatkozó kartellbe. Harmadszor megállapította, hogy a rendelkezésére álló bizonyítékokból kitűnik, hogy valamely szállítmányozó azon döntése, hogy nem hárítja tovább ügyfeleire a kockázati és költségtényezőket pótdíj formájában, alkalmas volt arra, hogy a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttese piacán versenyelőnyt jelentsen a számára. Mivel a szállítmányozási szolgáltatások piacát csekély nyereségráta jellemzi, az enyhe árnövekedés vagy egy pótdíj bevezetése, illetve be nem vezetése döntő szerepet játszhat abban, hogy a szállítmányozók az ügyfeleiket elveszítik-e, vagy sem, hogy állandó ügyfeleiket meg tudják-e tartani, vagy sem, illetve hogy versenytársaik kárára új üzleti lehetőségekhez jutnak-e, vagy sem.

87 A felperes úgy véli, hogy e megfontolások tévesek.

88 Elsősorban a felperes előadja, hogy a Bizottság nem vette figyelembe, hogy a szállítási szolgáltatások a szállítmányozási szolgáltatások részét képezik, és hogy a szállítmányozók ügyfeleinek nézőpontjából a szállítási szolgáltatások igen jelentősek, mivel önmagában a szállítás megszervezése a szoros értelemben vett szállítás nélkül nem elégíti ki az igényeiket. Az áruszállítmányozóknak az ügyfeleikkel szembeni szerződéses kötelezettsége meghaladja az áru feladási helytől rendeltetési helyig való szállításának egyszerű megszervezését. Az ügyfelek nézőpontjából a szóban forgó termék vagy szolgáltatás egy rakodótér, amelyet a szállító vagy a szállítmányozó kínál.

89 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

90 E kifogást el kell utasítani.

91 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem kérdőjelezte meg azt, hogy a szállítmányozók ügyfeleinek nézőpontjából a szállítási szolgáltatások a szállítmányozási szolgáltatások egy jelentős elemét képezik. A Bizottság csupán azt állapította meg, hogy még ha a szállítmányozási szolgáltatások magukban is foglalják a szállítási szolgáltatásokat, az előbbieket meg kell különböztetni az utóbbiaktól. Egyébiránt, amennyiben a felperes előadja, hogy a szállítmányozók ügyfeleinek nézőpontjából a szállítmányozók által nyújtott szolgáltatások rakodótereket jelentenek, meg kell állapítani, hogy egy egyszerű posztulátumról van szó, és a felperes semmilyen érvet nem ad elő annak bizonyítására, hogy a Bizottságnak a fenti 85. pontban kifejtett megfontolásai, amelyek szerint a szállítmányozási szolgáltatásokat meg kell különböztetni a szállítási szolgáltatásoktól, tévesek.

92 Másodsorban a felperes egyrészt előadja, hogy a Bizottság nem vette megfelelően figyelembe azon tényt, hogy a felperes gyakran egész repülőgépeket vesz bérbe, ami lehetővé teszi számára a rendeltetési helynek és a szállítási szolgáltatások menetrendjének meghatározását, és hogy a felperes viseli a rendelkezésre álló rakodókapacitás kihasználtságával összefüggő gazdasági kockázatot. Másrészt gyakran maguk a szállítmányozók végzik egészben vagy részben a szállítási szolgáltatásokat. Így, még ha

bizonyos szállításokat a rövid távok vonatkozásában gyakran „Légi árufuvarozás”-ként is jelölnek meg, a felperes gyakran maga végzi az ilyen szállításokat földi úton a rendelkezésére álló tehergépkocsi-állománya segítésével.

93 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

94 E kifogást szintén el kell utasítani.

95 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes által hivatkozott azon körülmény, hogy egész repülőgépeket bérel, és viseli a rendelkezésre álló rakodókapacitás kihasználtságával összefüggő gazdasági kockázatot, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy egész tevékenysége a szállítási szolgáltatásokra irányul. Kétségtelen, hogy amennyiben a szállítmányozók a szállítóktól vesznek igénybe légi szállítási szolgáltatásokat, tevékenységük a légi szállítás piacára irányul. Amint azonban a fenti 81. pontban kifejtésre került, az, hogy a felperes a légi szállítási szolgáltatások piacán szolgáltatásokat vesz igénybe, nem elegendő ahhoz, hogy a 141. rendelet 1. cikke értelmében az egész tevékenysége mentességet élvezzen. Márpedig a Bizottságnak a fenti 85. és 86. pontban kifejtett megállapításai szerint a NES-re vonatkozó kartell nem a szállítási szolgáltatások piacára, hanem a szállítmányozási szolgáltatások piacára irányult, amely piacon a szállítmányozók szállítmányozási szolgáltatásokat nyújtanak az ügyfeleiknek, és amely piac a szállítási szolgáltatások piacától lejjebb lévő piac. Mindenesetre a felperes nem kérdőjelezi meg a Bizottságnak a megtámadott határozat (6) preambulumbekezdésében szereplő megállapítását, amely szerint a szállítmányozók többsége nem maga végzi a légi szállítást.

96 Egyébiránt azon tény, hogy a szállítmányozási szolgáltatások nyújtása keretében a felperes földi úton maga végez bizonyos szállítási szolgáltatásokat, vagy hogy az összes ilyen szolgáltatást maga végzi, semmit nem változtat azon a tényen, hogy a NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatások nem a szállítási szolgáltatások, hanem a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttese volt.

97 Harmadsorban a felperes arra hivatkozik, hogy a légitársaságok közvetlenül tárgyalják meg a légi szállítási szerződéseket a jelentős ügyfelekkel, és hogy a szállítók maguk is bérelhetnek repülőgépeket szállítóktól. Ennélfogva a szállítmányozók valójában közvetlen versenyben állnak a légitársaságokkal.

98 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

99 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy ezen érvek nem kérdőjelezhetik meg a Bizottság azon megfontolását, amely szerint a szállítmányozási szolgáltatásokat meg kell különböztetni a szállítási szolgáltatásoktól, mivel az előbbiek – szolgáltatások együtteseként – az ügyfelek sajátos igényeit elégítik ki, amely ügyfelek nézőpontjából a szállítmányozási szolgáltatásokat gazdaságilag nem helyettesíthetik az azokat alkotó egyedi szolgáltatások. Azon tény ugyanis, hogy a szállítók egyes jelentős ügyfelei közvetlenül a szállítókkal tárgyalják meg a légi szállítási szerződéseket, nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a szállítmányozók ügyfeleinek többsége számára a szállítmányozási szolgáltatásokat alkotó egyedi szolgáltatások a fenti 85. pontban kifejtett okokból gazdaságilag helyettesíthetik a szállítmányozási szolgáltatásokat.

100 Egyébiránt a felperes nem fejti ki, hogy azon tény, hogy a szállítók repülőgépeket bérelnek annak érdekében, hogy légi szállítási szolgáltatásokat nyújtsanak velük, miért lehet alkalmas a Bizottság azon megállapításának megkérdőjelezésére, amely szerint a NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatások a szállítmányozási szolgáltatások voltak, amelyeket meg kell különböztetni a szállítási szolgáltatásoktól.

101 Ezt a kifogást tehát el kell utasítani.

102 Negyedsorban a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az áruk NES-bejelentés nélkül nem szállíthatók. A Bizottság téves kritériumot alkalmazott annak eldöntéséhez, hogy egyrészt a szállítmányozási szolgáltatások (összességükben, illetve kizárólag a NES-re vonatkozó ilyen szolgáltatások), másrészt pedig a légi szállítás között közvetlen kapcsolat van-e. Mivel a NES-bejelentés a szállítási tevékenység előfeltétele, a NES-dokumentumok benyújtásának hiánya veszélyezteti az Egyesült Királyságból kiinduló légi szállítás létét. A légi szállítással való kapcsolat a szállítmányozási szolgáltatások összességét illetően fennáll is.

103 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

104 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat (647) preambulumbekezdésében a Bizottság elismerte, hogy a NES-eljárás tiszteletben tartása az Egyesült Királyságból kiinduló szállítás törvényi feltételének minősül, és hogy ezen eljárás be nem tartása megkérdőjelezheti a légi áruszállítást. A Bizottság tehát figyelembe vette a NES bejelentési szolgáltatásoknak a szállítási szolgáltatások vonatkozásában való jelentőségét.

105 Egyébiránt rá kell mutatni arra, hogy a felperes által előadott, a NES-eljárás és a szállítási szolgáltatások közötti kapcsolatra, valamint a szállítási szolgáltatások és a szállítmányozási szolgáltatások közötti kapcsolatra alapított érvek nem alkalmasak a Bizottság megfontolásai megalapozottságának megkérdőjelezésére. A NES-re vonatkozó kartell ugyanis a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult, és a 141. rendelet 1. cikke csak a közvetlenül a szállítási szolgáltatásokra irányuló kartelleket mentesíti (lásd a fenti 82. pontot), a szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatos szolgáltatásokra irányuló kartelleket azonban nem. Ennélfogva a NES-eljárás és az Egyesült Királyságból kiinduló légi szállítási szolgáltatások közötti kapcsolatok, valamint a szállítási szolgáltatások és a szállítmányozási szolgáltatások közötti kapcsolatok nem alkalmasak a Bizottság azon megállapításának megkérdőjelezésére, miszerint a NES-re vonatkozó kartell nem mentesül.

106 E kifogást tehát el kell utasítani, anélkül hogy meg kellene vizsgálni, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat (647) preambulumbekezdésében foglalt további megfontolásai, amelyek szerint egyrészt a szállítmányozási szolgáltatások hiánya, illetve a NES-eljárás le nem folytatása nem veszélyezteti maguknak a légi szállítási szolgáltatásoknak a létét, és másrészt, hogy a NES-eljárásra vonatkozó szolgáltatást más, a légitársaságokon, illetve a szállítmányozókon kívüli szolgáltatók is nyújthatják, relevánsak-e.

107 Ötödsorban a felperes arra hivatkozik, hogy a Nemzetközi Légiszállítási Szövetség (IATA) szabályai nem csupán a szállítók és a szállítmányozók közötti kapcsolatokra, hanem a szállítmányozók és ügyfeleik közötti kapcsolatokra is alkalmazandók.

108 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

109 E tekintetben elegendő rámutatni arra, hogy a IATA-szabályok hatálya nem kérdőjelezheti meg a Bizottság azon megfontolását, miszerint a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttese iránt sajátos kereslet áll fenn, amelyeket a fenti 85. pontban kifejtett okokból gazdaságilag nem helyettesíthetik az azokat alkotó egyedi szolgáltatások.

110 Ennélfogva a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a Bizottság tévesen értelmezte vagy tévesen alkalmazta a 141. rendelet 1. cikkét.

111 Következésképpen a második jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

3. *A tagállamok közötti kereskedelem érzékelhető érintettségének hiányára alapított, harmadik jogalapról*

112 A jelen jogalap a Bizottságnak a megtámadott határozat 5.2.1.3 pontjában szereplő azon megfontolásaira irányul, amelyek szerint a NES-re vonatkozó kartell alkalmas volt arra, hogy érzékelhetően érintse a tagállamok közötti kereskedelmet.

113 A felperes úgy véli, hogy e megfontolások nem felelnek meg az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének, valamint az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkének, és hogy a Bizottság nem tartotta tiszteletben sem a megfelelő ügyintézés elvét, sem pedig a 2004. évi iránymutatást.

114 A felperes által a jelen jogalap keretében előadott érvek két részre oszthatók. Elsősorban a felperes azzal érvel, hogy a Bizottság megállapításaival ellentétben a NES-re vonatkozó kartell nem a szállítmányozási szolgáltatásokra, hanem kizárólag a NES bejelentési szolgáltatásokra irányult. Másodsorban úgy érvel, hogy a Bizottság azon megállapítása, miszerint az említett kartell alkalmas volt arra, hogy érzékelhetően érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, téves, mivel e kartell hatásai az Egyesült Királyságra, sőt e tagállam egyes részeire korlátozódtak.

A NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatásokkal kapcsolatos, első részről

115 A felperes megkérdőjelezi a Bizottságnak a megtámadott határozat (614) preambulumbekezdésében foglalt azon megfontolását, miszerint a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult. Úgy véli, hogy e megfontolás téves. A NES-re vonatkozó kartell kizárólag a NES bejelentési szolgáltatásokra irányult. A szállítmányozók kizárólag a NES-pótdíj összege vonatkozásában hangolták össze magatartásukat, és a NES bejelentési szolgáltatások nyújtása teljesen független a szállítmányozás összefüggéseitől. Az Egyesült Királyságban fennálló sajátos szabályozásra vonatkozó elkülönülő tevékenységről, tehát versenyjogi szempontból elkülönülő szolgáltatási piacról van szó.

116 Elsősorban a felperes előadja, hogy a Bizottság nem szolgáltatott elegendő bizonyítékot annak alátámasztására, hogy a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokat összességükben érintette. A Bizottság csak arra mutatott rá, hogy a NES-pótdíj az ügyfelek által a szállítmányozási szolgáltatások nyújtásáért fizetett teljes ár részét képezte. Márpedig léteznek olyan független, nem szállítmányozó harmadik személyek, akik NES bejelentési szolgáltatásokat nyújtanak. A Bizottság megállapításaival ellentétben az a körülmény, hogy e harmadik személyeket nem említették meg a szállítmányozók közötti megbeszélések során, nem releváns.

117 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

118 E kifogást el kell utasítani.

119 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a Bizottság nemcsak arra mutatott rá, hogy a NES-pótdíj az ügyfelek által a szállítmányozási szolgáltatások nyújtásáért fizetett teljes ár részét képezte.

120 Egyrészt ugyanis a Bizottság azon megfontolásai, amelyek alapján megállapította, hogy a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttese olyan piacot képez, amelyet meg kell különböztetni a szállítmányozási szolgáltatásokat alkotó egyedi szolgáltatások piacaitól, a fenti 85. pontban már kifejtésre kerültek.

121 Másrészt, amint a fenti 86. pontban már kifejtésre került, a Bizottság azon megállapítása, miszerint a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult, nem kizárólag azon a megfontoláson alapult, hogy a NES-pótdíj azon teljes ár részét képezte, amelyet az ügyfeleknek a szállítmányozási szolgáltatások nyújtásáért kellett fizetniük. Amint ugyanis a Bizottság először is

megállapította, a NES-re vonatkozó kartellben részt vevő vállalkozások összessége szállítmányozó volt, és egyikük sem csupán NES bejelentési szolgáltatásokat nyújtott, másodszor e vállalkozások az ilyen szolgáltatókat nem tekintették tényleges vagy potenciális versenytársaknak, harmadszor nem próbálták meg bevonni őket a NES-re vonatkozó kartellbe, és negyedszer valamely szállítmányozó azon döntése, hogy nem hárítja tovább ügyfeleire a kockázati és költségtényezőket pótdíj formájában, alkalmas volt arra, hogy a szállítmányozási szolgáltatások piacán versenyelőnyt jelentsen a számára.

122 Ennélfogva a NES-re vonatkozó kartell nem a NES bejelentési szolgáltatások mint egyedi szolgáltatások vonatkozásában, hanem a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttese vonatkozásában irányult a verseny korlátozására.

123 Egyébiránt kétségtelen, hogy azon tény, hogy nem szállítmányozó harmadik személyek NES bejelentési szolgáltatásokat nyújtanak, és a felperes által hivatkozott azon körülmény, hogy Európában a vámnyilatkozatok 40, sőt akár 50%-át is közvetlenül a rakodó nyújtja be, illetve vámügynökségek útján nyújtják be azokat, – amennyiben igaznak bizonyul – annak bizonyítására alkalmas, hogy fennállt az egyedi NES bejelentési szolgáltatások iránti kereslet. Nem alkalmas azonban annak bizonyítására, hogy a szóban forgó kartell ezen egyedi szolgáltatásokra irányult.

124 Másodsorban a felperes úgy érvel, hogy a megtámadott határozat indokolása nem koherens. Egyrészt a megtámadott határozat (441) preambulumbekezdésében a jogsértés bemutatása keretében a Bizottság kizárólag a NES-pótdíjjal közvetlen kapcsolatban álló magatartásra utalt, és semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott annak alátámasztására, hogy a NES-re vonatkozó kartell más területekre is irányult, például a szállítási árakra vagy más járulékos szolgáltatásokra. Másrészt a megtámadott határozat (872) preambulumbekezdésében a Bizottság azt állította, hogy a NES-re vonatkozó kartell nem a NES bejelentési szolgáltatások piacára, hanem a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult.

125 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

126 E kifogást el kell utasítani.

127 A felperes által előadottakkal ellentétben a Bizottság e megfontolásai nem ellentmondásosak. A Bizottságnak a fenti 85. és 86. pontban összefoglalt megállapításai szerint ugyanis a NES-re vonatkozó kartell, még akkor is, ha csak a NES-pótdíjra vonatkozott, a szállítmányozók között a szállítmányozási szolgáltatások vonatkozásában fennálló verseny korlátozására irányult.

128 Harmadsorban a felperes arra hivatkozik, hogy a szállítmányozók a szállítmányozási szolgáltatásokkal összefüggésben pusztán adminisztratív okból tüntetnek fel a számláikon járulékos szolgáltatásokat NES bejelentési szolgáltatásokként, amit a Bizottság maga is elismert. Ez lehetővé teszi e szolgáltatások egyetlen átfogó számla keretében történő kiszámlázását.

129 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

130 E kifogást szintén el kell utasítani.

131 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az a körülmény, hogy a szállítmányozók kiszámlázták a NES bejelentési szolgáltatásokat az ügyfeleiknek, egyáltalán nem kérdőjelezi meg a Bizottság azon megfontolását, miszerint a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttese iránt sajátos kereslet áll fenn, mivel e szolgáltatások lehetővé teszik idő és pénz megtakarítását. A felperes azon érve, miszerint ez lehetővé teszi, hogy egyetlen átfogó számlát küldjenek az ügyfeleknek, épp ellenkezőleg megerősíti e megfontolásokat.

132 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a megtámadott határozat (868) preambulumbekezdésében a Bizottság nem állapította meg, hogy az a tény, hogy a szállítmányozók kiszámlázzák a NES bejelentési szolgáltatásokat az ügyfeleiknek, pusztán adminisztratív

jellegű, és nincs jelentősége. A Bizottság e preambulumbekezdésben kizárólag azt állapította meg, hogy az a körülmény, hogy a szállítmányozók a számláikon külön említik meg a NES-pótdíjat, ahelyett hogy azt a szállítmányozási szolgáltatások végső árába belefoglalnák, pusztán formai szempontnak minősül, anélkül hogy gazdasági vagy jogi jelentősége lenne.

133 Negyedsorban a felperes előadja, hogy a megtámadott határozat 1. cikkének (1) bekezdéséből az tűnik ki, hogy a NES-re vonatkozó kartell a NES bejelentési szolgáltatások nyújtására irányult.

134 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

135 E tekintetben elegendő azt megállapítani, hogy e bekezdés szövegéből egyértelműen az tűnik ki, hogy a NES-re vonatkozó kartell a „légi szállítmányozási szolgáltatások ágazatára” irányult.

136 Ennélfogva a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a Bizottság azon megfontolása, miszerint a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatások vonatkozásában fennálló verseny korlátozására irányult, téves.

137 Következésképpen a jelen részt el kell utasítani.

A tagállamok közötti kereskedelem érintettségére vonatkozó, második részről

138 A felperes a Bizottság azon megállapítását is vitatja, miszerint a NES-re vonatkozó kartell alkalmas volt arra, hogy érzékelhetően érintse a tagállamok közötti kereskedelmet.

139 A megtámadott határozat 5.2.1.3 pontjában, valamint az (590)–(599) és (602)–(615) preambulumbekezdésben a Bizottság kiemelte, hogy a NES-re vonatkozó kartell egyrészt a szállítmányozási szolgáltatások nyújtása vonatkozásában közvetlenül, másrészt a szállítmányozott áruk vonatkozásában közvetetten érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet.

140 A felperes úgy véli, hogy e megfontolások tévesek. Sem azok a hatások, amelyeket a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra kifejthetett, sem pedig azok a hatások, amelyeket e kartell az áruk szállítására gyakorolhatott, nem voltak alkalmasak arra, hogy érzékelhetően érintsék a tagállamok közötti kereskedelmet. A Bizottság általános érvekre támaszkodott, nem szolgált elegendő bizonyítékkal, nem tartotta tiszteletben a 2004. évi iránymutatást, és nem végzett megfelelő vizsgálatot.

141 E tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése és az EGT-Megállapodás 53. cikke csak azokra a megállapodásokra vonatkozik, amelyek alkalmasak arra, hogy érintsék a tagállamok közötti kereskedelmet. Amint az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, ahhoz, hogy valamely megállapodás alkalmas legyen a tagállamok közötti kereskedelem érintésére, objektív jogi vagy ténybeli tényezők összessége alapján kellő valószínűséggel lehetővé kell tennie annak megállapítását, hogy közvetlenül vagy közvetetten, ténylegesen vagy potenciálisan hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelemre (2006. július 23-i Manfredi és társai ítélet, C-295/04–C-298/04, EBHT, EU:C:2006:461, 42. pont).

142 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy valamely megállapodás akkor kerülhet ki az EUMSZ 101. cikkben foglalt tilalom alól, ha csak jelentéktelen mértékben érinti a piacot (lásd: 1999. január 21-i Bagnasco és társai ítélet, C-215/96 és C-216/96, EBHT, EU:C:1999:12, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

143 A szállítmányozási szolgáltatások határokon átnyúló jellegét nem szabad összekeverni a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége érzékelhető jellegének kérdésével. Ugyanis az, ha valamennyi határokon átnyúló ügylet automatikusan alkalmas lenne arra, hogy a tagállamok közötti kereskedelmet

érzékelhetően érintse, teljesen megfosztaná tartalmától az érzékelhető jelleg fogalmát, amely az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének az ítélkezési gyakorlat által kialakított alkalmazási feltétele (2011. június 16-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, T-199/08, EBHT, EU:T:2011:285, 52. és 53. pont).

144 Tekintettel arra, hogy az EUMSZ 101. cikk értelmében vett kereskedelem fogalma nem korlátozódik a termékek hagyományos, határokon átnyúló kereskedelmére, hanem magában foglalja a szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelmét is, először is meg kell vizsgálni a felperes azon érveit, amelyek a Bizottság azon megfontolásainak megkérdőjelezésére irányulnak, amelyek a NES-re vonatkozó kartellnek a szállítmányozási szolgáltatások kereskedelmére gyakorolt hatásain alapulnak, majd meg kell vizsgálni a felperes azon érveit, amelyek a Bizottság azon megfontolásainak megkérdőjelezésére irányulnak, amelyek az említett kartellnek az áruk kereskedelmére gyakorolt hatásain alapulnak. Ezt követően a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére és a 2004. évi iránymutatás 77. pontjának figyelmen kívül hagyására alapított érvet kell megvizsgálni.

A szállítmányozási szolgáltatások kereskedelmének érintettségéről

145 A felperes a Bizottság azon megfontolását kérdőjelezi meg, amely szerint a NES-re vonatkozó kartell alkalmas volt arra, hogy érzékelhető hatásokat gyakoroljon a szállítmányozási szolgáltatások piacára.

146 A megtámadott határozat (598), (607), (608), (610), (613) és (614) preambulumbekezdésében a Bizottság kifejtette, hogy annak ellenére, hogy a NES-re vonatkozó kartell csak egyetlen tagállam szabályozásával függött össze, alkalmas volt arra, hogy különösen a szállítmányozási szolgáltatásokat illetően érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Egyrészt a NES-re vonatkozó kartell által érintett szállítmányozási szolgáltatások iránt nem csupán az Egyesült Királyságban letelepedett ügyfelek részéről merül fel igény, hanem az Egyesült Királyságon kívül, az EGT más országaiban letelepedett ügyfelek, illetve ezen ügyfelek helyi irodái részéről is. Másrészt a szállítmányozási szolgáltatások ágazatát mind az Unió országai között, mind pedig az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) országai között a tagállamok közötti jelentős kereskedelem jellemzi. A szállítmányozók versenyviszonyban állnak minden, illetve majdnem minden, az EGT-hez tartozó államban, és ügyfeleik az EGT-ben vannak letelepedve. Nyilvánvaló, hogy a világméretű vállalkozások által az angol piacon tanúsított magatartás kihatással lehetett a belső piac versenyszerkezetére, mivel az e vállalkozások által az Egyesült Királyságban alkalmazott haszonkulcs megváltozása érinthette e vállalkozások más tagállamokban folytatott kereskedelmi gyakorlatait. Egyébiránt a Bizottság kiemelte, hogy a NES-re vonatkozó kartellnek a szállítmányozási szolgáltatásokra gyakorolt hatásai érzékelhetőek voltak, mivel teljesültek a 2004. évi iránymutatás 53. pontjában foglalt vélelem feltételei. Először is a NES-re vonatkozó kartell jellegénél fogva olyan kartell, amely alkalmas arra, hogy e bekezdés értelmében érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Másodszor a felek által a NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatásokkal elért forgalom meghaladja a 40 millió eurót, a felek piaci részesedése pedig meghaladja az 5%-os értékhatárt.

147 A felperes úgy ítéli meg, hogy e megfontolások tévesek. A Bizottság megfontolásai pusztán spekulatív jellegűek. A Bizottság megfontolásaival ellentétben a NES-re vonatkozó kartell nem érintette több tagállamban a kereskedelmet, és nem az volt az elsődleges célja, hogy az EGT-n belüli versenyt szabályozza. A NES-pótdíj összes hatása az Egyesült Királyságra, sőt kizárólag annak egyes részeire korlátozódott.

148 Közelebbről a felperes először is a Bizottságnak a szállítmányozók ügyfeleire és a szállítmányozók más tagállamokban tanúsított magatartására gyakorolt hatásokon alapuló megfontolásait, másodszor pedig a kereskedelem érintettségének érzékelhető jellegére vonatkozó megfontolásait kérdőjelezi meg.

– A szállítmányozók ügyfeleire és a szállítmányozók más tagállamokban tanúsított magatartására gyakorolt hatásokról

149 Elsősorban a felperes előadja, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat (610) preambulumbekezdésében foglalt megfontolása, miszerint a szállítmányozók Egyesült Királyságban alkalmazott haszonkulcsának megváltozása alkalmas volt arra, hogy kihasson a más tagállamokban tanúsított magatartásukra, pusztán spekulatív jellegű. A Bizottság semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott, amely alkalmas lenne annak alátámasztására, hogy a NES-pótdíj, amely gyakorlatilag csak az Egyesült Királyság áruira alkalmazandó, bármilyen hatással lehetett a vállalkozások más tagállamokban folytatott tevékenységeire, főleg, ha figyelembe vesszük e pótdíj csekély kereskedelmi jelentőségét. A jelen ügy körülményei között az a körülmény, hogy a megállapodásban részt vevő vállalkozások különböző államokban letelepedett cégcsoportok tagjai voltak, nem releváns.

150 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

151 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése azokra a megállapodásokra vonatkozik, amelyek alkalmasak arra, hogy érintsék a tagállamok közötti kereskedelmet. Ennélfogva a Bizottság nem köteles bizonyítani a megállapodás tényleges hatásait, hanem elegendő, ha azt bizonyítja, hogy e megállapodások ilyen hatással járhatnak. A Bizottság tehát annak bizonyítására szorítkozhat, hogy a megállapodás kellő valószínűséggel közvetlenül vagy közvetetten, ténylegesen vagy potenciálisan hatást gyakorolhatott a tagállamok közötti kereskedelemre (1997. július 17-i Ferriere Nord kontra Bizottság ítélet, C-219/95 P, EBHT, EU:C:1997:375, 20. pont).

152 Márpedig a Bizottság nem követett el hibát akkor, amikor megállapította, hogy a jelen ügy körülményei között kellően valószínű, hogy a NES-re vonatkozó kartell hatást gyakorolhatott a szállítmányozóknak az Egyesült Királyságon kívül más tagállamokban tanúsított magatartására.

153 Ezzel összefüggésben ugyanis először is emlékeztetni kell arra, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult (lásd a fenti 115–136. pontot).

154 Másodszor rá kell mutatni arra, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozatban foglalt megállapításai szerint, amelyeket a felperes nem kérdőjelezett meg, a NES-re vonatkozó kartellben részt vevő szállítmányozók a szállítmányozási szolgáltatásaikat az Egyesült Királyságon kívül más tagállamokban is nyújtják, és e tagállamokban e szállítmányozási szolgáltatások vonatkozásában versenyviszonyban állnak egymással.

155 Harmadszor a jelen ügy körülményei között nem zárható ki, hogy a NES-re vonatkozó kartell hiányában a szállítmányozók között a NES-ből eredő költségekkel kapcsolatban fennálló verseny hatással lehetett volna a szállítmányozók Egyesült Királyságban alkalmazott haszonkulcsára, és ezen országban piaci részesedések nyeréséhez, illetve elvesztéséhez vezethetett volna. Ezzel összefüggésben kétségtelen, amint azt a felperes előadja, hogy a NES-pótdíj csak csekély kereskedelmi jelentőséggel bírt. Ezen érv azonban nem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze a Bizottság azon megfontolását, miszerint arra a körülményre tekintettel, hogy a szállítmányozási szolgáltatások piacát csekély haszonkulcs jellemzi, a NES-pótdíj kereskedelmi jelentőségét nem lehetett jelentéktelennek tekinteni. A Bizottság e megfontolását ugyanis megerősíti egyrészt a Bizottságnak a megtámadott határozat (907) preambulumbekezdésében foglalt megállapítása, miszerint a szállítmányozók ügyfelei tiltakoztak a NES-pótdíj fizetése ellen, másrészt pedig megerősítik a megtámadott határozat (869) preambulumbekezdésében említett bizonyítékok, amelyek arra hivatkoznak, hogy egyes, a NES-re vonatkozó kartellben részt vevő szállítmányozók attól tartottak, hogy a NES-ből eredő költségek vonatkozásában fennálló verseny megváltoztathatja a haszonkulcsokat, valamint piaci részesedések nyeréséhez, illetve elvesztéséhez vezethet. Meg kell állapítani, hogy a felperes semmilyen érvet nem ad elő, amely alkalmas lenne e megállapítások megkérdőjelezésére.

156 Negyedszer e körülményekre tekintettel kellően valószínűnek tűnik, hogy a NES-re vonatkozó kartell kihatással lehetett a szállítmányozók más tagállamokban tanúsított magatartására, amely tagállamokban a szállítmányozók versenyviszonyban is álltak, és a kartell e tekintetben torzíthatta a verseny szerkezetét az Unióban.

157 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze a Bizottság arra alapított megfontolását, hogy a NES-re vonatkozó kartell kihatott a szállítmányozóknak az Egyesült Királyságon kívül más tagállamokban tanúsított magatartására is.

158 Másodsorban a felperes előadja, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat (607) preambulumbekezdésében foglalt megállapítása, miszerint a NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatások iránt nem csupán az Egyesült Királyságban letelepedett ügyfelek részéről merült fel igény, hanem az EGT más tagállamaiban letelepedett vállalkozások részéről is, téves. A NES bejelentési szolgáltatások határokon átnyúló kereskedelme nem könnyű, mivel e szolgáltatásokra csak az Egyesült Királyságban van igény, és azok e tagállamon kívül nem generálnak keresletet. Mindenesetre a Bizottság ezzel kapcsolatban nem szolgált elegendő bizonyítékkal.

159 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a NES-re vonatkozó kartell nem a NES bejelentési szolgáltatásokra, hanem a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult (lásd a fenti 115–136. pontot).

160 Egyébiránt a felperesnek a Bizottság azon megállapításaival kapcsolatos kételyeit illetően, miszerint az Egyesült Királyságon kívül más tagállamokban letelepedett ügyfelek is igénybe vettek szállítmányozási szolgáltatásokat, amelyeket érinthetett a NES-re vonatkozó kartell, emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság annak bizonyítására szorítkozhat, hogy az említett kartell kellő valószínűséggel közvetlenül vagy közvetetten, ténylegesen vagy potenciálisan hatást gyakorolhatott a tagállamok közötti kereskedelemre (lásd a fenti 151. pontot).

161 Márpedig, amint arra maga a felperes is rámutat, a Bizottság e tekintetben [*bizalmas*] azon nyilatkozatára támaszkodott, miszerint [*bizalmas*].

162 A felperes által előadottakkal ellentétben e nyilatkozat hitelességét nem kérdőjelezheti meg azon állítás, miszerint az esetek többségében, amikor valamely másik tagállamból érkező áruk haladtak át az Egyesült Királyságon, nem volt szükség a NES bejelentési szolgáltatásokra. Ugyanis, még ha feltételezzük is, hogy ezen állítás helytálló, meg kell állapítani, hogy az nem vonatkozik arra az esetre, amikor az Egyesült Királyságon kívül másik tagállamban letelepedett ügyfél olyan áru vonatkozásában vesz igénybe szállítmányozási szolgáltatásokat, amely már az Egyesült Királyságban található.

163 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas a Bizottság arra alapított megfontolásának megkérdőjelezésére, hogy a NES-re vonatkozó kartell hatásokat fejtett ki az Egyesült Királyságon kívül másik tagállamban letelepedett ügyfelek által igénybe vett szállítmányozási szolgáltatásokra.

164 Harmadsorban a felperes előadja, hogy a NES-re vonatkozó kartell jellege és terjedelme azt bizonyítja, hogy a kartell az Egyesült Királyságra korlátozódott, és annak nem az volt a célja, hogy hatásokat fejtsen ki a tagállamok közötti kereskedelemre. A NES-re vonatkozó kartell a London-Heathrow repülőtér régiójában székhellyel rendelkező különböző vállalkozások légi árufuvarozást lebonyolító személyzetének az ügye volt. A Bizottság nem bizonyította, hogy az érintett személyek rendelkeznek az ahhoz szükséges jogkörökkel, hogy az Egyesült Királyságban lévő szervezeteiket teljes egészükben kötelezzék. A Bax Global (UK) említett kartellben részt vevő tagja, M. B., semmilyen szerepet nem játszott az árak rögzítésében. A Bax az autonómiát előnyben részesítő politikát követett, így a Bax Global (UK) fióktelepeinek vezetői általában jelentős mozgástérrel rendelkeztek az árakat illetően,

mivel minden egyes fióktelep különálló kereskedelmi egységnek minősül. A Bax Global (UK) valamely konkrét ügyfelére alkalmazott NES-pótdíj összegét tehát az adott fióktelep vezetője határozta meg a szállítmányért felelős fióktelep és az említett ügyfél közötti tárgyalásokat követően.

165 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

166 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes nem kérdőjelezi meg a Bizottságnak a megtámadott határozat (94)–(114) preambulumbekezdésében szereplő megállapításait, miszerint M. B. a Bax Global (UK) képviselőjeként részt vett egy találkozón és későbbi kapcsolatfelvételekben, amelyek során megállapodásra jutott más szállítmányozók képviselőivel egy, a NES-re vonatkozó pótdíj bevezetését, e pótdíj mértékét, alkalmazásának idejét és végrehajtásának figyelemmel kísérését illetően.

167 Ezenkívül az arra alapított érvet illetően, hogy M. B. semmilyen szerepet nem játszott az árak rögzítésében, elegendő rámutatni arra, hogy a felperes nem kérdőjelezi meg a Bizottságnak a megtámadott határozat (122) preambulumbekezdésében szereplő megállapításait, amely preambulumbekezdésben a Bizottság részletesen és bizonyítékokra támaszkodva kifejtette, hogy M. B. a Bax Global (UK)-n belül jogkörökkel rendelkezett az árak rögzítését illetően, továbbá hogy e társaságon belül ismert volt a NES-re vonatkozó kartell fennállása, és M. B. tájékoztatta az igazgatóság tagjait a NES-re vonatkozó kartell fennállásáról, és utóbbiak ez ellen nem tiltakoztak. Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra is, hogy nem szükséges alakszerű meghatalmazás ahhoz, hogy valamely vállalkozás alkalmazottjának részvétele betudható legyen a vállalkozásnak (2011. november 16-i Álvarez kontra Bizottság ítélet, T-78/06, EU:T:2011:673, 39. pont).

168 Egyébiránt, amennyiben a felperes arra hivatkozik, hogy a NES-re vonatkozó kartell terjedelme az Egyesült Királyságra, sőt e tagállam területének egy részére korlátozódott, elegendő rámutatni arra, hogy a fenti 149–163. pontban kifejtett megfontolások miatt ezen érv nem kérdőjelezi meg a Bizottság azon megfontolását, miszerint a NES-re vonatkozó kartell hatással lehetett más tagállamokban is.

169 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott érvek egyike sem teszi lehetővé annak bizonyítását, hogy a Bizottság azon megfontolásai, miszerint a NES-re vonatkozó kartell hatással lehetett a szállítmányozók más tagállamokban tanúsított magatartására és a szállítmányozók ügyfeleire, hibásak.

– A kereskedelem érintettségének érzékelhető jellegéről

170 A felperes a Bizottság azon megállapítását is megkérdőjelezi, miszerint a NES-re vonatkozó kartell érzékelhetően érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet.

171 E tekintetben a megtámadott határozatban a Bizottság kifejtette, hogy a jelen ügyben teljesülnek a 2004. évi iránymutatás 53. pontjában foglalt pozitív vélelem feltételei. Rámutatott arra, hogy a NES-re vonatkozó kartell jellegénél fogva alkalmas arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Egyébiránt a megtámadott határozat (614) preambulumbekezdésében megállapította, hogy az érintett felek által a szóban forgó kereskedelmi úton elért forgalom jelentősen meghaladta az előírt 40 millió eurót. A megtámadott határozat (613) és (899) preambulumbekezdésében a Bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem csupán a szóban forgó vállalkozásoknak az Egyesült Királyság és az EGT piacain fennálló viszonylag jelentős egyedi helyzete, hanem az Egyesült Királyságban és az EGT-ben fennálló összesített piaci részesedésük is a kereskedelem érintettsége mellett szól.

172 A felperes úgy véli, hogy e megfontolások tévesek. Egyrészt a Bizottság tévesen alkalmazta a 2004. évi iránymutatás 53. pontjában foglalt vélelmet. Másrészt a jelen ügy körülményei között az említett vélelmet megdöntötték.

173 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

174 E tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 2004. évi iránymutatás 53. pontja, amely pontnak sem a jogszerűségét, sem pedig a relevanciáját nem kérdőjelezték meg a jelen kereset keretében, a következőképpen szól:

„Amennyiben a megállapodás vagy magatartás pusztán jellegénél fogva befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet, mert például behozatalra és kivitelre vonatkozik, vagy több tagállamot ölel fel, a Bizottság álláspontja szerint ezenkívül megdönthető pozitív vélelem áll fenn arra nézve, hogy érzékelhető hatások érik a kereskedelmet, ha a feleknek a megállapodás tárgyát képező termékekre vonatkozó […] forgalma meghaladja a 40 millió eurót. E hatások érzékelhetőségét akkor is gyakran lehet vélelmezni a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására pusztán jellegüknél fogva képes megállapodásoknál, ha a felek piaci részesedése meghaladja a fent említett 5%-os értékhatárt. E vélelmet azonban nem kell alkalmazni akkor, amikor a megállapodás valamely tagállamnak csak egy részét érinti (lásd a lenti 90. pontot).”

175 Ezt követően el kell utasítani a felperes arra alapított érvét, hogy a NES-re vonatkozó kartell nem olyan megállapodás volt, amely pusztán a jellegénél fogva érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet. Ezzel összefüggésben először is rá kell mutatni arra, hogy a 2004. évi iránymutatás 53. pontjában foglalt vélelem alkalmazása nem követeli meg szükségképpen, hogy a kartell több tagállamra irányuljon. Ugyanis, amint a „például” szó használatából kitűnik, csak annak egy példájáról van szó, hogy e pont milyen megállapodásokra vonatkozhat. Másodszor utalni kell a fenti 149–168. pontra, amelyekben kifejtésre került, hogy a Bizottság azon megfontolása, miszerint a NES-re vonatkozó kartell, annak ellenére, hogy a NES-re vonatkozó egyesült királyságbeli szabályozásból eredő költségekre vonatkozott, több tagállamban is érinthette a szállítmányozási szolgáltatások piacát, nem hibás.

176 Egyébiránt, amennyiben a felperes a Bizottság azon elemzését kérdőjelezi meg, miszerint a 2004. évi iránymutatás 53. pontjában foglalt értékhatárokat túllépték, meg kell állapítani, hogy a felperes csupán annak előadására szorítkozik, hogy a Bizottságnak nem a szállítmányozási szolgáltatásokkal elért forgalmat, hanem kizárólag a NES bejelentési szolgáltatásokkal elért forgalmat kellett volna figyelembe vennie. E tekintetben elengedő egyrészt arra emlékeztetni, hogy a 2004. évi iránymutatás 53. pontjának alkalmazásakor figyelembe kell venni a felek által a kartell által érintett szolgáltatásokkal elért forgalmat, másrészt pedig arra, hogy a fenti 115–137. pontban kifejtett megfontolások miatt úgy kell tekinteni, hogy a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra irányult.

177 Ezenkívül, amennyiben a felperes azzal érvel, hogy a Bizottság elmulasztotta figyelembe venni, hogy a 2004. évi iránymutatás 53. pontjában foglalt vélelem megdönthető, és hogy a jelen ügy körülményei között azt megdöntötték, elengedő rámutatni arra, hogy ezzel összefüggésben a felperes egyetlen olyan érvet sem ad elő, amely a fenti 115–176. pontban nem került volna már megvizsgálásra.

178 Ennélfogva a felperes által előadott egyetlen érv sem alkalmas a Bizottság azon megállapításának megkérdőjelezésére, miszerint a NES-re vonatkozó kartell alkalmas volt arra, hogy a szállítmányozási szolgáltatások vonatkozásában érzékelhetően érintse a tagállamok közötti kereskedelmet.

Az árukereskedelem érintettségéről

179 A felperes előadja továbbá, hogy a Bizottságnak az áruk kereskedelmének érintettségére alapított megfontolásai tévesek. A NES-re vonatkozó kartell sem az Egyesült Királyságból érkező árukat illetően, sem pedig a más országokból érkező árukat illetően nem járt a kereskedelem szerkezetének torzulásával. Egyrészt a NES-pótdíjat csak az Egyesült Királyságból érkező árukra alkalmazták, mivel a nem az Egyesült Királyságból érkező szállítmányokra gyakorlatilag lehetetlen volt alkalmazni a NES-pótdíjat. Másrészt a NES-pótdíj nem torzíthatta az Egyesült Királyságban található áruk kereskedelmét. Ennélfogva a NES-re vonatkozó kartell nem érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet, illetve legalábbis nem érinthette azt érzékelhetően.

180 Ezen érveket mint hatástalanokat el kell utasítani. Ugyanis, még ha feltételezzük is, hogy a NES-re vonatkozó kartell nem érintette érzékelhetően az áruknak a tagállamok közötti kereskedelmét, ez nem kérdőjelezheti meg a Bizottság azon megállapítását, miszerint az említett kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra gyakorolt hatásai miatt érzékelhetően érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet.

A megfelelő ügyintézés elvének és a 2004. évi iránymutatás 77. pontjának megsértéséről

181 Amennyiben a felperes azzal érvel, hogy a Bizottság megsértette a megfelelő ügyintézés elvét és a 2004. évi iránymutatás 77. pontját – amely szerint, amennyiben a kartell egyetlen tagállam területére terjed ki, szükségesnek bizonyulhat a kartell arra vonatkozó képességének részletesebb vizsgálata, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet –, mivel a Bizottság nem folytatott le további vizsgálatot, elegendő azt megállapítani, hogy a fenti megfontolásokból kitűnik, hogy a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján helyesen juthatott arra a következtetésre, hogy a NES-re vonatkozó kartell érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet, anélkül hogy további vizsgálatot kellett volna lefolytatnia.

182 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott érvek egyike sem kérdőjelezheti meg a Bizottság azon megfontolásának megalapozottságát, miszerint a NES-re vonatkozó kartell érzékelhetően érinthette a tagállamok közötti kereskedelmet.

183 Ennélfogva a harmadik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

4. *A kizárólag a felperes felelősségét megállapító bizottsági döntésre vonatkozó, negyedik jogalapról*

184 A jelen jogalappal a felperes a Bizottság azon döntését kérdőjelezi meg, hogy kizárólag az ő felelősségét állapította meg a Bax Global (UK) magatartásáért. E jogalap három részből áll. A különösen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének és a személyes felelősség elvének a megsértésén alapuló első részben a felperes előadja, hogy nincs jogi alapja annak, hogy megállapítsák a Bax Global (UK) magatartásáért való felelősségét. Az Alapjogi Charta 41. cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértésén alapuló második részben a felperes azt rója a Bizottság terhére, hogy nem vizsgálta meg azt a kérdést, hogy a Brink's-nek, a Bax Global (UK) korábbi anyavállalatának a felelősségét is meg kellett volna-e állapítani, illetve hogy kizárólag a Brink's felelősségét kellett volna-e megállapítani a Bax Global (UK) magatartásáért. Az EUMSZ 296. cikk megsértésén alapuló harmadik részben a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság e tekintetben nem indokolta meg megfelelően a megtámadott határozatot.

A különösen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének és a személyes felelősség elvének a megsértésére alapított, első részről

185 A jelen rész a Bizottság azon döntésére vonatkozik, hogy kizárólag a felperes felelősségét állapította meg a Bax Global (UK)-nek a NES-re vonatkozó kartellben való részvételéért.

186 A megtámadott határozat (664) és (754) preambulumbekezdésében a Bizottság kifejtette, hogy a Bax Global (UK) 2002. október 1-je és 2003. március 10. között vett részt a NES-re vonatkozó kartellben, továbbá hogy a megtámadott határozat elfogadását megelőzően valamennyi tevékenységét átruházták kapcsolt vállalkozásainak egyikére, azaz a felperesre, továbbá hogy megszűnt létezni, tehát nem lehetett a megtámadott határozat címzettje, valamint hogy a felperes volt a gazdasági jogutódja, és ennélfogva ez utóbbinak a felelősségét lehetett megállapítani a Bax Global (UK) magatartásáért.

187 A felperes azon az álláspontón van, hogy a Bizottság azzal, hogy így járt el, megsértette a személyes felelősség elvét, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését, továbbá az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkét, valamint 23. cikkének (2) bekezdését. A jelen ügyben nem volt jogi alapja annak, hogy az ő felelősségét állapítsák meg a Bax Global (UK) NES-re vonatkozó kartellben való részvételéért. A

Bizottság megállapításaival ellentétben a Bax Global (UK) megszerzésének és beolvadásának következményeképpen nem szállt rá az azon vállalkozás magatartásáért való felelősség, amelyhez a Bax Global (UK) 2002 októbere és 2003 márciusa között tartozott, és amelyet a Brinks's irányított. Mivel ez utóbbi a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában továbbra is létezett, a Bizottságnak e vállalkozás felelősségét kellett volna megállapítania a Bax Global (UK) magatartásáért ez utóbbi vállalkozás hiányában. A felelősség valamely új jogi személyre való átszállásának feltétele az, hogy e jogi személy a korábbi jogi személlyel együtt az uniós versenyszabályok alkalmazásában egy és ugyanazon vállalkozásnak minősül, a jelen ügyben pedig nem ez volt a helyzet.

188 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

189 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy ha valamely társaság megsérti a versenyszabályokat, a személyes felelősség elve szerint neki kell felelnie ezért a jogsértésért.

190 Amint azonban a Bizottság a megtámadott határozat (664) preambulumbekezdésében helyesen állapította meg, a személyes felelősség elve nem zárja ki azt, hogy a társaság magatartásáért bizonyos esetekben e társaság gazdasági jogutódját vonják felelősségre.

191 Így egyrészt az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy meg lehet állapítani az uniós versenyjog megsértéséért felelős jogalany gazdasági jogutódjának a felelősségét, ha az említett jogalany a Bizottság határozata elfogadásának időpontjában már megszűnt létezni (lásd ebben az értelemben: 2009. szeptember 24-i Erste Group Bank és társai kontra Bizottság ítélet, C-125/07 P, C-133/07 P és C-137/07 P, EBHT, EU:C:2009:576, 77–83. pont; 2013. december 5-i SNIA kontra Bizottság ítélet, C-448/11 P, EU:C:2013:801, 23. pont).

192 Másrészt, amikor a versenyjog megsértéséért felelős társaság olyan időpontban ruházza át az érintett piacon folytatott gazdasági tevékenységét egy másik társaságra, amikor e két társaság ugyanazon vállalkozás részét képezi, az e két társaság között ezen időpontban fennálló szerkezeti kapcsolatok alapján meg lehet állapítani a tevékenységet átvevő társaság felelősségét (lásd ebben az értelemben: 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EBHT, EU:C:2004:6, 354–360. pont; 2009. március 31-i ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet, T-405/06, EBHT, EU:T:2009:90, 106–119. pont).

193 A fent említett két esetben a felelősség gazdasági jogutódnak való betudását a versenyszabályok hatékony végrehajtásának célkitűzése indokolja. Ugyanis, ha a Bizottság nem rendelkezne ezzel a lehetőséggel, a vállalkozások szerkezetátalakításokat, átruházásokat vagy más jogi vagy szervezeti változásokat követően könnyen kibújhatnának a szankciók alól. Így veszélybe kerülne a versenyszabályokkal ellentétes magatartások elrettentő szankciókkal történő megtorlására, illetve azok megismétlésének megelőzésére vonatkozó célkitűzés.

194 Mivel a Bizottság bizonyította, hogy a megtámadott határozat elfogadását megelőzően a Bax Global (UK) valamennyi tevékenységét a felperesre ruházták át, amely ebben az időpontban kapcsolt vállalkozás volt, és a Bax Global (UK) a megtámadott határozat elfogadását megelőzően megszűnt létezni (lásd a fenti 186. pontot), a Bizottság a fenti 191. és 192. pontban említett ítélkezési gyakorlat és elvek alapján jogszerűen állapította meg a felperesnek a Bax Global (UK) által elkövetett jogsértésért való felelősségét.

195 A felperes által hivatkozott érvek egyike sem alkalmas arra, hogy ezt a következtetést kétségbe vonja.

196 Elsősorban a felperes előadja, hogy a 2009. szeptember 30-i Hoechst kontra Bizottság ítélet (T-161/05, EBHT, EU:T:2009:366) 61–64. pontjából kitűnik, hogy kizárólag a Brink's mint a Bax Global (UK) korábbi anyavállalata felelős a jogsértésért.

197 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a Bax Global (UK), mivel részt vett a NES-re vonatkozó kartellben (lásd a fenti 186. pontot), e részvételért felelősségre vonható.

198 Egyébiránt a Brink's-nek mint a Bax Global (UK) anyavállalatának esetleges felelősségét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a Bizottság azon lehetőségét, hogy a felperest mint a Bax Global (UK) gazdasági jogutódját vonja felelősségre, nem korlátozza a Bizottság azon lehetősége, hogy adott esetben korábbi anyavállalatának, a Brink's-nek a felelősségét is megállapítsa (lásd ebben az értelemben: Erste Group Bank és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 191. pont, EU:C:2009:576, 82. pont).

199 Ezenkívül rá kell mutatni arra, hogy a fenti 196. pontban hivatkozott Hoechst kontra Bizottság ítélet (EU:T:2009:366) 61. pontja egyáltalán nem zárja ki e megállapításokat. A Törvényszék e pontban kétségtelenül megállapította, hogy a jogsértésért főszabály szerint az érintett vállalkozást a jogsértés elkövetésének időpontjában irányító jogi személynek kell felelnie, még akkor is, ha a vállalkozás működtetéséért a jogsértést megállapító határozat meghozatalakor már más társaság felelős. Márpedig e pont összefüggéseiből kitűnik, hogy e pontban a Törvényszék csupán azt tette egyértelművé, hogy azon anyavállalat, amely a jogsértés elkövetésének időpontjában a jogsértésben közvetlenül részt vevő leányvállalatot irányította, és amely tehát ugyanazon vállalkozás részét képezte, felelőssé tehető e jogsértés elkövetéséért, még akkor is, ha a Bizottság határozata meghozatalának napján e két társaság már nem ugyanazon vállalkozás részét képezi.

200 Ennélfogva ezt a kifogást el kell utasítani.

201 Másodsorban a felperes előadja, hogy a fenti 192. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet (EU:T:2009:90) 109. pontjából kitűnik, hogy valamely jogalany gazdasági tevékenységei összességének vagy egy részének egy másik jogalanyra történő átruházása esetén a tevékenységeket eredetileg végző jogalany által a szóban forgó tevékenységek keretében elkövetett jogsértésért való felelősség csak akkor tudható be a tevékenységeket újonnan végző jogalanynak, ha e két jogalany a versenyszabályok alkalmazásában ugyanazon gazdasági egységnek minősül.

202 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 192. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítéletben (EU:T:2009:90) szóban forgó eset, azaz a fenti 192. pontban említett eset nem az egyetlen olyan eset, amikor megállapítható a gazdasági jogutód felelőssége. Ugyanis, amint a fenti 190–193. pontban kifejtésre került, amennyiben a versenyszabályokat megsértő társaság a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában már megszűnt létezni, a Bizottság megállapíthatja e társaság gazdasági jogutódjának felelősségét, függetlenül attól a kérdéstől, hogy e két jogalany ugyanazon vállalkozás részét képezi-e. A jelen ügyben a Bax Global (UK) a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában már megszűnt létezni. Ennélfogva a Bizottság jogszerűen állapíthatta meg a felperesnek mint e társaság gazdasági jogutódjának a felelősségét.

203 Egyébiránt és mindenesetre a fenti 192. pontban hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg és társai kontra Bizottság ítélet (EU:T:2009:90) alkalmazását illetően rá kell mutatni arra, hogy a Bax Global (UK) tevékenységeinek a felperesre történő átruházása időpontjában e két társaság a DB-csoporthoz tartozott. Ennélfogva a köztük a Bax Global (UK) gazdasági tevékenységének a felperesre történő átruházása időpontjában fennálló szerkezeti kapcsolatok alapján a Bizottság jogszerűen állapíthatta meg a felperesnek a Bax Global (UK) magatartásáért való felelősségét.

204 Ennélfogva ezen érvet el kell utasítani.

205 Harmadsorban a felperes előadja, hogy a vállalkozásnak és a felelősségnek az EUMSZ 101. cikk értelmében vett fogalma, valamint a felelősség különböző vállalkozások közötti átszállásának kérdése jogi fogalmakat jelentenek, tehát a Bizottság ezek tekintetében semmilyen diszkrecionális jogkörrel nem rendelkezett.

206 Ezen érvet illetően mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott határozatból nem tűnik ki, hogy a Bizottság úgy tekintette, hogy diszkrecionális jogkörrel rendelkezik a vállalkozásnak az uniós versenyjog értelmében vett fogalmát vagy a felelősség átszállását illetően. A Bizottság a megtámadott határozat (754) preambulumbekezdésében ugyanis az ítélkezési gyakorlat és a fenti 190–193. pontban említett elvek alkalmazására szorítkozott, amelyek szerint a jelen ügyhöz hasonló esetben a Bizottság megállapíthatja a jogsértésben közvetlenül részt vevő társaság gazdasági jogutódjának a felelősségét.

207 A megtámadott határozat (791) és (782) preambulumbekezdését illetően, amelyekben a Bizottság közölte, hogy nem szankcionálja a NES-re vonatkozó kartellben részt vevő leányvállalatok korábbi anyavállalatait, meg kell állapítani, hogy ezzel összefüggésben a Bizottság csupán a rendelkezésére álló mérlegelési mozgástérrel élt azon jogalanyok meghatározása érdekében, amelyekkel szemben szankciót fogad el, amint ezt a felperes maga is elismeri. Ezzel összefüggésben viszont a Bizottság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy a jelen ügyben lehetne-e úgy tekinteni, hogy e korábbi anyavállalatok az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértést elkövető vállalkozás részét képezték, és nem foglalt állást a felelősség átszállásának kérdéseit illetően sem.

208 Mivel az annak bizonyítására irányuló érvek egyike sem megalapozott, hogy nem volt jogi alapja a felperes szankcionálásának, a jelen részt el kell utasítani.

Az Alapjogi Charta 41. cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértésére alapított, második részről, valamint az indokolási kötelezettség megsértésére alapított, harmadik részről

209 A jelen részek keretében a felperes elsősorban azzal érvel, hogy a Bizottság, azáltal hogy nem vizsgálta meg gondosan és alaposan azt, hogy megállapíthatja-e a Brink's-nek a Bax Global (UK) magatartásáért való felelősségét, valamint azt, hogy mennyiben szükséges és méltányos a felperest eljárás alá vonni az uniós versenyszabályok megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében, megsértette az Alapjogi Charta 41. cikkét és a megfelelő ügyintézés elvét. Másodsorban a felperes azzal érvel, hogy a Bizottság megelégedett azzal, hogy csupán közli azon döntését, hogy nem vonja felelősségre a Brink's-et, miközben az EUMSZ 296. cikk értelmében meg kellett volna indokolnia azt a döntését, hogy nem állapítja meg, hogy a Brink's, a Bax Global (UK) korábbi anyavállalata az egyedül vagy egyetemlegesen felelős társaság. Ennélfogva meg kell semmisíteni a megtámadott határozatot, illetve legalábbis csak a bírság azon részét lehet betudni neki, amelyet akkor kellett volna végül is viselnie, ha egyetemleges kötelezettként a Brink's-szel szemben felléphetett volna.

210 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

Az Alapjogi Charta 41. cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértéséről

211 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében a Bizottság határozattal bírságot szabhat ki a vállalkozásokra, amennyiben azok szándékosan vagy gondatlanul megsértik az EUMSZ 101. cikk rendelkezéseit. E rendelkezés kizárólag a vállalkozások szankcionálásának lehetőségére utal, de nem határozza meg azokat a jogalanyokat, amelyekkel szemben a bírságot ki lehet szabni. A Bizottság tehát mérlegelési mozgástérrel rendelkezik azon jogalanyok kiválasztása során, amelyekkel szemben az uniós versenyjog megsértése miatt szankciót szab ki (lásd ebben az értelemben: Erste Group Bank és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 191. pont, EU:C:2009:576, 82. pont).

212 A jogalanyok kiválasztása során azonban a Bizottság nem dönthet teljesen szabadon. Figyelembe kell vennie különösen az uniós jog általános elveit és az uniós szinten biztosított alapvető jogokat (lásd ebben az értelemben: Kokott főtanácsnok One International és Standard Commercial Tobacco kontra Bizottság, és Bizottság kontra Alliance One International és társai ügyre vonatkozó indítványa, C-628/10 P és C-14/11 P, EBHT, EU:C:2012:11, 48. pont).

213 Így amikor a Bizottság a vizsgálata során úgy határoz, hogy nem szab ki bírságot azon jogalanyok bizonyos kategóriájával szemben, amelyek a jogsértést elkövető vállalkozás részét képezhették, tiszteletben kell tartania különösen az egyenlő bánásmód elvét.

214 Ebből következik, hogy a Bizottság által annak érdekében meghatározott kritériumok, hogy megkülönböztesse azon jogalanyokat, amelyekkel szemben bírságot szab ki, azoktól, amelyekkel szemben nem szab ki bírságot, nemcsak hogy nem lehetnek önkényesek, hanem azokat következetesen is kell alkalmazni.

215 Ezen elvek és ezen ítélkezési gyakorlat fényében kell megvizsgálni, hogy a Bizottság a jelen ügyben túllépte-e mérlegelési mozgásterének határait.

216 Elsősorban a felperesnek a Bizottság által alkalmazott kritériumok vitatására irányuló érveit illetően rá kell mutatni arra, hogy a jelen ügyben a Bizottság úgy határozott, hogy nem csupán a NES-re vonatkozó kartellben részt vevő leányvállalatok felelősségét állapítja meg, hanem az említett leányvállalatok azon anyavállalatainak felelősségét is, amelyek a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában az EUMSZ 101. cikk értelmében ugyanazon vállalkozás részét képezték, amennyiben az említett kartellben való részvétel nekik is betudható volt. Ezzel szemben, amint a megtámadott határozat (791) és (782) preambulumbekezdéséből kitűnik, a Bizottság úgy határozott, hogy az említett leányvállalatok korábbi anyavállalataival szemben nem szab ki bírságot, függetlenül attól a kérdéstől, hogy a NES-re vonatkozó kartellért ez utóbbiak felelősségét is meg lehetett volna-e állapítani.

217 E megközelítés a Bizottság rendelkezésére álló mérlegelési mozgástérhez tartozik. Ennek keretében ugyanis a Bizottság figyelembe veheti azt, hogy a valamely jogsértésért felelősségre vonható valamennyi jogalany szankcionálására irányuló megközelítés jelentősen megnehezítheti a vizsgálatait (lásd ebben az értelemben: Erste Group Bank és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 191. pont, EU:C:2009:576, 82. pont).

218 A megtámadott határozatból kitűnik, hogy a jelen ügyben, még úgy is, hogy kizárták az AMS-re, a NES-re, a CAF-re és a PSS-re vonatkozó kartellben részt vevő leányvállalatok korábbi anyavállalatait, a Bizottság eljárásában részt vevő jogalanyok száma 47 volt. E szám nagyságára tekintettel a Bizottság azon döntése, hogy nem vonja eljárás alá az említett leányvállalatok korábbi anyavállalatait is, nem tekinthető önkényesnek.

219 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet (C-444/11 P, EU:C:2013:464) 155–167. pontjában a Bíróságnak már alkalma volt annak kimondására, hogy a Bizottság nem lépi túl mérlegelési mozgásterének határait akkor, ha úgy határoz, hogy kizárólag a jogsértésben közvetlenül részt vevő társaságokkal, valamint azon jelenlegi anyavállalatokkal szemben szab ki szankciót, amelyek e társaságok magatartásáért felelősségre vonhatók, a korábbi anyavállalataikkal szemben azonban nem szab ki szankciót.

220 Másodsorban annak módját illetően, ahogyan a Bizottság az általa megállapított kritériumokat alkalmazta, elegendő azt megállapítani, hogy a felperes egyetlen érvet sem ad elő annak bizonyítására, hogy e kritériumokat nem alkalmazták következetesen.

221 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Bizottság – azáltal, hogy úgy határozott, hogy a NES-re vonatkozó kartellben közvetlenül részt vevő Bax Global (UK) korábbi anyavállalatát, a Brink's-et nem szankcionálja, még ha esetleg meg is lehetett volna állapítani a Brink's felelősségét – nem lépte túl az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében rendelkezésére álló mérlegelési mozgástér határait.

222 A felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas arra, hogy ezt a következtetést kétségbe vonja.

223 Először is a felperes által előadottakkal ellentétben, a 2013. július 18-i Dow Chemical és társai kontra Bizottság ítéletből (C-499/11 P, EBHT, EU:C:2013:482) nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a jelen ügyben a Bizottság köteles lett volna annak megvizsgálására, hogy megállapíthatja-e a Brink's-nek mint a Bax Global (UK) korábbi anyavállalatának felelősségét. Ugyanis, még ha az említett ítélet 47. pontjából azt a következtetést is kellene levonni, hogy a Bíróság lényegében azt állapította meg, hogy az elv az, hogy a Bizottság a jogsértést elkövető vállalkozás részét képező valamennyi jogalannyal szemben bírságot szab ki, e pontot azon összefüggésekre figyelemmel kell értelmezni, amelyekbe az illeszkedik. Ebben az ügyben ugyanis az anyavállalat, amelyet a Bizottság az egyik leányvállalatának magatartásáért felelősségre vont, arra hivatkozott, hogy a Bizottság rendelkezésére álló mérlegelési mozgástérre tekintettel a Bizottságnak igazolnia kellett volna azt a megközelítését, hogy az anyavállalatot felelősségre vonja. A Bíróság ezen érvre válaszolva támaszkodott arra az elvre, hogy az anyavállalatot mint az EUMSZ 101. cikket megsértő vállalkozáshoz tartozó társaságot szankcionálni kell. Ugyanakkor ezen ítéletből nem lehet arra következtetni, hogy a Bizottság nem fogadhat el olyan megközelítést, hogy a jogalanyoknak csak bizonyos kategóriáit vonja eljárás alá, amennyiben e megközelítés nem önkényes, és lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy hatékonyan használja fel a forrásait. A fent hivatkozott Dow Chemical és társai kontra Bizottság ítélet (EU:C:2013:482) 47. pont jában ugyanis a Bíróság kifejezetten elismerte, hogy a Bizottság tartózkodhat az anyavállalat szankcionálásától, amennyiben e döntés objektív indokokon alapul.

224 Másodszor a felperes előadja, hogy az ő és a Brink's egyetemleges kötelezése gazdasági előnnyel járt volna a számára, mivel megkönnyítette volna számára, hogy a bírságból a Brink's-re eső rész megfizetését illetően ez utóbbival szemben fellépjen.

225 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy még ha feltételezzük is, hogy meg lehetett volna állapítani a felperes és a Brink's egyetemleges felelősségét a bírság megfizetéséért, és hogy a felelősség e megállapítása előnyös lett volna a felperes számára, e körülmények nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a Bizottság túllépte a rendelkezésére álló mérlegelési mozgástér határait. A Bizottság ugyanis az Unió érdekében őrködik az uniós versenyjog tiszteletben tartása felett, és e célkitűzés megvalósításához csak korlátozott forrásokkal rendelkezik. Ennélfogva, még ha azon megközelítés, hogy nem vonnak eljárás alá minden olyan jogalanyt, amellyel szemben adott esetben bírságot lehetne kiszabni, azzal a következménnyel is járhat, hogy kedvezőtlenebb helyzetbe hozza azokat a jogalanyokat, amelyekkel szemben bírságot szabnak ki, ez nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy ilyen megközelítést fogadjon el, amennyiben az objektív indokokon alapul, és lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy hatékonyabban használja fel a forrásait.

226 Ebből következik, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a jelen ügyben a Bizottság nem követett el hibát, amikor úgy határozott, hogy a Brink's-szel mint a Bax Global (UK) korábbi anyavállalatával szemben nem szab ki bírságot.

227 Ennélfogva az Alapjogi Charta 41. cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértésére alapított, második részt el kell utasítani.

Az indokolási kötelezettség megsértéséről

228 A felperes továbbá arra hivatkozik, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ 296. cikk második bekezdése értelmében vett indokolási kötelezettséget.

229 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az e rendelkezésben megkövetelt indokolásnak a kérdéses jogi aktus jellegéhez kell igazodnia, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie az aktust kibocsátó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekeltek megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét (2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EBHT, EU:C:2011:620, 147. pont).

230 Így az egyedi határozatokkal kapcsolatosan az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a valamely egyedi határozat indokolására vonatkozó kötelezettség célja – a bírósági felülvizsgálat lehetővé tételén kívül – az érintett részére elegendő tájékoztatás biztosítása annak eldöntéséhez, hogy a határozatot adott esetben jellemzi-e valamely, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hiba (lásd: Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, fenti 229. pont, EU:C:2011:620, 148. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

231 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint továbbá az indokolás követelményét az ügy körülményeire, különösen a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére, valamint a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem szükséges, hogy az indokolás valamennyi releváns tény- és jogkérdésre külön kitérjen, mivel azt a kérdést, hogy valamely aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk második bekezdése követelményeinek, nem pusztán a szövegére figyelemmel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére tekintettel is (lásd: Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, fenti 229. pont, EU:C:2011:620, 150. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

232 Ezen ítélkezési gyakorlat fényében kell megvizsgálni, hogy a megtámadott határozat megfelelő indokolást tartalmaz-e.

233 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat (754) preambulumbekezdésében a Bizottság kifejtette, hogy megállapíthatja a felperesnek mint a Bax Global (UK) gazdasági jogutódjának a jogsértésért való felelősségét. Ezenkívül a megtámadott határozat (791) és (782) preambulumbekezdésében közölte, hogy úgy határozott, hogy a korábbi anyavállalatokat nem szankcionálja. A megtámadott határozatból egyértelműen kitűnik, hogy ez vonatkozott a Brink's-re mint a Bax Global (UK) korábbi anyavállalatára. Egyébiránt a megtámadott határozat (791) preambulumbekezdéséből és annak összefüggéseiből kellően egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság e megközelítéssel azt kívánta elkerülni, hogy vizsgálata nehogy túlságosan nehézzé váljék. Egyrészt ugyanis a megtámadott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság előtti eljárásban részt vevő jogalanyok száma 47 volt, és azon megközelítés, hogy a korábbi anyavállalatokat is szankcionálják, megnövelte volna ezt a már amúgy is jelentős számot. Másrészt a megtámadott határozat (791) preambulumbekezdéséhez tartozó 802. lábjegyzetben a Bizottság utalt a 2006. december 14-i Raiffeisen Zentralbank Österreich és társai kontra Bizottság ítélet (T-259/02–T-264/02 és T-271/02, EBHT, EU:T:2006:396) 335. pontjára, amelyben a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság vizsgálatait jelentősen megnehezítené az, ha minden egyes esetben, amikor a vállalkozás irányításában jogutódlás következik be, ellenőriznie kellene, hogy mennyiben tudhatóak be e vállalkozás cselekményei a korábbi anyavállalatnak.

234 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatban foglalt információk elegendőek voltak egyrészt ahhoz, hogy a felperes megismerhesse annak indokait, hogy a Bizottság miért határozott úgy, hogy őt szankcionálja, a Brink's-et azonban nem, másrészt pedig ahhoz, hogy a Törvényszék gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét.

235 Következésképpen el kell utasítani a negyedik jogalap harmadik részét is, és ennélfogva a negyedik jogalapot teljes egészében, nem csupán a megtámadott határozat megsemmisítése iránti kérelmet, hanem azon kérelmet illetően is, hogy a Törvényszék gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét.

5. A bírság összegének kiszámítása során elkövetett hibákra, valamint az 1/2003 rendelet 27. cikke (1) és (2) bekezdésének, és a védelemhez való jognak a megsértésére vonatkozó, ötödik jogalapról

236 A jelen jogalap két részből áll, amelyek közül az első a bírság összegének kiszámítása során elkövetett hibákon, a második pedig az 1/2003 rendelet 27. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint a védelemhez való jognak a megsértésén alapul.

A bírság összegének kiszámítása során elkövetett hibákra vonatkozó, első részről

237 Az első rész a megtámadott határozat azon részére vonatkozik, amelyben a Bizottság a felperessel szemben kiszabott bírság összegét kiszámította.

238 Ezzel összefüggésben a Bizottság a 2006. évi iránymutatásban előírt általános módszerre támaszkodott. Különösen megállapította, hogy a bírság alapösszegének meghatározásakor egyrészt a 2006. évi iránymutatás 13. pontját alkalmazva azon eladások értékét kell figyelembe venni, amelyet a felperes a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton az EGT-beli ügyfeleknek nyújtott szállítmányozási szolgáltatásokkal valósított meg, másrészt pedig a jogsértés súlya címén 15%-os mértéket kell alkalmazni. A Bizottság megállapította továbbá, hogy a felperes semmilyen enyhítő körülményre nem hivatkozhat.

239 A felperes előadja, hogy a Bizottság, azáltal hogy így járt el, olyan bírságot szabott ki vele szemben, amely meghaladja a NES-re vonatkozó kartell terjedelmét és súlyát. Ezzel összefüggésben a felperes négy kifogást hoz fel. Először is azzal érvel, hogy a Bizottság nem az eladások megfelelő értékét alkalmazta. Másodszor megkérdőjelezi a Bizottság által a súly alapján alkalmazott mértéket. Harmadszor arra hivatkozik, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyott egy enyhítő körülményt, azaz a szállítási szolgáltatásokra vonatkozóan fennálló jogellenes kartellt. Negyedszer előadja, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét.

Az eladások értékére vonatkozó kifogásról

240 A jelen kifogás a Bizottságnak a megtámadott határozat (857)–(890) preambulumbekezdésében szereplő megfontolásaira irányul, amelyek szerint a 2006. évi iránymutatás 13. pontja alapján a bírság alapösszegének kiszámításakor azon eladások értékét kellett figyelembe venni, amelyet a felperes a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton az EGT-beli ügyfeleknek nyújtott szállítmányozási szolgáltatásokkal valósított meg.

241 A felperes szerint e megfontolások tévesek. A Bizottság megsértette a 2006. évi iránymutatást, az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) és (3) bekezdését, az arányosság elvét, azt az elvet, hogy a büntetésnek a jogsértő cselekményhez kell igazodnia, továbbá megsértette a *nulla poena sine culpa* elvét. Ezenkívül értékelési hibákat is vétett.

242 Lényegében a felperes előadja, hogy a Bizottság, azáltal hogy azon eladások értékét vette figyelembe, amelyet a felperes a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton az EGT-beli ügyfeleknek nyújtott szállítmányozási szolgáltatásokkal valósított meg, olyan bírságot szabott ki vele szemben, amely meghaladja a megtámadott határozatban megállapított jogsértés terjedelmét és súlyát. A felperes szerint a Bizottságnak nem a szállítmányozási szolgáltatásokkal megvalósított eladások értékét kellett volna figyelembe vennie, hanem arról kellett volna megbizonyosodnia, hogy az eladások figyelembe vett értéke tükrözi-e a NES-re vonatkozó kartell által okozott gazdasági kárt, ahelyett hogy az általános elrettentés célkitűzéseire támaszkodik, és ezen értéket ki kellett volna igazítania a szállítási szolgáltatások feljebb lévő piacán fennálló kartellre figyelemmel.

243 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

244 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy az Alapjogi Charta 49. cikkének (3) bekezdése szerint a büntetések súlyossága nem lehet aránytalan a jogsértéshez képest, az 1/2003 rendelet 23. cikkének (3) bekezdése értelmében pedig a bírság összegének meghatározásakor a Bizottságnak tekintetbe kell vennie a jogsértés súlyát és időtartamát.

245 Az arányosság elvének, és annak az elvnek az alkalmazása, hogy a büntetésnek a jogsértő cselekményhez kell igazodnia, pedig azt jelenti, hogy a bírságok nem haladhatják meg a kitűzött célokhoz, vagyis az uniós versenyszabályok tiszteletben tartásához képest szükséges mértéket, továbbá a valamely vállalkozással szemben versenyjogi jogsértés címén kiszabott bírság összegének arányosnak kell lennie az összességében értékelt jogsértéssel, figyelembe véve különösen annak súlyát. Az arányosság elve különösen azzal jár, hogy a Bizottságnak a jogsértés súlyának értékelése során figyelembe vett tényezőkkel arányosan kell meghatároznia a bírság összegét, és ennek során e tényezőket egységes és objektíven igazolható módon kell alkalmaznia (2006. szeptember 27-i Jungbunzlauer kontra Bizottság ítélet, T-43/02, EBHT, EU:T:2006:270, 226–228. pont).

246 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy az uniós versenyjogba ütköző jogsértés súlyának értékelésekor a Bizottságnak számos olyan elemet kell figyelembe vennie, amelyek jellege és jelentősége a jogsértés típusa és sajátos körülményei szerint változik. Ezen elemek között szerepelhet esettől függően a jogsértés tárgyát képező áruk mennyisége és értéke, valamint a vállalkozás mérete és gazdasági ereje, ennélfogva azon hatás, amelyet a vállalkozás a piacra gyakorolhatott (1983. június 7-i Musique Diffusion française és társai kontra Bizottság ítélet, 100/80–103/80, EBHT, EU:C:1983:158, 121. pont; 2009. szeptember 3-i Prym és Prym Consumer kontra Bizottság ítélet, C-534/07 P, EBHT, EU:C:2009:505, 96. pont; KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 34. pont, EU:C:2011:816, 58. és 59. pont).

247 Konkrétan a jogsértés tárgyát képező áruk mennyiségét és értékét illetően a Törvényszék már megállapította, hogy még ha vitathatatlan is, hogy valamely vállalkozás vagy piac forgalma mint a jogsértés súlyának egyik értékelési tényezője szükségszerűen hozzávetőleges és tökéletlen, megközelítő jellege ellenére a forgalmat jelenleg mind az uniós jogalkotó, mind a Bizottság, illetve a Bíróság a versenyjog területén az érintett vállalkozások méretének és gazdasági erejének felmérése tekintetében megfelelő kritériumként ismeri el (2009. május 6-i KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, T-127/04, EBHT, EU:T:2009:142, 93. pont).

248 Ugyanis a teljes forgalomnak a jogsértés tárgyát képező termékek vagy szolgáltatások eladásából származó része tükrözheti a legjobban e jogsértés gazdasági jelentőségét.

249 Ezen elvek a 2006. évi iránymutatásban is megmutatkoznak, amely meghatározza a bírságok összege kiszámításának általános módszerét. A 2006. évi iránymutatás 6. pontjából ugyanis kitűnik, hogy „a jogsértéssel összefüggő eladások értékének és [a jogsértés] időtartam[á]nak a kombinációja megfelelő helyettesítő értéknek tekinthető, mely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát”.

250 Így a 2006. évi iránymutatás előírja, hogy a Bizottság első lépésben meghatározza a bírság alapösszegét. Ennek keretében a 2006. évi iránymutatás 13. pontja alapján a Bizottság meghatározza a jogsértéssel közvetlen vagy közvetett összefüggésben lévő, a vállalkozás által az EGT-n belül, az érintett földrajzi területen egy meghatározott évben értékesített áruk vagy szolgáltatások eladásainak értékét. Egyébiránt a Bizottság erre az értékre súly címén bizonyos, a jogsértés súlya alapján százalékos formában meghatározott mértéket alkalmaz, és az így kapott eredményt megszorozza a vállalkozás jogsértésben való részvétele éveinek számával. Az árak rögzítéséről, a piac felosztásáról és a termelés korlátozásáról szóló horizontális megállapodások esetén a Bizottság beépít egy kiegészítő összeget. Második lépésben figyelembe veszi a súlyosító, illetve enyhítő körülményeket.

251 A Bizottság a 2006. évi iránymutatás elfogadásával korlátozta magát mérlegelési jogkörének gyakorlásában. Indokolás nélkül tehát nem térhet el az iránymutatásban foglalt módszertől anélkül, hogy ne tenné ki magát adott esetben felelősségre vonásnak az általános jogelveknek – mint az egyenlő bánásmód vagy a bizalomvédelem elvének – a megsértése címén (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EBHT, EU:C:2005:408, 211. pont).

252 A 2006. évi iránymutatás 37. pontja azonban lehetővé teszi, hogy a Bizottság az iránymutatásban foglalt általános módszertől eltérjen valamely adott ügy sajátosságainak figyelembevétele vagy a kellő elrettentő hatás elérése érdekében.

253 Ezen elvek és ezen ítélkezési gyakorlat fényében kell a felperes érveit megvizsgálni.

– A NES-re vonatkozó kartellel összefüggésben megvalósított eladásokról

254 A felperes úgy érvel, hogy a NES-re vonatkozó kartell csak a NES-pótdíjra irányult, ennélfogva a Bizottság kizárólag a NES bejelentési szolgáltatásokkal megvalósított eladások értékét vehette volna figyelembe. Egyébiránt a Bizottság nem foglalhatta volna bele az eladások értékébe a szállítók által kiszámlázott szállítási szolgáltatások költségeit. A szállítmányozók az áruk szállítását szervezik meg, de a szállítók kiszámlázzák nekik a saját szolgáltatásaikat, ideértve olyan díjakat is, mint az üzemanyag- és a biztonsági pótdíj. A szállítók által beszedett díjak és pótdíjak, amelyekre a szállítmányozóknak semmilyen befolyásuk nincs, nem vehetők tehát figyelembe úgy, hogy azokra kiterjedt a NES-re vonatkozó kartell.

255 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

256 E tekintetben elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 13. pontja szerint a Bizottság meghatározza a jogsértéssel közvetlen vagy közvetett összefüggésben értékesített áruk vagy szolgáltatások eladásainak értékét. Amint a fenti 84–101. és 115–137. pontban kifejtésre került, a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatásokra mint szolgáltatások együttesére irányult. Ennélfogva a Bizottság nem lépte túl a saját maga számára a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában felállított korlátokat akkor, amikor azon eladások értékét vette figyelembe, amelyeket a felperes a szállítmányozási szolgáltatásokkal mint szolgáltatások együttesével valósított meg, és nem kizárólag a NES bejelentési szolgáltatásokkal megvalósított eladások értékét vette figyelembe.

257 Másodsorban rá kell mutatni arra, hogy a felperes által hivatkozott körülmények egyike sem kötelezte a Bizottságot arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 37. pontja alapján eltérjen az iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszertől.

258 A felperes előadja, hogy Bax Global (UK) egyszerű közvetítőként járt el, és bizonyos költségek vonatkozásában „behajtóként” lépett fel.

259 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy különösen a megtámadott határozat (65), (878) és (879) preambulumbekezdésében a Bizottság elismerte, hogy a szállítmányozók a szállítók és a feladók közötti közvetítő helyzetében vannak, és számos vállalkozásmodellt megtestesíthetnek.

260 Meg kell azonban állapítani, hogy abban az esetben, amikor a szállítmányozó nem hárítja tovább a szállítás költségét az ügyfeleire, hanem jövedelme a szállítótól kapott jutalékra korlátozódik, semmilyen probléma nem merül fel, mivel a szállítmányozó forgalma kizárólag a jutalék összegét tükrözi.

261 Azon esetet illetően, amikor a szállítmányozó továbbhárítja az ügyfeleire a szállítás költségét, amelyet saját magának kellett vagy kell majd megfizetnie harmadik személyek számára, emlékeztetni kell arra, hogy amint a Bizottság fenti 85. pontban összefoglalt megállapításaiból kitűnik, gazdasági szempontból a szállítmányozó szerepe nem korlátozódik egyszerű közvetítői szerepre. Ugyanis a szállítmányozó a harmadik személyektől igénybe vett szolgáltatásokat és egyéb inputszolgáltatásokat integrált szállítmányozási szolgáltatásokká alakít át, amelyek lehetővé teszik ügyfelei számára, hogy időt és pénzt takarítsanak meg, tehát olyan sajátos keresletre válaszolnak, amelyet az e szállítmányozási szolgáltatásokat alkotó egyedi szolgáltatások nem elégítenének ki. E megfontolásokra tekintettel ebben az esetben a Bizottság figyelembe veheti a szállítmányozónak a 2006. évi iránymutatás 13. pontja értelmében vett eladásainak értékét.

262 Egyébiránt a felperes által előadottakkal ellentétben a Bizottság nem volt köteles arra, hogy a szállítási szolgáltatások értékét levonja.

263 Ugyanis, amint fentebb kifejtésre került, e szolgáltatásokat a szállítmányozási szolgáltatások inputszolgáltatásainak kell tekinteni. Márpedig minden ipari ágazatban léteznek a végtermékben rejlő olyan költségek, amelyeket a gyártó nem képes ellenőrzése alá vonni, egész tevékenységének mégis alapvető elemét képezik. Az inputszolgáltatások költségeit, amely inputszolgáltatások az értékesített termékek és szolgáltatások árában benne rejlenek, tehát nem kell levonni az eladások értékéből, még akkor sem, ha az inputszolgáltatások költsége az eladások értékének jelentős részét teszi ki (lásd ebben az értelemben: KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 34. pont, EU:C:2011:816, 58.–65. pont; KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 247. pont, EU:T:2009:142, 91. pont). Kétségtelen, hogy ezen ítélkezési gyakorlat olyan ügyre vonatkozik, amelyben a 2006. évi iránymutatás még nem volt alkalmazandó. Ezen ítélkezési gyakorlatot azonban az említett iránymutatásra is alkalmazni kell. Az említett ítélkezési gyakorlat alapjául szolgáló megfontolások ugyanis általában arra vonatkoznak, hogy a bírságok összegének kiszámítása során hogyan kell figyelembe venni a forgalmat, és rámutatnak arra, hogy olyan objektív kritériumról van szó, amely szoros összefüggésben van a szóban forgó jogsértéssel (lásd e tekintetben: Wathelet főtanácsnok Guardian Industries és Guardian Europe kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa, C-580/12 P, EBHT, EU:C:2014:272, 59. pont).

264 Ennélfogva a felperes által előadottakkal ellentétben a szállítmányozási szolgáltatásoknak és a NES-re vonatkozó kartellnek a jellege nem zárta ki azt, hogy a Bizottság azt a teljes forgalmat vegye figyelembe, amelyet a felperes az érintett kereskedelmi úton e szolgáltatásokkal ért el, anélkül hogy ebből le kellene vonni a szállítási szolgáltatások vagy olyan más szolgáltatások költségeit, amelyeket harmadik személyek nyújtottak, de amelyek az említett szállítmányozási szolgáltatásokat alkotó szolgáltatások együttesének részét képezték.

– A NES-pótdíj alkalmazásáról

265 A felperes előadja, hogy a Bizottság nem vehette volna figyelembe azokat a szállítmányozási szolgáltatásokat, amelyeket nem terhelt NES-pótdíj. E pótdíj alkalmazásának hiányában nem lehet úgy tekinteni, hogy a NES-szel kapcsolatos magatartás érintette a rakodással elért forgalmat.

266 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

267 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 13. pontjának alkalmazásakor a Bizottság a jogsértéssel összefüggő eladások értékét veszi alapul, anélkül hogy figyelembe venné a jogsértés végrehajtását. E pontból tehát nem tűnik ki, hogy kizárólag a jogsértő kartellek által ténylegesen érintett ügyletekből eredő eladások értékét lehet figyelembe venni az eladások értékének kiszámításakor (lásd ebben az értelemben: 2011. június 16-i Putters International kontra Bizottság ítélet, T-211/08, EBHT, EU:T:2011:289, 58. pont).

268 Ezzel összefüggésben azonban emlékeztetni kell arra is, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a eladások értékének a 2006. évi iránymutatás 13. pontja szerinti fogalma nem terjedhet odáig, hogy magában foglalja a szóban forgó vállalkozás által teljesített olyan eladásokat is, amelyek közvetlenül vagy közvetve nem tartoznak a kifogásolt kartell körébe (Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 219. pont, EU:C:2013:464, 73–78. pont).

269 Márpedig meg kell állapítani, hogy a felperes csupán arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem vehette volna figyelembe azokat a szállítmányozási szolgáltatásokat, amelyekre a NES-pótdíjat nem alkalmazták, azonban egyetlen olyan érvet sem ad elő, amely lehetővé tenné annak bizonyítását, hogy a Bizottság által figyelembe vett szállítmányozási szolgáltatások, azaz a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton elért forgalom nem tartozott az említett kartell körébe.

270 Egyébiránt a jelen ügy körülményei között a Bizottság nem volt köteles arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 37. pontja alapján eltérjen az iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszertől. Az uniós bíróságok ugyanis sosem kötelezték a Bizottságot arra, hogy minden egyes esetben bizonyítsa, hogy a kartell mely egyedi eladásokat érintette (Putters International kontra Bizottság ítélet, fenti 267. pont, EU:T:2011:289, 60. pont). Ellenkezőleg, amint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, az eladások értékének azon eladásokra való korlátozása, amelyek tekintetében bizonyítást nyert, hogy azokra az adott vállalkozás által kialakított kartell ténylegesen kihatott, mesterségesen csökkentené a kartell gazdasági jelentőségét, mivel pusztán az a tény, hogy a Bizottság korlátozott számú közvetlen bizonyítékot talált a kartell által ténylegesen érintett eladásokra, azt eredményezné, hogy végül olyan bírságot szabna ki, amely nem áll valós kapcsolatban a szóban forgó kartell alkalmazási körével. A titkosság e jutalma sértené az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértések hatékony üldözésére és szankcionálására irányuló célkitűzést is, és ennélfogva nem fogadható el (Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 219. pont, EU:C:2013:464, 76. és 77. pont).

271 Következésképpen a NES-pótdíj alkalmazására alapított érvet el kell utasítani.

– A légi szállítási szolgáltatásokra vonatkozó kartell fennállásáról

272 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette azt az elvet, hogy a büntetésnek a jogsértő cselekményhez kell igazodnia, továbbá megsértette az arányosság elvét és a *nulla poena sine culpa* elvét, mivel elmulasztotta figyelembe venni azon körülményt, hogy a szállítási szolgáltatások árát megnövelte egy, e szolgáltatásokra irányuló kartell. Következésképpen a Bizottság egy és ugyanazon jogsértés hatásait kétszer szankcionálta, egyrészt a jogsértést elkövető szállítókra tekintettel, másrészt pedig azokra tekintettel, akik történetesen a szállítók ügyfelei voltak. A felperes továbbá úgy érvel, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat (884) preambulumbekezdésében szereplő megfontolása, miszerint a felperes a szállítókkal szemben eljárást indíthat a nemzeti polgári bíróságok előtt, nem releváns.

273 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

274 E tekintetben előzetesen rá kell mutatni arra, hogy a 2006. évi iránymutatás nem tartalmaz olyan szabályt, amely kifejezetten előírná, hogy a bírságok összegének kiszámításakor figyelembe kell venni valamely feljebb lévő piacon fennálló kartellt.

275 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a bírság kiszabásának alapjául szolgáló jogsértés által érintett piactól feljebb lévő piacot érintő kartell olyan körülménynek minősül-e, amely arra kötelezi a Bizottságot, hogy térjen el a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszertől.

276 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az eladások értéke kritériumának mint a bírságok összege kiszámítása kiindulópontjának figyelembevételét különösen az igazolja, hogy a teljes forgalom azon része tükrözi leginkább a jogsértés gazdasági jelentőségét, amely az e jogsértés tárgyát képező termékek vagy szolgáltatások eladásából származik (lásd a fenti 247. és 248. pontot), és hogy könnyen alkalmazható, objektív kritériumról van szó.

277 Márpedig az a körülmény, hogy a légi szállítási szolgáltatások piacán kartell állt fenn, nem érvényteleníthető a Bizottság azon megfontolását, miszerint azon eladások értéke, amelyeket a felperes a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton a szállítmányozási szolgáltatások piacán teljesített, alkalmas arra, hogy tükrözze a felperes e jogsértésben való részvételének gazdasági jelentőségét. Ugyanis először is a felperes által konkrét piaci feltételek mellett generált forgalomról van szó. Másodszor a NES-re vonatkozó kartell és ezen, a felperes részvételének viszonylagos súlyát tükröző forgalom között objektív kapcsolat áll fenn.

278 Egyébiránt rá kell mutatni arra, hogy az a megközelítés, miszerint a valamely feljebb lévő piacra irányuló jogellenes kartell fennállása arra kötelezi a Bizottságot, hogy igazítsa ki a lejjebb lévő piacra irányuló jogsértéssel összefüggésben megvalósított eladások értékét, azzal a következménnyel járna, hogy már a bírságok összege kiszámításának legelső lépcsőjét jelentő szakaszban egy bizonytalansági tényező kerülne bevezetésre. Ugyanis először is a levonandó összegeket általában nehéz lenne meghatározni. Másodszor az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása érdekében levonásokat kellene eszközölni nem csupán abban az esetben, amikor valamely feljebb lévő piacra irányul jogellenes kartell, hanem általánosabban minden olyan esetben is, amikor az uniós joggal ellentétesnek tekintendő tényezők közvetlen vagy közvetett hatással járhatnak a szóban forgó termékek vagy szolgáltatások árára. Harmadszor az ilyen megközelítés azzal járna, hogy meg lehetne kérdőjelezni a bírság összege kiszámításának alapját a megtámadott határozat meghozatalát követően olyan esetekben, amikor ezen időpontot követően tárnak fel olyan tényezőket, amelyek közvetlen vagy közvetett hatást gyakorolhatnak az inputszolgáltatások árára. A felperes által követett megközelítés tehát számtalan megoldhatatlan jogvitát eredményezne, ideértve a hátrányos megkülönböztetésre való hivatkozásokat is.

279 A *nulla poena sine culpa* elvének megsértésére alapított érvet illetően elengedő rámutatni arra, hogy mivel a felperessel szemben kiszabott bírság összegét azon eladások ára alapján számították ki, amelyeket maga a felperes számlázott ki ügyfeleinek, a Bizottság a felperest nem valamely harmadik személy által elkövetett jogsértésért, hanem arra a jövedelemre tekintettel szankcionálta, amelyet saját maga generált, és amelyért neki kell felelnie. Ezen érvet tehát szintén el kell utasítani.

280 E megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a bírság kiszabásának alapjául szolgáló jogsértés által érintett piactól feljebb lévő piacot érintő kartell fennállása nem tekinthető olyan körülménynek, amely arra kötelezheti a Bizottságot, hogy térjen el a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszertől.

281 Ennélfogva a szállítási szolgáltatások piacára irányuló kartell fennállására alapított érvet el kell utasítani, anélkül hogy meg kellene vizsgálni azt a kérdést, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat (884) preambulumbekezdésében szereplő megjegyzése, miszerint a felperes a szállítókkal szemben eljárást indíthat a nemzeti polgári bíróságok előtt, a jelen összefüggésben releváns-e. E megjegyzés ugyanis, még ha téves is lenne, nem kérdőjelezné meg a Bizottság azon többi megfontolását, amelyek megalapozottságának vizsgálatára fentebb már sor került.

– Az okozott gazdasági kár figyelembevételéről

282 A felperes előadja, hogy a Bizottság nem vette megfelelően figyelembe a NES-re vonatkozó kartell által okozott gazdasági kárt. A 2006. évi iránymutatás szerint a bírságok kifejezetten kapcsolódnak a jogsértéssel összefüggő eladások értéke alapján extrapolált, feltételezett gazdasági kárhoz. A Bizottság tehát köteles biztosítani, hogy a figyelembe vett forgalom tükrözze a gazdasági kárt. A megállapított jogsértésre vonatkozó forgalom meghatározása szakaszában nem kell figyelembe venni az általános elrettentő hatást, mivel e hatás csak a bírság összege kiszámításának későbbi szakaszában vehető figyelembe. A jelen ügyben azok a körülmények, hogy a NES-rendszerhez kapcsolódó elméleti maximális forgalom a kiszabott bírság összegének csak egy elhanyagolható részét és a Bizottság által figyelembe vett forgalom még kisebb részét teszi ki, azt bizonyítják, hogy a Bizottság megközelítése sérti a 2006. évi iránymutatást.

283 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

284 E tekintetben elsősorban rá kel mutatni arra, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben sem a 2006. évi iránymutatás 13. pontja, sem pedig valamely más pontja nem írja elő azt, hogy az eladások értékét a jogsértés által okozott gazdasági kárhoz kellene igazítani.

285 Másodsorban a felperes által hivatkozott körülmények nem kötelezték a Bizottságot arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 37. pontja alapján eltérjen az iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszertől.

286 Kétségtelenül igaz az, hogy a bírságok összegének kiszámítása keretében nem szabad aránytalan jelentőséget tulajdonítani az eladások értékének (KME Germany és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 34. pont, EU:C:2011:816, 60. pont). E tekintetben azonban elengedő arra emlékeztetni, hogy az eladások értéke csak egyike azoknak a kritériumoknak, amelyeket a 2006. évi iránymutatásban előírt általános módszer figyelembe vesz. Ugyanis, még ha feltételezzük is, hogy a felperes által hivatkozott körülmények, úgymint az okozott kár vagy az elért haszonkulcs, relevánsak a bírságok összegének kiszámításakor, az említett módszer szerint azokat figyelembe lehet venni a bírságszámítás későbbi lépcsőiben a jogsértés súlya címén alkalmazott mértéknek, enyhítő vagy súlyosító körülmények fennállásának, vagy akár az érintett vállalkozások fizetőképességének az értékelése keretében. Ennélfogva, még ha feltételezzük is, hogy a Bizottság a jelen ügyben köteles lett volna arra, hogy a felperes által hivatkozott körülményeket a bírság összege meghatározásának későbbi lépcsőiben figyelembe vegye, ez nem kötelezte volna arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 37. pontja alapján eltérjen az iránymutatás 13. pontjától.

287 A bírságok összege és a kivetett pótdíjak összege közötti kapcsolatot illetően rá kell mutatni arra, hogy a bírságokat kétségtelenül kellően magas szinten kell megállapítani annak érdekében, hogy a vállalkozásokat elrettentsék a kartellben való részvételtől, azon haszon ellenére, amelyet a vállalkozások a kartellből húzhatnak. Ellenben a bírság összege nem tekinthető nem megfelelőnek kizárólag azért, mert nem tükrözi azt a gazdasági kárt, amelyet a szóban forgó kartell okozott vagy okozhatott.

288 Ezzel összefüggésben el kell utasítani a felperes arra alapított érvét is, hogy a Bizottság az eladások értéke meghatározásának szakaszában általános elrettentési célkitűzésre támaszkodott, miközben ilyen célkitűzést a bírságok összege kiszámításának e szakaszában nem jogosult figyelembe venni.

289 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság, amikor azon eladások értékét vette figyelembe, amelyeket a felperes a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton az EGT-beli ügyfeleknek nyújtott szállítmányozási szolgáltatásokkal valósított meg, csupán a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszert alkalmazta, tehát nem tért el ezen módszertől általános elrettentési célkitűzésre hivatkozva.

290 Egyébiránt abban az esetben, ha a felperes az érveivel arra kívánna hivatkozni, hogy mivel az eladások értéke nem tükrözi a beszedett pótdíjak formájában okozott gazdasági kárt, a Bizottság köteles ezen értéket kiigazítani annak elkerülése érdekében, hogy az általános elrettentési célkitűzést már a bírságok összege kiszámításának e szakaszában figyelembe vegyék, ezen érveket szintén el kell utasítani.

291 Ezzel összefüggésben rá kell mutatni arra, hogy az eladások értéke a jogsértés gazdasági jelentősége vonatkozásában helyettesítő értékként használatos, nemcsak azért, mert ez tükrözi legjobban e jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát, hanem azért is, mert könnyen alkalmazható, objektív kritériumról van szó. Az eladások értékének ez utóbbi tulajdonsága előreláthatóbbá teszi a Bizottság fellépését a vállalkozások számára, és lehetővé teszi, hogy a vállalkozások felbecsüljék azon bírság összegének nagyságát, amelyet kiszabhatnak velük szemben, ha úgy döntenek, hogy jogellenes kartellben vesznek részt. Az eladások értéke kritériumának a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában való alkalmazása tehát különösen általános elrettentési célkitűzést követ. Márpedig a felperes által előadottakkal ellentétben semmi nem zárja ki azt, hogy a Bizottság a Szerződés által ráruházott azon feladata keretében, hogy felügyelje az uniós versenyjog tiszteletben tartását (Musique Diffusion française és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 246. pont, EU:C:1983:158, 105. pont; Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 251. pont, EU:C:2005:408, 170. pont), általános megelőzési célkitűzést kövessen akkor, amikor a bírságok összege kiszámításának általános módszerét meghatározza.

292 Ennélfogva az arra alapított érveket, hogy a Bizottság nem vette megfelelően figyelembe a NES-re vonatkozó kartell által okozott gazdasági kárt, szintén el kell utasítani.

– Az érintett versenytényezőkről

293 A felperes előadja továbbá, hogy a Bizottság, mivel a szállítmányozási szolgáltatásokkal megvalósított eladások értékét vette figyelembe, őt úgy szankcionálta, mintha a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatások végső árának rögzítésére, vagy arra irányult volna, hogy a szállítmányozási ágazatban fennálló valamennyi versenytényezőre kiterjedjen.

294 A Bizottság vitatja ezt az érvet.

295 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint a fenti 267–270. pontban kifejtésre került – a Bizottság jogosan vehette figyelembe a bírságösszeg kiszámításának kiindulópontjaként az említett kartell körébe eső eladásokat, függetlenül e jogsértés súlyától.

296 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi iránymutatásban előírt általános módszer szerint a jogsértés jellegét egy későbbi szakaszban, a jogsértés súlya címén alkalmazott mérték meghatározásakor veszik figyelembe, amelyet az említett iránymutatás 20. pontja alapján minden egyes jogsértéstípusnál esetenként állapítanak meg, az adott ügy valamennyi releváns körülményének figyelembevételével.

297 E megfontolásokra tekintettel abból a tényből, hogy a Bizottság a NES-re vonatkozó kartell által érintett szállítmányozási szolgáltatásokkal megvalósított eladások értékét vette figyelembe kiindulópontként a felperessel szemben kiszabott bírság összegének kiszámításakor, nem lehet arra következtetni, hogy a Bizottság e kartellt olyan kartellként kezelte, amely a szállítmányozási szolgáltatások végső árának rögzítésére, vagy arra irányult volna, hogy valamennyi versenytényezőre kiterjedjen.

298 Ennélfogva ezen érvet el kell utasítani.

– A mérlegelési hibákról

299 A felperes, amikor arra hivatkozik, hogy a Bizottság mérlegelési hibákat vétett, csupán azon érvekre utal, amelyek fentebb már megvizsgálásra és elutasításra kerültek. Ennélfogva ezen érvet is el kell utasítani.

300 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a Bizottság azzal, hogy a NES-re vonatkozó kartellel kapcsolatos szállítmányozási szolgáltatásokkal megvalósított eladások értékét vette figyelembe, megsértette volna a 2006. évi iránymutatást, az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) és (3) bekezdését, az arányosság elvét, azt az elvet, hogy a büntetésnek a jogsértő cselekményhez kell igazodnia, vagy a *nulla poena sine culpa* elvét, illetve hogy mérlegelési hibákat követett volna el.

301 Ebből következik, hogy teljes egészében el kell utasítani az arra vonatkozó kifogást, hogy a Bizottság azon eladások értékét vette figyelembe, amelyeket a felperes a NES-re vonatkozó kartell által érintett kereskedelmi úton az EGT-beli ügyfeleknek nyújtott szállítmányozási szolgáltatásokkal valósított meg.

A jogsértés súlya címén alkalmazott mértékre vonatkozó kifogásról

302 Válaszában a felperes megkérdőjelezi a Bizottságnak a megtámadott határozat (945) preambulumbekezdésében szereplő azon megállapítását, amely szerint a NES-re vonatkozó kartell esetében a jogsértés súlya címén 15%-os mérték alkalmazása a megfelelő.

303 A megtámadott határozat (891)–(947) preambulumbekezdésében a Bizottság kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt a jogsértés súlya címén e mérték alkalmazása a megfelelő. Ezzel összefüggésben többek között megemlítette, hogy a NES-re vonatkozó kartell célja az volt, hogy az árakat vagy más üzleti feltételeket közvetlenül vagy közvetetten rögzítse. E tekintetben kiemelte, hogy a vállalkozások megállapodtak abban, hogy a NES-re vonatkozóan pótdíjat vezetnek be, valamint megegyeztek a pótdíj mértékében és bevezetésének ütemtervében. A Bizottság megállapította továbbá, hogy e kartellt részben végrehajtották, és végrehajtását figyelemmel kísérték.

304 A felperes azon az álláspontón van, hogy a Bizottság által a jogsértés súlya címén alkalmazott 15%-os mérték nem tükrözi megfelelően a NES-re vonatkozó kartell súlyát.

305 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

306 E tekintetben elsősorban rá kell mutatni arra, hogy a felperes egyetlen olyan érvet sem ad elő, amely konkrétan a Bizottságnak a megtámadott határozat (891)–(947) preambulumbekezdésében szereplő, a jogsértés súlya címén alkalmazott mértékre vonatkozó megfontolásait kérdőjelezné meg.

307 Másodsorban meg kell állapítani, hogy még ha a felperesnek az eladások értékének figyelembevételére vonatkozó érveit úgy is vennénk figyelembe, hogy azok a jogsértés súlya címén alkalmazott mértékre is vonatkoznak, ezen érvek nem lennének alkalmasak annak bizonyítására, hogy a Bizottság megfontolásai e mértéket illetően hibásak.

308 Ugyanis rá kell mutatni arra, hogy a NES-re vonatkozó kartell a szállítmányozási szolgáltatások árának egyik elemére irányuló horizontális kartellnek minősül, tehát azt úgy kell tekinteni, hogy súlyosan korlátozza a versenyt.

309 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 23. pontjából kitűnik, hogy az árak rögzítéséről szóló horizontális megállapodások esetén a Bizottság a figyelembe vett eladások arányát általában a 30%-ig terjedő sáv felső szintjén állapítja meg.

310 Egyébiránt az érintett szolgáltatások jellegére tekintettel az a körülmény, hogy a NES-re vonatkozó kartell csak a NES-pótdíjra terjedt ki, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a jogsértés súlya címén alkalmazott 15%-os mérték nem megfelelő. Ugyanis, amint a Bizottság a megtámadott határozat (869) preambulumbekezdésében kifejtette, és amint ezt az ott említett bizonyítékok is megerősítik, az arra irányuló összehangolás, hogy a költségtényezőket egy pótdíj kivetése révén továbbhárítsák, alkalmas arra, hogy nem elhanyagolható mértékben kihasson a szállítmányozók magatartására és a piac szerkezetére (lásd a fenti 155. és 156. pontot).

311 Ugyanezen okokból el kell utasítani az arra alapított érvet, hogy a NES-rendszerhez kapcsolódó elméleti maximális forgalom a kiszabott bírság összegének csak egy elhanyagolható részét és a Bizottság által figyelembe vett forgalom még kisebb részét teszi ki.

312 Végül a kartell végrehajtását illetően meg kell állapítani, hogy a felperes nem kérdőjelezi meg a Bizottságnak a megtámadott határozat (907) preambulumbekezdésében szereplő azon megfontolásait, amelyek szerint egyrészt a NES-re vonatkozó kartell végrehajtásának mértéke nem a vállalkozások azon szándékának tudható be, hogy véget vessenek e kartellnek, hanem a kartell működésén kívül eső helyzeteknek, úgymint az ügyfelek ellenállásának, másrészt pedig a felek egyike sem bizonyította megfelelően, hogy a piacon versenyző magatartást tanúsítva elkerülte az említett kartell végrehajtását.

313 E megfontolásokra tekintettel a jogsértés súlya címén alkalmazott mérték 15%-ban való megállapítása nem tekinthető nem megfelelőnek.

314 Ennélfogva el kell utasítani a Bizottság által a jogsértés súlya címén megállapított 15%-os mértékre vonatkozó kifogást is, anélkül hogy meg kellene vizsgálni azt a kérdést, hogy e kifogás elfogadható-e annak ellenére, hogy a felperes egyrészt csak a válasz szakaszában hivatkozott e mérték nem megfelelő jellegére, másrészt pedig nem jelölte meg pontosan a Bizottságnak a jogsértés súlya címén alkalmazott mértékre vonatkozó azon megfontolásait, amelyeket meg kíván kérdőjelezni.

Az enyhítő körülmény fennállására vonatkozó kifogásról

315 A felperes előadja, hogy a Bizottságnak enyhítő körülményként kellett volna figyelembe vennie azt, hogy egy feljebb lévő piacon kartell állt fenn, valamint e kartellnek a szállítási szolgáltatások áraira gyakorolt hatását.

316 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

317 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi iránymutatás 29. pontja meghatározza azon enyhítő körülmények nem kimerítő listáját, amelyek bizonyos feltételek mellett a bírság alapösszegének csökkentéséhez vezethetnek.

318 Ha ugyanis több vállalkozás követett el jogsértést, minden egyes vállalkozás esetében meg kell vizsgálni a jogsértésben való részvételének viszonylagos súlyát annak eldöntése érdekében, hogy fennállnak-e a vonatkozásában súlyosító vagy enyhítő körülmények (2011. október 25-i Aragonesas Industrias y Energía kontra Bizottság ítélet, T-348/08, EBHT, EU:T:2011:621, 277. pont).

319 Márpedig rá kell mutatni arra, hogy a valamely feljebb lévő piacon fennálló kartellt nem lehet a 2006. évi iránymutatás 29. pontjában kifejezetten említett enyhítő körülmények valamelyikéhez kapcsolni.

320 Ezenkívül, még ha a 2006. évi iránymutatás 29. pontjában foglalt lista nem is kimerítő, meg kell állapítani, hogy egy, a szállítási szolgáltatások piacára irányuló kartell fennállása olyan külső tényező, amely nem alkalmas arra, hogy csökkentse a felperes NES-re vonatkozó kartellben való részvételének viszonylagos súlyát.

321 Egyébiránt, amennyiben a felperes által előadott érvet úgy kellene értelmezni, hogy az a szállítmányozók által az ügyfeleikkel szemben kivetett pótdíjak és a szállítók által kivetett pótdíjak közötti okozati összefüggésre irányul, elegendő megállapítani azt, hogy ezen érv nem igazolhatja a szállítmányozók között fennálló, arra irányuló jogellenes kartellt, hogy a NES bejelentési szolgáltatásokból eredő költségek tekintetében ne támasszanak versenyt egymással szemben, hanem hárítsák tovább e többletköltségeket az ügyfeleikre.

322 Ennélfogva a jelen ügyben a szállítási szolgáltatásokra irányuló kartell fennállása nem tekinthető enyhítő körülménynek.

323 E körülmények között emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a Törvényszéknek már volt alkalma megvizsgálni és elutasítani hasonló érvet (2014. május 14-i Reagens kontra Bizottság ítélet, T-30/10, EU:T:2014:253, 289. pont).

324 E megfontolásokra tekintettel el kell utasítani az arra alapított kifogást, hogy a Bizottság elmulasztott figyelembe venni egy enyhítő körülményt, és hogy megsértette a megfelelő ügyintézés elvét.

Az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított kifogásról

325 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, mivel a jelen ügyben más módszert követett, mint a COMP/39258 – „légi árufuvarozás”-ügyben (a továbbiakban: „légi árufuvarozás”-ügy). Ez utóbbi ügyben a Bizottság a szállítókkal szemben kiszabott bírságok összegét kizárólag azon forgalom alapján állapította meg, amelyet az üzemanyaggal és a biztonsággal kapcsolatos többletköltségek generáltak.

326 E tekintetben elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve olyan általános jogelv, amelyet a Bizottság az EUMSZ 101. cikk alapján indított eljárások keretében köteles tiszteletben tartani, és amely tiltja, hogy összehasonlítható helyzeteket különböző módon kezeljenek, vagy hogy különböző helyzeteket azonos módon kezeljenek, hacsak az ilyen bánásmód objektíve nem igazolt (2012. június 29-i GDF Suez kontra Bizottság ítélet, T-370/09, EBHT, EU:T:2012:333, 386. pont).

327 Másodsorban azon kérdést illetően, hogy a Bizottság egy hasonló helyzetet különböző módon kezelt-e, mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata nem szolgál jogi keretként a versenyügyekben kiszabott bírságok tekintetében, és hogy a más ügyekben hozott döntéseknek csak jelzésértékük van a hátrányos megkülönböztetés fennállásának vonatkozásában, mivel a különböző ügyek körülményei nem azonosak (2006. szeptember 21-i JCB Service kontra Bizottság ítélet, C-167/04 P, EBHT, EU:C:2006:594, 201. és 205. pont).

328 Ez még inkább érvényes a jelen esetben, amelyben a szóban forgó elem, azaz a bírságok összege kiszámításának kiindulópontjaként figyelembe vett eladások értékének meghatározása a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában foglalt kifejezett szabály tárgyát képezi. Ilyen helyzetben ugyanis az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított kifogást az említett pontban szereplő információk fényében kell megvizsgálni, amely pontot a Bizottság azért fogadta el, hogy megerősítse az egyes esetekben képviselt álláspontjának a koherenciáját. Márpedig a fenti megfontolásokból kitűnik, hogy egyrészt a Bizottság tiszteletben tartotta az említett pontban előírt általános módszert, másrészt pedig a jelen ügy körülményei között nem volt köteles arra, hogy attól eltérjen.

329 Ennélfogva, még ha a felperes azon állítása, miszerint a Bizottság a „légi árufuvarozás”-ügyben más módszert követett, igaznak is bizonyulna, ez nem lenne alkalmas annak bizonyítására, hogy a jelen esetben a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét. Ebben az esetben ugyanis vagy – a jelen üggyel ellentétben – a „légi árufuvarozás”-ügy olyan sajátosságokkal rendelkezett, amelyek azt indokolták, hogy a Bizottság eltérjen a 2006. évi iránymutatás 13. pontjában előírt általános módszertől, vagy pedig a Bizottság az említett ügyben nem tartotta tiszteletben az iránymutatást. Márpedig a felperes egyik helyzetben sem lenne jogosult azt kérni, hogy őt a jelen ügyben ugyanolyan módon kezeljék, mint a „légi árufuvarozás”-ügyben.

330 Ennélfogva az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított kifogást is el kell utasítani.

Következtetés

331 Következésképpen a jelen részt, amennyiben az a megtámadott határozat 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában kiszabott bírság törlésére irányul, el kell utasítani.

332 A jelen részt annyiban is el kell utasítani, amennyiben azt azon kérelem alátámasztására hozták fel, hogy a Törvényszék gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét.

333 A jelen rész vizsgálata ugyanis nem tárt fel a bírságok összegének kiszámítása keretében elkövetett hibákat, de még nem megfelelő elemeket sem.

334 Különösen a fenti 240–264. és 272–301. pontban szereplő megfontolásokra tekintettel rá kell mutatni arra, hogy sem a felperes által képviselt azon megközelítés, amely szerint kizárólag a NES bejelentési szolgáltatásokkal elért forgalmat kell figyelembe venni, sem azon megközelítés, miszerint a szállítási szolgáltatások költségeit le kell vonni a figyelembe vett eladások értékéből, sem az a megközelítés, miszerint a szállítási szolgáltatások piacára irányuló kartell fennállása miatt ezen eladások értékét ki kell igazítani, nem tekinthető megfelelőnek, mivel e megközelítések nem alkalmasak arra, hogy megfelelő módon tükrözzék a felperes NES-re vonatkozó kartellben való részvételének gazdasági jelentőségét, amely kartell a szállítmányozási szolgáltatások mint szolgáltatások együttesére irányult.

335 Ezzel összefüggésben rá kell mutatni arra is, hogy még ha nem is zárható ki az, hogy a csekély haszonkulcsok fennállása a vállalkozás forgalmának nagyságától függetlenül a vállalkozás gyenge fizetőképességére utalhat, a jelen ügyben egyetlen olyan érvet sem hoztak fel, amely lehetővé tette volna annak bizonyítását, hogy a kiszabott bírságok a felperes fizetőképességére figyelemmel túlzott mértékűek lennének.

336 Egyébiránt a fenti 265–271. pontban kifejtett okokból azon megközelítés, miszerint kizárólag azon eladások vehetők figyelembe, amelyek esetében ténylegesen kiszámlázták a NES-pótdíjat, szintén nem tekinthető megfelelőnek.

337 Ennélfogva az ötödik jogalap első részét el kell utasítani.

Az 1/2003 rendelet 27. cikkének és a védelemhez való jognak a megsértésére alapított, második részről

338 A jelen rész a megtámadott határozat (887) és (888) preambulumbekezdésében szereplő indokolásra vonatkozik, amely preambulumbekezdésekben a Bizottság kifejtette, mely okokból nem kell a „légi árufuvarozás”-ügy aktájába betekintést engedni a felperesnek. Ezzel összefüggésben a Bizottság rámutatott arra, hogy a felperes ez utóbbi ügyben nem érintett, és ennélfogva sem az [EUMSZ 101.] és az [EUMSZ 102.] cikk, az EGT-Megállapodás 53., 54. és 57. cikke, valamint a 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján folytatott eljárásokban a Bizottság aktájába való betekintés szabályairól szóló bizottsági közlemény (HL 2005. C 325., 7. o.) alapján, sem pedig a Bizottság által az [EUMSZ 101.] és az [EUMSZ 102.] cikk alapján folytatott eljárásokról szóló, 2004. április 7-i 773/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 123., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 81. o.) alapján nem tekinthet bele az aktába. Egyébiránt a Bizottság megállapította, hogy mindenesetre a „légi árufuvarozás”-ügy aktájában foglalt dokumentumok egyike sem releváns a jelen ügyben a szállítmányozók felelőssége vonatkozásában.

339 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette az 1/2003 rendelet 27. cikkének (1) bekezdését és a védelemhez való jogot. A Bizottságnak lehetővé kellett volna tennie számára, hogy megvizsgálja a „légi árufuvarozás”-ügyben releváns információkat, amely ügy szorosan kapcsolódik a jelen ügyhöz. Az aktába való megfelelő betekintés hiányában nem tudta teljes mértékben gyakorolni a védelemhez való jogát.

340 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

341 E tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 27. cikkének (1) bekezdése értelmében az említett rendelet 7., 8. és 23. cikkében, valamint 24. cikkének (2) bekezdésében meghatározott határozatok meghozatala előtt a Bizottság az általa lefolytatott eljárás alá vont vállalkozásoknak lehetőséget nyújt arra, hogy meghallgassák őket a Bizottság által kifogásolt kérdésekkel kapcsolatban. A Bizottság csak olyan kifogásokra alapozhatja határozatát, amelyekre az érintett felek megtehették észrevételeiket.

342 Az 1/2003 rendelet 27. cikkének (2) bekezdése szerint az érintett felek védelemhez való jogát az eljárás során teljes mértékben tiszteletben kell tartani. E feleknek jogukban áll a Bizottság irataiba a vállalkozások üzleti titkaik védelmére irányuló jogos érdekének figyelembevételével betekinteni.

343 A 773/2004 rendelet 15. cikke értelmében a Bizottság kérelemre betekintést nyújt az iratokba azoknak a feleknek, akikhez kifogásközlést intézett, és a betekintést a kifogásközlésről szóló értesítést követően biztosítja.

344 E rendelkezésekből kitűnik, hogy a Bizottság köteles az érintett vállalkozás számára lehetőséget biztosítani arra, hogy megvizsgálja a vizsgálati aktában található valamennyi olyan dokumentumot, amely releváns lehet a védekezéséhez. E dokumentumok magukban foglalják mind a terhelő, mind a mentő iratokat, kivéve más vállalkozások üzleti titkait, a Bizottság belső iratait és egyéb bizalmas információkat (2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EBHT, EU:C:2010:389, 22. pont).

345 A mentő iratok közlésének elmaradását illetően az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az érintett vállalkozásnak csak azt kell bizonyítania, hogy ezen irat hozzáférhetővé tételének hiánya a hátrányára befolyásolhatta az eljárás lefolyását és a Bizottság határozatának tartalmát. Így elegendő, ha a vállalkozás bizonyítja, hogy az említett dokumentumokat fel tudta volna használni a védekezéséhez abban az értelemben, hogy amennyiben a közigazgatási eljárás során azokba betekinthetett volna, olyan tényezőkre tudott volna hivatkozni, amelyek nem egyeztek a Bizottság által e szakaszban levont következtetésekkel, tehát bármilyen módon befolyásolhatta volna a Bizottság által a határozatban elfogadott értékelést, legalábbis az e vállalkozásnak felrótt magatartás súlyát és időtartamát, és ebből következően a bírság szintjét illetően (Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, fenti 344. pont, EU:C:2010:389, 23. pont).

346 Ebből következik, hogy a felperes feladata nem csupán annak bizonyítása, hogy nem fért hozzá a „légi árufuvarozás”-ügy aktájában szereplő dokumentumokhoz, hanem annak is, hogy azokat fel tudta volna használni a védekezéséhez. A felperes ugyanis nem hivatkozhat eredményesen nem releváns iratok közlésének hiányára.

347 A felperes előadja, hogy a „légi árufuvarozás”-ügy aktájának releváns részei alapján képes lett volna megbecsülni azt, hogy a légi árufuvarozásra vonatkozó kartell milyen hatással volt a forgalmára. Így bizonyítani tudta volna, hogy a Bizottság azon döntése, hogy túlbecsült forgalmat vesz figyelembe, nem volt megfelelő, és aránytalan volt.

348 Márpedig, amint a fenti 272–281. és 315–324. pontban kifejtésre került, a légi szállítási szolgáltatásokra irányuló kartell fennállása nem volt alkalmas arra, hogy hatással legyen a Bizottság által figyelembe vett forgalomra, sem pedig arra, hogy azt enyhítő körülményként figyelembe vegyék. Egyébiránt, amint a fenti 325–330. pontban kifejtésre került, a felperes nem alapozhat kifogást arra, hogy a „légi árufuvarozás”-ügyben a Bizottság a magatartásával megsértette az egyenlő bánásmód elvét.

349 Ezzel összefüggésben el kell utasítani a felperes azon érvét is, amely szerint a Bizottság azon döntése, hogy további vizsgálat nélkül megtagadja vele szemben az iratokba való betekintést, nem koherens „az uniós jog általános megközelítésével”. Ugyanis ezen érv nem alkalmas azon megállapítás megkérdőjelezésére, miszerint a „légi árufuvarozás”-ügy aktájának tartalma nem tudta volna befolyásolni a Bizottság által a megtámadott határozatban elvégzett értékelést. Egyébiránt, amennyiben ezzel összefüggésben a felperes a 2012. május 22-i EnBW Energie Baden-Württemberg kontra Bizottság ítéletre (T-344/08, EBHT, EU:T:2012:242) hivatkozik, elegendő rámutatni egyrészt arra, hogy ezen ítélet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 331. o.) értelmében vett iratbetekintésre vonatkozott, nem pedig a fenti 341–343. pontban említett rendelkezésekre, másrészt pedig a Bíróság ezen ítéletet hatályon kívül helyezte (C-365/12 P, EBHT, 2014. február 27-i Bizottság kontra EnBW-ítélet, EU:C:2014:112).

350 A felperes egyetlen olyan érvet sem ad elő, amely alkalmas lenne e megfontolások megkérdőjelezésére, vagy annak bizonyítására, hogy a „légi árufuvarozás”-ügy aktájának tartalma befolyásolhatta volna a Bizottság által a megtámadott határozatban elvégzett értékelés valamely más elemét.

351 Ennélfogva el kell utasítani a jelen részt is, és ennélfogva a jelen jogalapot teljes egészében, nem csupán a megsemmisítés iránti kérelmet illetően, hanem azon kérelmet illetően is, hogy a Törvényszék gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét.

6. *Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének, az egyenlő bánásmód elvének és a 2006. évi engedékenységi közleménynek a megsértésére, valamint értékelési hibára alapított, hatodik jogalapról*

352 A jelen jogalap arra irányul, hogy a Bizottság a NES-re vonatkozó kartellben való részvétel vonatkozásában bírságmentességet nyújtott a DP-nek.

353 A megtámadott határozat (1026)–(1103) preambulumbekezdésében a Bizottság egyrészt bírságmentességet nyújtott a DP-nek a NES-re, az AMS-re, a CAF-re és a PSS-re vonatkozó kartellek vonatkozásában. E tekintetben a Bizottság rámutatott arra, hogy abban az időpontban, amikor megkapta a DP mentesség iránti kérelmét, az e vállalkozás által szolgáltatott információkra tekintettel a 2007. szeptember 24-i levelében jogszerűen nyújtott neki feltételes mentességet a nemzetközi szállítmányozási szolgáltatásokat nyújtó magánszereplők között létrejött állítólagos kartell vonatkozásában, amely kartell arra irányult, hogy megállapítsanak, illetve ügyfeleikre hárítsanak különböző díjakat és pótdíjakat, különösen [*bizalmas*]. A közigazgatási eljárás végén a Bizottság megállapította, hogy a DP kellő mértékben együttműködött, és hogy a feltételezett kartell, amely vonatkozásában a Bizottság feltételes mentességet nyújtott a DP-nek, „teljesen lefedi a megtámadott határozatban megállapított valamennyi jogsértést”. Másrészt a Bizottság a többi vállalkozás mentesség iránti, illetve a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmeit e kartellekre tekintettel értékelte.

354 A felperes arra hivatkozik, hogy e megfontolások tévesek. A Bizottság előnyben részesítette a DP-t a mentesség, illetve csökkentés iránti kérelmeket benyújtó többi vállalkozáshoz képest, mivel ez utóbbiak kérelmeit más alapon értékelte, mint a DP kérelmét. A Bizottság, noha négy jogsértés fennállását állapította meg, a légi szállítmányozási ágazatot lefedő általános feltételes mentességet nyújtott a DP-nek, anélkül hogy megvizsgálta volna, hogy az e vállalkozás által benyújtott bizonyítékok lefedték-e valamennyi szóban forgó magatartást. A Bizottság a többi vállalkozásnak a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmei vonatkozásában másképpen járt el, mivel e kérelmeket a külön-külön figyelembe vett egyes jogsértésekre tekintettel értékelte. A felperes azt állítja, hogy ha valamennyi mentesség iránti, illetve a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmet a szállítmányozási ágazat egészére figyelemmel értékelték volna, a felperes kedvezőbb bánásmódra lett volna jogosult.

355 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

356 A felperes érveire tekintettel, amelyek annak bizonyítására irányulnak, hogy ha a Bizottság a 2006. évi engedékenységi közleményt megfelelően alkalmazta volna, őt kedvezőbb bánásmódban részesítette volna, először is azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottság hibát követett-e el akkor, amikor a NES-re vonatkozó kartell tekintetében mentességet nyújtott a DP-nek, majd ezt követően az arra alapított érvet kell megvizsgálni, hogy a Bizottság más alapon értékelte a többi vállalkozásnak, köztük a felperesnek, a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmeit.

A mentesség nyújtására vonatkozó feltételek tiszteletben tartásáról

357 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjának a) alpontjából kitűnik, hogy a Bizottság feltételes mentességet biztosít annak a vállalkozásnak, amely felfedi az állítólagos kartellben való részvételét, ha a vállalkozás elsőként szolgáltat olyan információt és bizonyítékot, amely a Bizottság számára lehetővé teszi, hogy célirányos helyszíni vizsgálatot folytasson e kartellel kapcsolatban.

358 A 2006. évi engedékenységi közlemény 9. pontja a következőképpen rendelkezik:

„Abból a célból, hogy lehetővé tegye a Bizottság számára, hogy célirányos helyszíni vizsgálatot folytasson a 8. pont a) alpontja értelmében, a vállalkozásnak a következő információkat és bizonyítékokat kell benyújtania a Bizottság számára, feltéve hogy ezek a Bizottság véleménye szerint nem veszélyeztetik a helyszíni vizsgálat eredményes lefolytatását:

a) társasági nyilatkozat […], amely tartalmazza, amennyiben ismert a jelentkező előtt a benyújtás időpontjában:

– az állítólagos kartellmegállapodás részletes leírása, beleértve céljait, tevékenységeit és működését; az érintett termék vagy szolgáltatás, a földrajzi hatókör, az időtartam és a becsült piaci mennyiség, amelyet az állítólagos kartell érint; az állítólagos kartellkapcsolatokra vonatkozó pontos időpontok, helyszínek, tartalmak és résztvevők, és a kérelem alátámasztására benyújtott bizonyítékokkal kapcsolatos összes vonatkozó magyarázat,

– a mentességi kérelmet benyújtó jogalany neve és címe, valamint az állítólagos kartellben részt vevő (vett) valamennyi más vállalkozás neve és címe,

– az állítólagos kartellben a kérelmező tudomása szerint részt vevő, vagy részt vett összes egyén neve, pozíciója, irodájának címe és szükség esetén lakcíme, beleértve azokat az egyéneket, akik a kérelmező nevében vettek részt benne,

– információ arról, hogy az EU-n belül vagy azon kívül mely más versenyhatóságokat keresett meg vagy kíván megkeresni a kérelmező az állítólagos kartellel kapcsolatban; továbbá

b) olyan egyéb bizonyíték, amely az állítólagos kartellel kapcsolatos, és a kérelmező birtokában van vagy rendelkezésére áll a benyújtás időpontjában, beleértve különösen bármely, a jogsértéssel egyidejű bizonyítékot.”

359 A 2006. évi engedékenységi közlemény 18. pontja alapján, amint a Bizottság kézhez vette a vállalkozás által benyújtott információt és bizonyítékokat, és ellenőrizte, hogy a 8. pont a) alpontjában meghatározott feltételek teljesülnek-e, írásban biztosítja a vállalkozásnak a bírság alóli feltételes mentességet.

360 Az említett közlemény 22. pontjából kitűnik, hogy amennyiben a közigazgatási eljárás befejezésekor a vállalkozás megfelel a közlemény 12. pontjában meghatározott feltételeknek – többek között annak, hogy a vállalkozás őszintén, teljes mértékben, folyamatosan és gyorsan együttműködött a Bizottsággal –, ez utóbbi a közigazgatási eljárást befejező határozatban végleges mentességet biztosít a vállalkozásnak.

361 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény elfogadásával a Bizottság jogos elvárásokat teremtett, amit egyébként az említett közlemény 38. pontjában maga is elismert. Tekintetbe véve a jogos bizalmat, amely e közlemény alapján a Bizottsággal együttműködni kívánó vállalkozásokban kialakulhat, a Bizottság tehát köteles a közleménynek eleget tenni. Ennélfogva abban az esetben, ha a Bizottság nem tartaná tiszteletben az említett közleményben előírt magatartási

szabályokat, megsértené a bizalomvédelem elvét (lásd ebben az értelemben: 2008. június 18-i Hoechst kontra Bizottság ítélet, T-410/03, EBHT, EU:T:2008:211, 510. pont; 2011. július 13-i Kone és társai kontra Bizottság ítélet, T-151/07, EBHT, EU:T:2011:365, 127. pont).

362 Ami a 2006. évi engedékenységi közleményben említett kritériumok alkalmazásakor figyelembe vett tényezők megválasztását és e tényezők értékelését illeti, a Törvényszék feladata, hogy a rá háruló jogszerűségi vizsgálatot elvégezze, anélkül hogy a Bizottság rendelkezésére álló mérlegelési mozgástérre támaszkodna annak érdekében, hogy eltekintsen a mind jogi, mind ténybeli szempontból alapos felülvizsgálat elvégzésétől (2013. október 24-i Kone és társai kontra Bizottság ítélet, C-510/11 P, EU:C:2013:696, 24. és 54. pont).

363 Ezen ítélkezési gyakorlat és ezen elvek fényében kell tehát megvizsgálni a felperes érveit.

364 A 2006. évi engedékenységi közlemény szabályainak rendszerére tekintettel meg kell vizsgálni, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjának a) alpontja, valamint 9. és 18. pontja alapján a Bizottság jogszerűen nyújtott-e feltételes mentességet a DP-nek a fenti 353. pontban említett, nagyszabású állítólagos kartell vonatkozásában, majd ezt követően meg kell vizsgálni azt, hogy a közigazgatási eljárás végén a Bizottság jogszerűen nyújtott-e neki végleges mentességet a NES-re vonatkozó kartell tekintetében.

365 A 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjának a) alpontja alapján a DP-nek kell tehát azon vállalkozásnak lennie, amely elsőként szolgáltatott olyan információt és bizonyítékot, amely a Bizottság számára lehetővé tette, hogy a NES-re vonatkozó kartellt lefedő állítólagos kartellel kapcsolatban célirányos helyszíni vizsgálatot folytasson.

366 A megtámadott határozatból kitűnik, hogy abban az időpontban, amikor a DP a mentesség iránti kérelmét benyújtotta, a Bizottság semmilyen információval nem rendelkezett a légi szállítmányozási ágazatban elkövetett esetleges jogsértések fennállásával kapcsolatban. Ennélfogva a Bizottságnak a DP által szolgáltatott információk és bizonyítékok alapján kellett értékelnie e vállalkozás mentesség iránti kérelmét. A jelen ügyben a Bizottság megállapította, hogy a DP által szolgáltatott információk lehetővé tették számára célirányos helyszíni vizsgálat lefolytatását a fenti 353. pontban említett nagyszabású kartell vonatkozásában.

367 E tekintetben a felperes csupán arra hivatkozik, hogy a Bizottság eleve mentességet nyújtott a DP-nek valamennyi szóban forgó magatartás vonatkozásában, anélkül hogy előbb megvizsgálta volna, hogy a DP által benyújtott bizonyítékok valamennyi szóban forgó magatartást lefedik-e.

368 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy abban az időpontban, amikor a Bizottság e pont értelmében mentesség iránti kérelmet kap kézhez, még nem tud a szóban forgó kartellről. Ennélfogva, amint a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontja a) alpontjának 1. lábjegyzete kifejti, a Bizottságnak el kell végeznie a mentesség iránti kérelem *ex ante* vizsgálatát, amely kizárólag a vállalkozás által szolgáltatott információk jellege és minősége alapján történik.

369 A 2006. évi engedékenységi közlemény tehát nem zárja ki azt, hogy a Bizottság feltételes mentességet nyújtson valamely vállalkozásnak, még akkor sem, ha az e vállalkozás által szolgáltatott információk még nem teszik lehetővé a számára, hogy részletes és pontos képet alkosson a feltételezett kartell jellegéről és terjedelméről.

370 Egyrészt ugyanis, noha a 2006. évi engedékenységi közlemény 9. pontjának a) alpontja megköveteli, hogy a mentességet kérelmező vállalkozás nyújtsa be a Bizottsághoz különösen az állítólagos kartellnek és a kartell földrajzi hatókörének „részletes leírás[át]”, valamint a kartell tárgyára vonatkozó „pontos [információkat]”, e kötelezettség csak annyiban érvényesül, amennyiben a vállalkozásnak a kérelem benyújtásának időpontjában ezekről tudomása van. Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy a vállalkozásnak egy olyan kartell felderítésében való együttműködése, amelyről a Bizottságnak még nem

volt tudomása, önmagában is olyan értéket képvisel, amely indokolhatja a bírság alóli mentességet. A 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontja a) alpontjának és 18. pontjának célja ugyanis a Bizottság tudomására nem jutott jogsértések felderítésének megkönnyítése, amely jogsértések a mentességet kérelmező vállalkozás által közölt bizonyítékok hiányában titokban maradtak volna (lásd analógia útján: Kone és társai kontra Bizottság ítélet, fenti 362. pont, EU:C:2013:696, 67. pont).

371 Ennélfogva a felperes által előadottakkal ellentétben a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjának a) alpontja, valamint 9. és 18. pontja nem követeli meg, hogy a vállalkozás által benyújtott elemek kifejezetten azokra a jogsértésekre vonatkozó információknak és bizonyítékoknak minősüljenek, amelyeket a Bizottság a közigazgatási eljárás végén megállapít. Elegendő, hogy ezen elemek lehetővé tették a Bizottság számára, hogy célirányos vizsgálatot folytasson le a feltételezett jogsértéssel kapcsolatban, amely jogsértés lefedi a Bizottság által ezen eljárás végén megállapított jogsértést, illetve jogsértéseket.

372 Ezt követően rá kell mutatni arra, hogy a felperes egyetlen olyan érvet sem ad elő, amely megkérdőjelezhetné a Bizottság azon megfontolását, miszerint a DP által 2007. szeptember 24-én szolgáltatott adatok és információk lehetővé tették számára célirányos helyszíni vizsgálat lefolytatását a nemzetközi szállítmányozási szolgáltatásokat nyújtó magánszereplők között létrejött feltételezett kartell vonatkozásában, amely kartell arra irányult, hogy megállapítsanak, illetve továbbhárítsanak különböző díjakat és pótdíjakat a fenti 353. pontban említett területeken.

373 Ennélfogva a Bizottság nem követett el hibát akkor, amikor e feltételezett kartell vonatkozásában feltételes mentességet nyújtott a DP-nek a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjának a) alpontja, valamint 9. és 18. pontja alapján.

374 A Bizottság azon döntését illetően, hogy a közigazgatási eljárás végén végleges mentességet nyújt a DP-nek, rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság, miután a megtámadott határozat (1029) preambulumbekezdésében megállapította, hogy a NES-re, az AMS-re, a CAF és a PSS-re vonatkozó kartellek elkülönülő egységes és folyamatos jogsértéseknek minősülnek, az említett határozat (1031) preambulumbekezdésében megállapította, hogy a feltételezett kartell, amely vonatkozásában feltételes mentességet nyújtott a DP-nek, „teljesen lefedi a megtámadott határozatban megállapított valamennyi jogsértést”.

375 A Bizottság így eljárva követte a 2006. évi engedékenységi közlemény 22. pontjában előírt eljárást.

376 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság a jelen ügyben nem hagyta figyelmen kívül a 2006. évi engedékenységi közlemény 8. pontjának a) alpontjában, valamint 9., 18. és 22. pontjában foglalt feltételeket.

A más alapon való elbírálásra alapított érvről

377 A felperes azzal érvel, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, és értékelési hibákat követett el, amikor a DP mentesség iránti kérelmét más alapon bírálta el, mint a többi vállalkozás kérelmeit.

378 E tekintetben előzetesen rá kell mutatni arra, hogy – amint a megtámadott határozat (1029) és (1031) preambulumbekezdéséből kitűnik – amikor a Bizottság a közigazgatási eljárás végén véglegesen határozott a DP mentesség iránti kérelméről és a többi vállalkozásnak a bírságok összegének csökkentése iránti kérelméről, e kérelmeket ugyanazon az alapon értékelte, azaz az eljárás e szakaszában általa megállapított, a NES-re, az AMS-re, a CAF-re és a PSS-re vonatkozó elkülönülő kartellekre tekintettel.

379 Ezt követően meg kell vizsgálni a felperes arra alapított érvét, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a 2006. évi engedékenységi közleményt, mivel figyelembe vett olyan elemeket, amelyekkel már rendelkezett abban az időpontban, amikor egyrészt a DP mentesség iránti kérelmét, másrészt pedig a többi vállalkozás – köztük a felperes – kérelmeit kézhez kapta. A felperes szerint a mentesség iránti, illetve a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmek benyújtásának időpontját a kérelmek besorolása keretében már figyelembe vették. Ennélfogva ezen időpontot nem lehetett volna újból figyelembe venni annak igazolása érdekében, hogy a DP kérelmét és a többi vállalkozás csökkentés iránti kérelmeit más alapon bírálták el.

380 Először is abban az esetben, ha e kifogás arra a tényre vonatkozik, hogy a Bizottság olyan elemeket vett figyelembe, amelyekkel már rendelkezett abban az időpontban, amikor a különböző kérelmeket benyújtották, egyrészt rá kell mutatni arra, hogy a 2006. évi engedékenységi közleményben foglalt szabályokból egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság köteles figyelembe venni azon elemeket, amelyekkel a mentesség vagy csökkentés iránti kérelem benyújtásának időpontjában rendelkezik. Így az említett közlemény 10. pontjából kitűnik, hogy a közlemény 8. pontjának a) alpontja értelmében vett feltételes mentesség nem adható meg, ha a Bizottságnak már kellő bizonyíték áll a rendelkezésére, hogy határozatot hozzon helyszíni vizsgálat lefolytatásáról az állítólagos kartellel kapcsolatban. Ami a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmeket illeti, a 2006. évi engedékenységi közlemény 24. pontjából kitűnik, hogy annak érdekében, hogy a csökkentésre jogosultságot szerezzen, a vállalkozásnak a Bizottság rendelkezésre kell bocsátania az állítólagos jogsértésre vonatkozó olyan bizonyítékait, amelyek jelentős hozzáadott értéket képviselnek „a Bizottságnak már rendelkezésére álló bizonyítékokhoz képest”.

381 Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság engedékenységi politikájának nem az a célja, hogy a titkos kartellekben részt vevő vállalkozásoknak lehetőséget biztosítson a felelősségük pénzügyi következményei alóli mentesülésre, hanem az, hogy megkönnyítse az ilyen magatartások felderítését, ezt követően pedig a közigazgatási eljárásban a releváns tényállás lehető legpontosabb rekonstrukcióját. Ezért az ilyen magatartásokban részt vevő vállalkozások által szerezhető kedvezmények nem haladhatják meg az engedékenységi politika és a Bizottság által folytatott közigazgatási eljárás teljes hatékonyságának biztosításához szükséges szintet.

382 Ennélfogva a felperes által előadottakkal ellentétben a jelen ügyben a Bizottság nem követett el hibát akkor, amikor figyelembe vette azt a körülményt, hogy abban az időpontban, amikor a DP a mentesség iránti kérelmét benyújtotta, még nem tudott a szállítmányozási szolgáltatásokra irányuló versenyellenes magatartásról, miközben abban az időpontban, amikor a többi vállalkozás kérelmét, köztük a DB-csoportét megkapta, már rendelkezett ezen információkkal. Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy akkor, amikor a többi vállalkozás benyújtotta a kérelmeit, a Bizottság nem csupán azokkal az információkkal és bizonyítékokkal rendelkezett, amelyeket a DP szolgáltatott a számára, hanem azokkal a bizonyítékokkal is, amelyeket a bejelentés nélküli helyszíni vizsgálatok során foglalt le.

383 Másodszor abban az esetben, ha a felperes érve arra irányul, hogy egyrészt a DP mentesség iránti kérelmét illetően a Bizottság először feltételes mentességet nyújtott azon információk alapján, amelyekkel az eljárás e szakaszában rendelkezett, majd a közigazgatási eljárás végén végleges mentességet nyújtott a megállapított kartellek vonatkozásában azzal az indokkal, hogy e kartelleket lefedte az a kartell, amely vonatkozásban feltételes mentességet nyújtott, miközben másrészt a többi vállalkozás csökkentés iránti kérelmeit illetően a Bizottság csupán arra szorítkozott, hogy megvizsgálja a szolgáltatott információk és bizonyítékok hozzáadott értékét a közigazgatási eljárás végén megállapított kartellekre tekintettel, ezen érvet szintén el kell utasítani.

384 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a 2006. évi engedékenységi közlemény különböző szabályozást ír elő egyrészt a mentesség iránti kérelmekre, másrészt pedig a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmekre. E közlemény ugyanis csak a mentesség iránti kérelmek vonatkozásában írja elő azt, hogy a Bizottság feltételes mentesség nyújtására vonatkozó határozatot hoz azon információk alapján,

amelyekkel e kérelem kézhezvételének időpontjában rendelkezik, tehát *ex ante* értékelés alapján. A bírságok összegének csökkentése iránti kérelmek vonatkozásában ellenben a közlemény ilyen előzetes feltételes határozatot nem ír elő, és a Bizottság tehát csak annyit tesz, hogy a közigazgatási eljárás végén megvizsgálja a szolgáltatott információk és bizonyítékok hozzáadott értékét az eljárás végén általa megállapított kartellekre tekintettel.

385 Amennyiben a felperes érve ezen, a 2006. évi engedékenységi közleményben tett megkülönböztetés megkérdőjelezésére irányul, elegendő azt megállapítani, hogy az említett közlemény 8. pontja értelmében a Bizottsággal hatékonyan együttműködő első vállalkozásnak fenntartott kedvező bánásmódot igazolja egyrészt az a célkitűzés, hogy a vállalkozásokat arra ösztönözzék, hogy a lehető leggyorsabban együttműködjenek a Bizottsággal annak érdekében, hogy e kedvező bánásmódban részesüljenek, másrészt pedig az a célkitűzés, hogy azok a vállalkozások, amelyek nem működtek együtt elsőként hatékonyan a Bizottsággal, ne részesüljenek olyan kedvezményekben, amelyek meghaladják az engedékenységi politika és a közigazgatási eljárás teljes hatékonyságának biztosításához szükséges szintet (lásd a fenti 381. pontot).

386 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell továbbá arra, hogy az egyrészt a mentesség iránti kérelmekre, másrészt pedig a csökkentés iránti kérelmekre vonatkozóan előírt szabályozás közötti különbségtételt árnyalja a 2006. évi engedékenységi közlemény 26. pontjának harmadik bekezdésében foglalt szabály. E szabály szerint, amennyiben a bírság összegének csökkentését kérelmező vállalkozás a 2006. évi engedékenységi közlemény 25. pontja értelmében meggyőző erejű bizonyítékot nyújt be, amelyet a Bizottság a tényállás kiegészítésére felhasznál, és ez növeli a jogsértés súlyát vagy időtartamát, a Bizottság e tényeket nem veszi figyelembe a bizonyítékot szolgáltató vállalkozással szemben kiszabott bírság összegének megállapításakor, tehát „részleges mentességet” biztosít a számára.

387 E megfontolásokra tekintettel az arra alapított érvet, hogy a Bizottság a DP mentesség iránti kérelmét és a többi vállalkozásnak a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmeit más alapon értékelte, szintén el kell utasítani.

388 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a DP bírságmentesség iránti kérelmének és a többi vállalkozásnak a bírságok összegének csökkentése iránti kérelmeinek a Bizottság általi értékelése hibás.

389 Ennélfogva a hatodik jogalapot teljes egészében, azaz nem csupán a megsemmisítés iránti kérelmet illetően, hanem azon kérelmet illetően is el kell utasítani, hogy a Törvényszék gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét.

7. *A Bizottság arra vonatkozó döntésére irányuló hetedik jogalapról, hogy nem indít vitarendezési eljárást*

390 A felperes előadja, hogy a DB-csoport a 2009. október 21-i levelében arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a jelen ügy vitarendezésre alkalmas, és közölte, hogy a vitarendezés érdekében megbeszéléseket szándékozik kezdeményezni. A Bizottság, mivel a 2009. november 4-i levelében azt válaszolta, hogy a jelen ügy sajátos körülményeire és az eljárás viszonylag előrehaladott szakaszára figyelemmel nem tekinti célszerűnek azt, hogy a jelen ügy vitarendezés útján történő lezárása érdekében megbeszéléseket kezdjen, egyrészt megsértette az 1/2003 rendelet 23. cikkének (2) bekezdését, és értékelési hibákat vétett, másrészt pedig megsértette az egyenlő bánásmód elvét.

A különösen az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének megsértésére és értékelési hibákra alapított, első részről

391 Elsősorban a felperes arra hivatkozik, hogy a 2009. október 21-i levelének kézhezvételét követően a Bizottságnak egyrészt meg kellett volna vizsgálnia, hogy az érintett felek részt kívánnak-e venni a vitarendezésben, annak érdekében, hogy hatékonyan gyakorolhassa mérlegelési jogkörét, másrészt pedig megbeszéléseket kellett volna kezdenie a felperessel az ügy vitarendezés útján történő lezárása érdekében. A vitarendezési eljárás célja az, hogy optimalizálja a Bizottság forrásainak felhasználását azáltal, hogy javítja a Bizottság végrehajtással kapcsolatos teljesítményét, anélkül hogy szükségképpen növelné az adminisztratív terheit. Márpedig a Bizottság nem tudta megfelelően megvizsgálni annak lehetőségeit, hogy a vitarendezési eljárásnak köszönhetően hatékonyságjavulást érjen el, anélkül hogy előtte meggyőződött volna arról, hogy a vizsgálat által érintett felek adott esetben készek-e arra, hogy elismerjék a Bizottság által vizsgált magatartás egészéért vagy annak egy részéért az EUMSZ 101. cikk alapján fennálló felelősségüket.

392 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

393 E tekintetben előzetesen rá kell mutatni arra, hogy a felperes által követett megközelítés szerint a Bizottság nem képes teljes mértékben értékelni a vitarendezési eljárás célszerűségét anélkül, hogy előtte felvenné a kapcsolatot az érintett felekkel, és megvizsgálná ez utóbbiaknak a vitarendezéshez fűződő érdekét. Ennélfogva a Bizottság értékelési hibát követett el, amikor úgy döntött, hogy nem indít vitarendezési eljárást, anélkül hogy előtte felvette volna a kapcsolatot a megtámadott határozat címzettjeivel.

394 E megközelítés nem felel meg az alkalmazandó rendelkezéseknek.

395 A 2008. június 30-i 622/2008/EK bizottsági rendelettel (HL L 171., 3. o.) módosított 773/2004 rendelet 10a. cikkének (1) bekezdése szerint ugyanis a Bizottság határidőt állapíthat meg, amelyen belül a felek írásban nyilatkozhatnak, hogy készek egy esetleges vitarendezési beadvány benyújtása céljából vitarendezési megbeszéléseken részt venni. E rendelkezés szövegéből tehát egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság nem köteles felvenni a felekkel a kapcsolatot, hanem e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezik. A módosított 773/2004 rendelet 10a. cikke (1) bekezdésének ezen értelmezését a 622/2008 rendelet (4) preambulumbekezdése is megerősíti, amely szerint a Bizottság széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezik egyrészt annak meghatározására, mely ügyek lehetnek alkalmasak arra, hogy felmérjék a felek vitarendezési megbeszélésekben való részvétellel kapcsolatos szándékát, másrészt pedig annak elhatározásában, hogy elindítsák vagy megszüntessék-e ezeket a megbeszéléseket, illetve hogy véglegesen rendezzék-e a vitát.

396 Ezzel összefüggésben arra is rá kell mutatni, hogy a Bizottság gyakorlata megfelel e megközelítésnek. A vitarendezési eljárásról szóló közleményének 6. pontja szerint ugyanis, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy ügy elvben alkalmas a vitarendezésre, a Bizottság az adott eljárásban részt vevő valamennyi fél esetében fel fogja mérni, hogy szándékukban áll-e a vitarendezéses megoldás, jóllehet az eljárásban részt vevő feleknek nincs automatikusan joguk ezen eljárási formához. Az említett pontból egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság csak akkor méri fel az érintett vállalkozások szándékát, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az ügy alkalmas a vitarendezésre. Ennélfogva az említett pont arról is rendelkezik, hogy a Bizottságnak lehetősége van megállapítani, hogy valamely ügy nem alkalmas vitarendezés útján való elbírálásra, anélkül hogy előtte felvette volna a kapcsolatot az érintett felekkel, és felmérte volna, hogy szándékukban áll-e a vitarendezéses megoldás.

397 Ebből következik, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben kizárólag azon tény, hogy a Bizottság nem mérte fel, hogy a felperesnek és a többi érintett vállalkozásnak szándékában áll-e a vitarendezéses megoldás, önmagában nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a megtámadott határozat hibás. Ennélfogva e kifogást el kell utasítani.

398 Másodsorban a felperes arra hivatkozik, hogy a jelen ügy körülményei között a Bizottság azon döntését, hogy nem választja a vitarendezéses megoldást, értékelési hiba jellemzi. A jelen ügyben a vitarendezéses megoldás hatékonyságjavulást eredményezett volna.

399 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

400 Rá kell mutatni arra, hogy a felperes által előadottakkal ellentétben a Bizottság a mérlegelési jogkörét gyakorolta. E tekintetben elegendő kiemelni azt, hogy a Bizottság a 2009. november 4-i levelében azt válaszolta, hogy a jelen ügyben nem tekinti célszerűnek vitarendezési megbeszélések megkezdését.

401 Egyébiránt a Bizottság által elkövetett mérlegelési hibára vonatkozó kifogásokat illetően előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság az általa szolgáltatott információk szerint különösen azért döntött úgy, hogy a jelen ügyben nem választja a vitarendezéses megoldást, mivel tekintettel különösen az érintett felek nagy számára, nem tűnt kellően valószínűnek az, hogy a lehetséges kifogások körét illetően sikerül egyetértésre jutni az érintett felekkel.

402 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a vitarendezés célja, hogy hatékony és idejében történő szankciókiszabás révén maximalizálja a Bizottság forrásainak felhasználását. A 622/2008 rendelet (4) preambulumbekezdése szerint a Bizottságnak számításba kell vennie annak valószínűségét, vajon a várható kifogások körét illetően sikerülhet-e az érintett felekkel észszerű időhatárokon belül egyetértésre jutni. Amint az említett preambulumbekezdésből kitűnik, ennek keretében olyan tényezőket is figyelembe vehet, mint az érintett felek száma, a felelősség megállapításával kapcsolatosan várható, egymással ütköző álláspontok vagy a tények vitatásának mértéke. E preambulumbekezdésből kitűnik továbbá, hogy a Bizottság az esetleges hatékonyságjavuláson kívül egyéb szempontokat is figyelembe vehet, mint például precedens teremtésének a lehetőségét.

403 E megfontolások fényében kell tehát megvizsgálni, hogy a felperes által előadott érvek alkalmasak-e annak bizonyítására, hogy a Bizottság mérlegelési hibákat vétett.

404 E tekintetben először is a felperes az érintett felek nagy számára, és arra hivatkozik, hogy a vitarendezési eljárás hatékonyságjavulást eredményezhetett volna.

405 Ezen érvet illetően emlékeztetni kell arra, hogy a vitarendezési eljárásból eredő hatékonyságjavulás nagyobb akkor, ha valamennyi érintett fél elfogadja a vitarendezéses megoldást. Ebben az esetben ugyanis a Bizottság nem köteles lehetővé tenni az iratbetekintést, sem meghallgatást tartani. Lehetősége van arra is, hogy csak rövidített kifogásközlést készítsen egyetlen nyelven. Ellenben, ha egy vagy több érintett fél nem kívánja a vitarendezéses utat választani, a hatékonyságjavulás korlátozottabb. Ennélfogva nem hibás úgy tekinteni, hogy fennáll annak a veszélye, hogy az érintett felek nagy száma negatív hatással jár azon határidőre, amelyen belül a Bizottság az érintett felekkel egyetértésre tud jutni az esetleges kifogások körét illetően.

406 Arra a körülményre tekintettel, hogy a jelen ügyben az eljárásban részt vevő felek száma 47 volt, a Bizottság nem követett el hibát akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy az ügy ezen aspektusa nem szól a vitarendezéses megoldás mellett.

407 Ezzel összefüggésben rá kell mutatni továbbá egyrészt arra, hogy nem elhanyagolható számú érintett vállalkozás nem működött együtt a Bizottsággal a 2006. évi engedékenységi közleménye alapján, másrészt pedig fennállt annak a veszélye, hogy a Bizottság határozatában foglalt egyes elemeket, úgymint a DP által szolgáltatott információk és bizonyítékok elfogadhatóságát, a felelősség gazdasági jogutódoknak való betudását és a kartellekkel összefüggésben teljesített eladások értékének meghatározását a megtámadott határozat néhány címzettje vitatni fogja. Ennélfogva a felperes által előadottakkal ellentétben nem lehetett kizárni azt, hogy a megtámadott határozat bizonyos elemeit a határozat címzettjei vitatni fogják.

408 A felperes által előadottakkal ellentétben a felek nagy száma tehát nem zárta ki azt, hogy a Bizottság úgy határozzon, hogy nem indít vitarendezési eljárást.

409 Másodszor a felperes azzal érvel, hogy az érintett felek száma alacsonyabb lehetett volna akkor, ha a Bizottság úgy határozott volna, hogy az AMS-re, a CAF-re, a NES-re és a PSS-re vonatkozó kartellek mindegyike vonatkozásában külön eljárást indít, ahelyett hogy azokat egyetlen eljárásban összevonja. A Bizottság nem hivatkozhat olyan körülményre amelyért a felperes lenne felelős.

410 Ezen érvet szintén el kell utasítani.

411 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy mind a vitarendezéses megoldás lehetősége, mind pedig annak a lehetősége, hogy ugyanazon eljárás keretében párhuzamos bíráljanak el több jogsértést, a hatékonyságjavulás elérésére irányul. Márpedig, mivel egyetlen rendelkezés sem ír elő e két lehetőség között hierarchiát, a vitarendezéses megoldás lehetősége nem korlátozza a Bizottság azon választását, hogy több jogsértést egyetlen eljárás keretében bíráljon el. Ennélfogva nem lehet azt kifogásolni, hogy a Bizottság úgy határozott, hogy az AMS-re, a CAF-re, a NES-re és a PSS-re vonatkozó kartelleket együttesen bírálja el, és azt, hogy a vitarendezéses megoldás célszerűségét az e választásból eredő eljárásjogi helyzetre figyelemmel értékelte.

412 Mindenesetre meg kell állapítani, hogy a felperes nem bizonyítja, hogy a fent említett jogsértések külön-külön történő elbírálására vonatkozó döntés következményeképpen a vitarendezéses megoldást illetően más eredmény született volna. Ezzel összefüggésben rá kell mutatni arra, hogy még ha az említett jogsértéseket külön-külön bírálták volna is el, minden egyes jogsértés vonatkozásában nem elhanyagolható számú vállalkozás nem működött együtt a 2006. évi engedékenységi közlemény keretében, és e körülmény alapján a Bizottság jogszerűen állapíthatta meg, hogy a jogsértések egyike sem alkalmas vitarendezés útján való elbírálásra, anélkül hogy mérlegelési hibát követett volna el.

413 Harmadszor a felperes azzal érvel, hogy a Bizottság hibát követett el, amikor az eljárás előrehaladott szakaszára hivatkozott. Ez nem releváns indok arra, hogy ne indítsa meg a vitarendezési eljárást. Ellenkezőleg, a Bizottság nem tud egy lehetséges vitarendezési eljárásról dönteni azt megelőzően, hogy az eljárás viszonylag előrehaladott szakaszba ne ért volna, ami lehetővé teszi számára, hogy megfelelően értékelje a szóban forgó vállalkozások magatartását, és azt, hogy a jogsértés fennállásának alátámasztása érdekében kellő bizonyíték álljon a rendelkezésére.

414 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

415 Ezen érvet el kell utasítani.

416 Ezen érvet mint hatástalant el kell utasítani. A jelen ügyben ugyanis a Bizottság azon megfontolását, miszerint az ügy nem alkalmas vitarendezés útján való elbírálásra, már igazolta a felek nagy számára vonatkozó megfontolás (lásd a fenti 404–408. pontot).

417 Egyébiránt és mindenesetre rá kell mutatni arra, hogy a jelen ügyben a Bizottság nem követett el hibát akkor, amikor figyelembe vette, hogy az eljárás milyen szakaszban van abban az időpontban, amikor kézhez kapta a DB-csoport levelét, amelyben ez utóbbi kifejezte a vitarendezési eljáráshoz fűződő érdekét. Amint fentebb kifejtésre került, az a körülmény, hogy a vállalkozások közlik, hogy szándékukban áll vitarendezésben részt venni, egy azon tényezők közül, amelyeket a Bizottság figyelembe vehet annak eldöntésekor, hogy az ügy alkalmas-e vitarendezés útján való elbírálásra, mivel e tényező hatással lehet annak a valószínűségére, hogy a várható kifogások körét illetően sikerül-e az érintett felekkel észszerű időhatárokon belül egyetértésre jutni. Egy ilyen szándéknyilatkozat súlya azonban az eljárás szakaszától függően változhat. Abban az esetben ugyanis, amikor a Bizottság – anélkül, hogy hibát követne el – úgy döntött, hogy nem választja a vitarendezéses megoldást, és már megindított egy nem vitarendezési eljárást, a vitarendezéses megoldásból esetlegesen eredő hatékonyságjavulás korlátozottabbnak bizonyulhat.

418 A jelen ügyben a Bizottság úgy döntött, hogy nem vitarendezési eljárást indít, és abban az időpontban, amikor megkapta a DB-csoport 2009. október 21-i levelét, már előkészítette és megvitatta a kifogásközlés tervezetét. Ennélfogva a Bizottság azon megfontolása, miszerint a már elvégzett munkára tekintettel a DB-csoport szándéknyilatkozata kisebb súllyal bírt, nem tartalmaz mérlegelési hibát.

419 Negyedszer a felperes arra hivatkozik, hogy több harmadik állam – úgymint Új-Zéland, az Egyesült Államok és Dél-Afrika – versenyhatóságai célszerűnek tartották azt, hogy azonos vagy hasonló jogsértések tárgyában egyezséget érjenek el.

420 Ezen érvet szintén el kell utasítani.

421 E tekintetben ugyanis elegendő arra emlékeztetni, hogy a Bizottság döntését az alkalmazandó uniós szabályozás alapján kell értékelni, és hogy azon tény, hogy harmadik államok vitarendezéses utat választottak, nem alkalmas tehát annak bizonyítására, hogy a Bizottság mérlegelési hibát vétett. Mindenesetre, amennyiben a felperes olyan államokra vonatkozó példákra hivatkozik, amelyekben a „vádalku” (*plea bargaining*) jogintézményét alkalmazzák, rá kell mutatni arra, hogy a módosított 773/2004 rendelet 10a. cikkének (1) bekezdésében előírt vitarendezési eljárás lényegesen eltér e jogintézménytől.

422 Ennélfogva a felperes által előadott érvek egyike sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a Bizottság mérlegelése, miszerint a jelen ügy nem alkalmas vitarendezés útján való elbírálásra, hibákat tartalmaz.

423 Harmadsorban a felperes által előadott azon kifogásra kell válaszolni, amely szerint a Bizottság a Törvényszék előtti eljárásban másképpen indokolta meg azon döntését, hogy nem választja a vitarendezéses megoldást, és hogy a Bizottság indokolásának ezen elemei elfogadhatatlanok, illetve legalábbis nem relevánsak.

424 Ezzel összefüggésben a fenti 229–231. pontban említett ítélkezési gyakorlatra kell utalni. Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a határozat indokolását főszabály szerint ugyanakkor kell közölni az érintettel, amikor az őt hátrányosan érintő határozatot, és hogy az indokolás hiánya nem hozható helyre azzal, hogy az érintett az uniós bíróság előtti eljárás során megismeri a határozat indokolását (2012. július 19-i Alliance One International és Standard Commercial Tobacco kontra Bizottság ítélet, C-628/10 P és C-14/11 P, EBHT, EU:C:2012:479, 74. pont).

425 Egyébiránt rá kell mutatni arra, hogy a jelen kereset a megtámadott határozatra irányul, tehát e határozat indokolását kell megvizsgálni. A Bizottság 2009. november 4-i levelének tartalmát azonban mint e határozat hátterét szintén figyelembe lehet venni.

426 A megtámadott határozat indokolásának megfelelő jellegét illetően először is meg kell állapítani, hogy egyrészt a Bizottság a 2009. november 4-i levelében megemlítette az eljárás előrehaladott szakaszát és az ügy sajátos körülményeit. Másrészt a megtámadott határozat összefüggéseiből és tartalmából kellően egyértelműen kitűnik, hogy az érintett felek száma nagy volt, hogy a vállalkozások nem elhanyagolható része nem működött együtt a Bizottsággal, és fennállt annak a veszélye, hogy a Bizottság megközelítésének egyes elemeit vitatni fogják (lásd különösen a megtámadott határozat címzettjeinek megemlítését, a megtámadott határozatnak a Bizottság előtti eljárás tárgyát képező vállalkozásokra vonatkozó 2.2 pontját, a 2006. évi engedékenységi közlemény alkalmazására vonatkozó 8.5 pontját, a Bizottság hatáskörére vonatkozó (644)–(648) preambulumbekezdését és az eladások értékének meghatározására vonatkozó (857)–(890) preambulumbekezdését.

427 Másodszor a megtámadott határozat jogi hátteréből, azaz a 622/2008 rendelet (4) preambulumbekezdéséből és a vitarendezési eljárásokról szóló bizottsági közleményből következően a Bizottság azon az álláspontón volt, hogy e körülmények relevánsak azon döntése során, hogy az ügy vitarendezés útján való elbírálását választja-e, vagy sem.

428 Ebből következik, hogy a megtámadott határozat indokolása kellően egyértelmű volt ahhoz, hogy a felperes annak indokait megérthesse, a Törvényszék pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét.

429 Ennélfogva a hetedik jogalap első részét el kell utasítani.

Az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított, második részről

430 A felperes előadja, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét. A szállítmányozásra vonatkozó ügy nem tért el jelentősen azon többi ügytől, amelyekben a Bizottság a vitarendezést választotta.

431 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve tiltja, hogy összehasonlítható helyzeteket különböző módon kezeljenek, vagy hogy különböző helyzeteket azonos módon kezeljenek, hacsak az ilyen bánásmód objektíve nem igazolt, azonban a helyzetek összehasonlíthatóságát illetően a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata nem szolgál jogi keretként a versenyügyekben kiszabott bírságok tekintetében, és hogy a más ügyekben hozott döntéseknek csak jelzésértékük van a hátrányos megkülönböztetés fennállásának vonatkozásában, mivel a különböző ügyek körülményei nem azonosak (a fenti 326. és 327. pont).

432 Ezt követően és mindenesetre rá kell mutatni arra, hogy a felperes által hivatkozott körülmények nem alkalmasak az egyenlő bánásmód elve megsértésének bizonyítására.

433 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy két helyzet összehasonlítható jellegét különösen a szóban forgó jogi háttér tárgyának és céljának fényében kell értékelni (lásd ebben az értelemben: 2008. december 16-i Arcelor Atlantique és Lorraine és társai ítélet, C-127/07, EBHT, EU:C:2008:728, 26. pont). Mivel a vitarendezési eljárás célja az, hogy a Bizottság számára lehetővé tegye a kartellügyek gyorsabb és hatékonyabb elbírálását, a Bizottságnak figyelembe kell vennie különösen annak valószínűségét, vajon a várható kifogások körét illetően sikerülhet-e az érintett felekkel észszerű időhatárokon belül egyetértésre jutni (lásd a 622/2008 rendelet (4) preambulumbekezdését).

434 Először is, amennyiben a felperes arra hivatkozik, hogy más esetekben a jogsértések összetettebbek voltak, elegendő azt megállapítani, hogy e tényezők önmagukban nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a jelen ügyben a Bizottságnak azt kellett volna megállapítania, hogy könnyebb lenne a várható kifogások körét illetően az érintett felekkel észszerű időhatárokon belül egyetértésre jutni.

435 Másodszor, amennyiben a felperes lényegében azzal érvel, hogy a NES-re, az AMS-re, a CAF-re és a PSS-re vonatkozó kartellek mindegyike önmagában alkalmas lett volna a vitarendezés útján való elbírálásra, elegendő azt megállapítani, hogy ezen érv nem a Bizottság korábbi gyakorlatára vonatkozik, hanem lényegében csupán megismétli az arra alapított kifogást, hogy az érintett felek száma alacsonyabb lehetett volna akkor, ha a Bizottság úgy határozott volna, hogy az AMS-re, a CAF-re, a NES-re és a PSS-re vonatkozó kartellek mindegyike vonatkozásában külön eljárást indít, amely kifogás a fenti 409–412. pontban már elutasításra került.

436 Harmadszor, amennyiben a felperes arra hivatkozik, hogy az [EUMSZ 101.] cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38.866 – „takarmányozási foszfátok”-ügy) 2010. július 20-án hozott C(2010) 5001 végleges bizottsági határozatban a Bizottság olyan vitarendezési határozatot hozott, amely nem vonatkozott a jogsértésben részt vevő felek mindegyikére, elegendő rámutatni arra, hogy ebben az ügyben a Bizottság, miután úgy döntött, hogy vitarendezés érdekében megbeszéléseket kezd az érintett felekkel, úgy döntött, hogy nem hoz vitarendezési határozatot azon vállalkozás tekintetében, amely úgy döntött, hogy nem vesz tovább részt a megbeszélésekben. Márpedig a felperes nem fejti ki, hogy ez miért teszi az ügyet a jelen ügyhöz hasonlóvá, amelyben a felek száma igen nagy volt, és az érintett vállalkozások nem elhanyagolható része nem működött együtt a Bizottsággal.

437 Ennélfogva az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított részt, és ennélfogva a hetedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

438 Mivel valamennyi jogalapot el kell utasítani, és mivel e jogalapok vizsgálata nem tárt fel olyan elemeket, amelyek indokolnák a felperessel szemben kiszabott bírság összegének a Törvényszék korlátlan felülvizsgálati jogköre keretében történő csökkentését, a keresetet teljes egészében el kell utasítani, nem csupán a megsemmisítés iránti kérelmet illetően, hanem azon kérelmet illetően is, hogy a Törvényszék gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét.

A költségekről

439 A Törvényszék eljárási szabályzata 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felperest, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kilencedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a Schenker Ltd-t kötelezi a költségek viselésére.

Berardis Czúcz Popescu

Kihirdetve Luxembourgban, a 2016. február 29-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei és a megtámadott határozat 1

A Törvényszék előtti eljárás és a felek kérelmei 3

A jogkérdésről 4

1. Az egyrészt az 1/2003 rendelet 4. és 7. cikkének, valamint 27. cikke (2) bekezdésének megsértésére, továbbá a védelemhez való jog és a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésére, másrészt pedig a megfelelő ügyintézés elvének megsértésére alapított, első jogalapról 6

   Az 1/2003 rendelet 4. és. 7. cikkének, valamint 27. cikke (2) bekezdésének, továbbá a védelemhez való jognak és a tisztességes eljáráshoz való jognak a megsértésére alapított, első részről 6

      A szakmai titoktartási kötelezettség megsértésére alapított kifogásról 7

      A kettős képviselet tilalmának és a lojalitás elvének a megsértésére alapított kifogásról 8

      A DP vagyonkezelői kötelezettségeinek megsértésére alapított kifogásról 9

   A megfelelő ügyintézés elvének megsértésére alapított, második részről 9

2. A 141. rendelet 1. cikkének megsértésére alapított, második jogalapról 10

   A 141. rendelet 1. cikkének értelmezéséről 11

   A NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatásokról 12

3. A tagállamok közötti kereskedelem érzékelhető érintettségének hiányára alapított, harmadik jogalapról 16

   A NES-re vonatkozó kartell által érintett szolgáltatásokkal kapcsolatos, első részről 16

   A tagállamok közötti kereskedelem érintettségére vonatkozó, második részről 18

      A szállítmányozási szolgáltatások kereskedelmének érintettségéről 19

         – A szállítmányozók ügyfeleire és a szállítmányozók más tagállamokban tanúsított magatartására gyakorolt hatásokról 20

         – A kereskedelem érintettségének érzékelhető jellegéről 22

      Az árukereskedelem érintettségéről 23

      A megfelelő ügyintézés elvének és a 2004. évi iránymutatás 77. pontjának megsértéséről 24

4. A kizárólag a felperes felelősségét megállapító bizottsági döntésre vonatkozó, negyedik jogalapról ... 24

   A különösen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének és a személyes felelősség elvének a megsértésére alapított, első részről 24

   Az Alapjogi Charta 41. cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértésére alapított, második részről, valamint az indokolási kötelezettség megsértésére alapított, harmadik részről 27

Az Alapjogi Charta 41. cikkének és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértéséről

Az indokolási kötelezettség megsértéséről 29

5. A bírság összegének kiszámítása során elkövetett hibákra, valamint az 1/2003 rendelet 27. cikke (1) és (2) bekezdésének, és a védelemhez való jognak a megsértésére vonatkozó, ötödik jogalapról .. 30

A bírság összegének kiszámítása során elkövetett hibákra vonatkozó, első részről 31

Az eladások értékére vonatkozó kifogásról 31

– A NES-re vonatkozó kartellel összefüggésben megvalósított eladásokról 33

– A NES-pótdíj alkalmazásáról 34

– A légi szállítási szolgáltatásokra vonatkozó kartell fennállásáról 35

– Az okozott gazdasági kár figyelembevételéről 36

– Az érintett versenytényezőkről 38

– A mérlegelési hibákról 38

A jogsértés súlya címén alkalmazott mértékre vonatkozó kifogásról 38

Az enyhítő körülmény fennállására vonatkozó kifogásról 40

Az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított kifogásról 41

Következtetés 41

Az 1/2003 rendelet 27. cikkének és a védelemhez való jognak a megsértésére alapított, második részről 42

6. Az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének, az egyenlő bánásmód elvének és a 2006. évi engedékenységi közleménynek a megsértésére, valamint értékelési hibára alapított, hatodik jogalapról 44

A mentesség nyújtására vonatkozó feltételek tiszteletben tartásáról 45

A más alapon való elbírálásra alapított érvről 47

7. A Bizottság arra vonatkozó döntésére irányuló hetedik jogalapról, hogy nem indít vitarendezési eljárást 49

A különösen az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének megsértésére és értékelési hibákra alapított, első részről 50

Az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított, második részről 54

A költségekről 55